

výroční
zpráva 2016

ÚŘAD
PRO OCHRANU
HOSPODÁŘSKÉ
SOUTĚŽE

25 LET CHRÁNÍME HOSPODÁŘSKOU SOUTĚŽ

25 YEARS PROTECTING COMPETITION

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
tř. Kpt. Jaroše 7, 604 55 Brno
Redakční rada: Milena Marešová, Martin Švanda
Foto: archiv ÚOHS, Michaela Holly, Jef Kratochvíl
Telefon: 542 167 111
E-mail: posta@compet.cz
<https://www.uohs.cz>
Uzávěrka textu: 28. 2. 2017
Design a grafická úprava: GRAFEX-AGENCY s.r.o.
Tisk: KLEINWÄCHTER holding s. r. o.

Obsah

Úvodní slovo	4
O Úřadu	6
Hospodářská soutěž.....	8
Významná tržní síla	26
Veřejné zakázky a koncese	30
Veřejná podpora	48
Mezinárodní spolupráce.....	56
Personální agenda.....	60
Informační činnost.....	64
Agenda 2017.....	76

Úvodní slovo

Rok 2016, který bilancujeme v předkládané výroční zprávě, byl pro Úřad pro ochranu hospodářské soutěže významný hned z několika důvodů.

Především ÚOHS v tomto roce oslavil 25. výročí svého založení, které v květnu připomněl uspořádáním slavnostní konference. Úřadu na ní pogratalovala celá řada významných osobností z České republiky i ze zahraničí.

Druhou událostí, kterou je třeba vyzdvihnout, bylo dokončení vyšetřování stavebního kartelu, který byl v celkem třech správních řízeních potrestán pravomocnými pokutami v celkové výši přes dvě miliardy korun. Jednalo se o dosud nejrozsáhlejší kartelový případ v historii Úřadu, v jehož průběhu bylo uskutečněno 12 neohlášených místních šetření a shromážděno přes 30 000 stran dokumentů. Úřad dovedl řízení do úspěšného konce a nyní stojí před nelehkým úkolem, jímž je obhajoba rozhodnutí před správním soudem.

Stavební kartel však nebyl zdaleka jediný, který byl v loňském roce odstíhán. Celkem bylo vydáno deset sankčních rozhodnutí a Úřadu se tedy daří již několikátý rok v řadě úspěšně odhalovat a likvidovat zakázané dohody, zejména pak bid rigging, tedy kartely mezi uchazeči o veřejné zakázky. Pokuty byly ukládány i za dohody vertikální.

V oblasti veřejných zakázek se podařilo udržet nastoupený trend rychlého rozhodování, když se k první instanci v tomto ohledu v průběhu roku přidal i druhý stupeň. Zadavatelé, uchazeči i Úřad se však od počátku října 2016 musí vyrovnat se zásadní změnou, neboť po deseti letech vstoupil v účinnost zcela nový zákon.

V návaznosti na právě uvedené je možné rok 2016 označit za období legislativních změn, neboť vedle nového zákona o zadávání veřejných zakázek proběhla také novelizace zákona o ochraně hospodářské soutěže a velké novely se dočkal i zákon o významné tržní síle.

V neposlední řadě je nutno zmínit též přesuny a změny ve vrcholném managementu Úřadu. První místopředseda Hynek Brom vede od března 2016 nově sekci hospodářské soutěže, zatímco agendu významné tržní síly a veřejné podpory převzal místopředseda Petr Solský. Do čela Sekce druhostupňového rozhodování se vrátil Michael Mikulík.

Petr Rafaj
předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

O Úřadu

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále též Úřad či ÚOHS) je ústředním orgánem státní správy s pravomocemi v oblasti ochrany hospodářské soutěže, dozoru v oblasti zadávání veřejných zakázek, kontroly významné tržní síly a koordinaci a poradenství v oblasti veřejné podpory.

Vymezení základního poslání, pravomocí a působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže je dáno zákonem č. 273/1996 Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

Základním právním předpisem pro oblast hospodářské soutěže je zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže (dále též „ZOHS“). Související kompetence týkající se mezibankovních poplatků byly Úřadu svěřeny v lednu 2017 zákonem č. 284/2009 Sb., o platebním styku.

V oblasti veřejných zakázek je od října 2016 základní právní úpravou zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (dále též „ZZVZ“), který nahradil více než deset let účinný zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách a zákon č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení.

Významná tržní síla obchodních řetězců vůči jejich dodavatelům z řad potravinářů a zemědělců je regulována zákonem č. 395/2009 Sb., o významné tržní síle při prodeji potravinářských a zemědělských produktů a jejím zneužití.

Oblast veřejné podpory je regulována zejména legislativou Evropské unie, v rámci národního práva je upravena zákonem č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje.

Hospodářská soutěž

Tržní ekonomika je založena na směně zboží a služeb prostřednictvím vyvažujícího se principu nabídky a poptávky. Významným faktorem, který ovlivňuje nabídkovou stranu, je hospodářská soutěž mezi producenty, která dále modifikuje ceny i kvalitu nabízených produktů ve prospěch zákazníka. Vzájemné soutěžení se neprojevuje pouze v rovině cen a kvality výrobků, ale také nutí podniky k zavádění efektivnějších postupů, nových technologií a celkové racionalizaci.

Aby hospodářská soutěž fungovala a přinášela benefity spotřebitelům, musí být tržní strategie jednotlivých soutěžitelů individuální a neovlivněná. Z tohoto důvodu vznikaly v moderních státech od počátku 20. století soutěžní úřady, jejichž účelem je ochrana hospodářské soutěže. V současné době fungují antimonopolní orgány v 92 zemích světa.

Činnost soutěžních úřadů se zaměřuje zejména na tři základní typy jednání, které mohou negativně ovlivnit nebo zcela vyloučit hospodářskou soutěž na určitém trhu. Jsou jimi zakázané dohody mezi soutěžiteli, zneužití dominantního či monopolního postavení a spojování podniků.

V České republice je ochrana hospodářské soutěže regulována zákonem č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže. Přímo aplikovatelné zde jsou rovněž články 101 a 102 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Zakázané dohody

Dohody mezi soutěžiteli o určování cen, rozdělení trhu či omezování výroby jsou nejškodlivějším druhem protisoutěžního jednání. V jejich důsledku dochází k závažnému narušení hospodářské soutěže, takže zatímco účastník kartelu má zaručen bezpracný zisk, spotřebitel pocítí existenci zakázané dohody ve zvýšených cenách. Nejškodlivější formou je horizontální spolupráce mezi firmami na témže trhu, méně závažné, přesto stále nezákonné, jsou vertikální dohody, zpravidla mezi dodavatelem a jeho odběrateli.

Speciální kategorií zakázaných dohod tvoří takzvaný bid rigging, tedy kartely mezi uchazeči o veřejné zakázky. Pro Úřad je odhalování a likvidace tohoto typu dohod prioritou. V roce 2016 proto zahájil projekt týkající se problematiky veřejných zakázek a bid riggingu. Jeho účelem je zvyšovat povědomí veřejné správy o problematice zakázaných protisoutěžních dohod uzavíraných mezi účastníky zadávacích řízení v úmyslu ovlivnit výsledek zadávacího řízení. Cílem projektu je dosažení vzdělání a osvěty v oblasti detekce bid riggingu, jeho prevence a zároveň vysvětlení postupů, jakým způsobem na podezření na takovéto dohody kvalifikovaně upozornit Úřad tak, aby bylo minimalizováno riziko případného ničení důkazů a naopak maximalizována šance na efektivní odhalení těchto zakázaných praktik. V rámci projektu zatím vznikla stručná informační brožura o bid riggingu a jeho průvodních znacích, na rok 2017 je plánována série školení pracovníků veřejné správy v této oblasti.

S bid riggingem souvisí i další projekt, na němž ÚOHS pracuje s Ekonomicko-správní fakultou Masarykovy univerzity. Jeho cílem je tvorba systému automatické detekce koluzivního jednání ve veřejných zakázkách. Výstupem projektu bude detekční nástroj, který na základě veřejně dostupných dat bude na základě určitých algoritmů identifikovat oblasti, kde mohlo dojít k nedovolené spolupráci uchazečů o veřejné zakázky. Projekt by měl být finalizován a uveden do praxe v průběhu roku 2017.

Zneužití dominantního postavení

Pokud některý soutěžitel získá na trhu tak silné postavení, že již při volbě své tržní strategie nemusí brát ohled na konkurenci, pak se nachází v takzvaném dominantním postavení. Na jeho počínání na trhu jsou pak kladeny výrazně vyšší nároky než na jednání soutěžitelů v běžném postavení. Samotné dominantní postavení přitom není zakázané, protizákonné je až jeho zneužití, které se může uskutečnit například účtováním nepřiměřeně vysokých cen, uplatňováním různých smluvních podmínek vůči odběratelům bez objektivního ospravedlnění, vázáním prodeje zboží a služeb na odběr jiných produktů, omezováním výroby nebo dočasným prodejem zboží za podnákladové ceny za účelem vytlačení konkurence z trhu.

Spojování soutěžitelů

Spojování firem prostřednictvím fúzí a akvizic je běžnou součástí tržního vývoje a pro hospodářskou soutěž je v zásadě prospěšné, neboť jeho prostřednictvím dochází k zefektivňování a racionalizaci výroby. Nebezpečím pro hospodářskou soutěž se však mohou stát ve chvíli, kdy by spojením došlo k vytvoření dominantního soutěžitele na trhu, jehož existence by hospodářskou soutěž mohla narušit. Z tohoto důvodu jsou soutěžní úřady nadány pravomocí povolovat spojení soutěžitelů. Pokud je spojení vyhodnoceno jako rizikové pro hospodářskou soutěž, může je úřad zakázat. Kompromisním řešením pak je přijetí závazků, které spojující se firmy mohou navrhnout, aby protisoutěžní rizika nevznikla. Může se například jednat o odprodej částí podniku nebo závazky v podobě určitého jednání vůči zákazníkům a konkurentům.

V České republice podléhají povolení ze strany ÚOHS pouze nejvýznamnější uskutečněné fúze. Notifikována musejí být spojení, v nichž obrat všech spojujících se firem dosažený na domácím trhu v posledním účetním období převyšuje 1,5 miliardy korun a alespoň dva ze spojujících se soutěžitelů dosáhli každý za poslední účetní období na trhu České republiky čistého obratu vyššího než 250 milionů korun; nebo pokud čistý obrat dosažený za poslední účetní období na trhu České republiky alespoň jedním ze soutěžitelů zakládajících společně kontrolovaný podnik je vyšší než 1,5 miliardy korun a zároveň celosvětový čistý obrat dosažený za poslední účetní období dalším spojujícím se soutěžitelem je vyšší než 1,5 miliardy korun.

Protisoutěžní jednání orgánů veřejné správy

Jistou zvláštností v českém soutěžním režimu je ustanovení § 19a ZOHS, podle něhož nesmí orgány veřejné správy podporou zvýhodňující určitého soutěžitele nebo jiným způsobem narušit hospodářskou soutěž. Za porušení tohoto ustanovení hrozí veřejným institucím pokuta ve výši deseti milionů korun. Uvedené ustanovení bylo v roce 2016 novelou významně konkretizováno a rozpracováno. Úřad rovněž uložil vůbec první sankci za jeho porušení, a to městu Bílině za diskriminační loterijní vyhlášku.

Legislativní vývoj

K 19. říjnu 2016 nabyla účinnosti novela zákona o ochraně hospodářské soutěže, vydaná pod číslem 293/2016 Sb. K novele uvedeného zákona bylo přistoupeno zejména z důvodů nutnosti reagovat na rekodifikaci soukromého práva a terminologicky přizpůsobit zákon o ochraně hospodářské soutěže nové právní úpravě, zejména novému občanskému zákoníku, přesněji vymezit případy, na které dopadá § 19a (dozor nad orgány veřejné správy), a umožnit jeho aplikaci doplněním navazujících ustanovení, přeformulovat některá ustanovení tak, aby byla srozumitelnější a přesněji reflektovala požadavky praxe, upravit a aktualizovat odkazy v poznámkách pod čarou, zakotvit v rámci zjednodušeného řízení o povolení spojení soutěžitelů možnost Úřadu vyžádat si po účastnících řízení další důkazy, doplnit ustanovení usnadňující mezinárodní spolupráci soutěžních úřadů, vymezit režim dokumentů obsahujících obchodní, bankovní nebo obdobným způsobem chráněné tajemství a jinak citlivých dokumentů, přesunout některé pořádkové delikty do ustanovení o přestupcích, respektive správních deliktech, a zrušit výjimku některých ustanovení správního řádu vyloučených z užití.

V souvislosti se změnami, které výše uvedená novela ZOHS přinesla do oblasti spojování soutěžitelů, byl taktéž novelizován související prováděcí předpis – vyhláška, kterou se stanoví podrobnosti odůvodnění návrhu na povolení spojení soutěžitelů a dokladů osvědčujících skutečnosti rozhodné pro spojení. Vyhláška pod číslem 294/2016 Sb. nabyla taktéž účinnosti k 19. 10. 2016.

Úřad rovněž ve spolupráci s Ministerstvem spravedlnosti České republiky připravoval návrh zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže. Předmětný návrh zákona se po schválení vládou České republiky nachází v legislativním procesu, konkrétně v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky pod sněmovním tiskem č. 991.

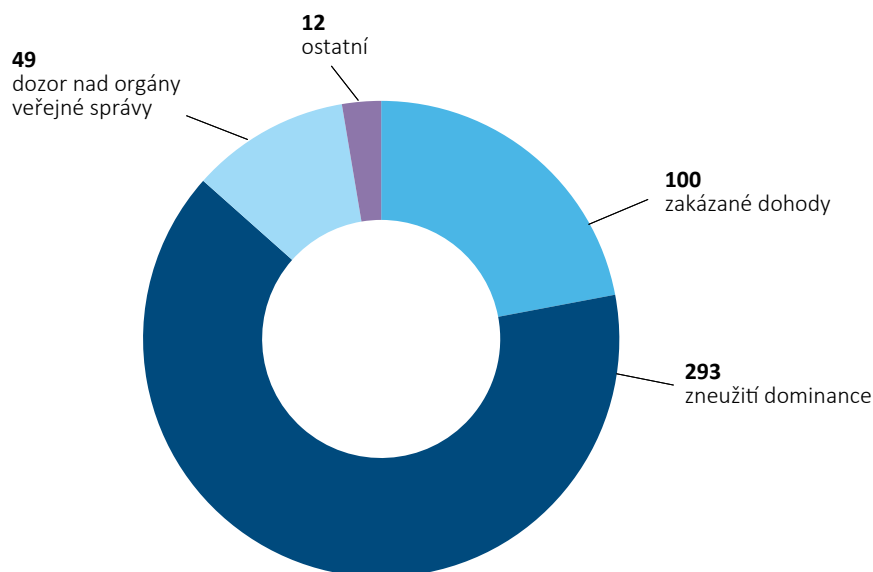
Cílem návrhu zákona je zajistit řádnou transpozici „směrnice č. 2014/104/EU o určitých pravidlech upravujících žaloby o náhradu škody (újm) podle vnitrostátního práva v případě porušení právních předpisů členských států a Evropské unie“ a současně v rámci transpozice odstranit nedostatky aktuální právní úpravy dané oblasti na národní úrovni. Uvedená směrnice není totiž v platných právních předpisech plně provedena a nelze tedy efektivně a náležitě uplatňovat postíženými právo na odškodnění u vnitrostátního soudu z titulu vzniku škody případně újmy způsobené porušením pravidel o hospodářské soutěži. Subjekty se mohou domáhat práva na odškodnění při porušení pravidel hospodářské soutěže pouze v obecné právní rovině podle obecných pravidel.

Rozhodovací činnost v oblasti hospodářské soutěže

ÚOHS v oblasti hospodářské soutěže v prvním stupni vydal celkem 64 rozhodnutí. Mezi nimi bylo také historicky první rozhodnutí o porušení § 19a ZOHS. Za zjištěné protisoutěžní delikty byly uloženy sankce v souhrnné výši 466 220 000 korun. Zahájeno bylo 61 nových případů, přičemž u soutěžitelů bylo provedeno celkem sedm místních šetření.

Úřad obdržel v roce 2016 ze strany veřejnosti celkem 454 podnětů. Nejvíce z nich, téměř 300, se přitom týkalo možného zneužití dominantního postavení a zakázaných dohod. Kromě vyřizování podnětů Úřad zodpověděl také několik desítek dotazů týkajících se problematiky soutěžního práva.

Obdržené podněty dle oblastí v roce 2016

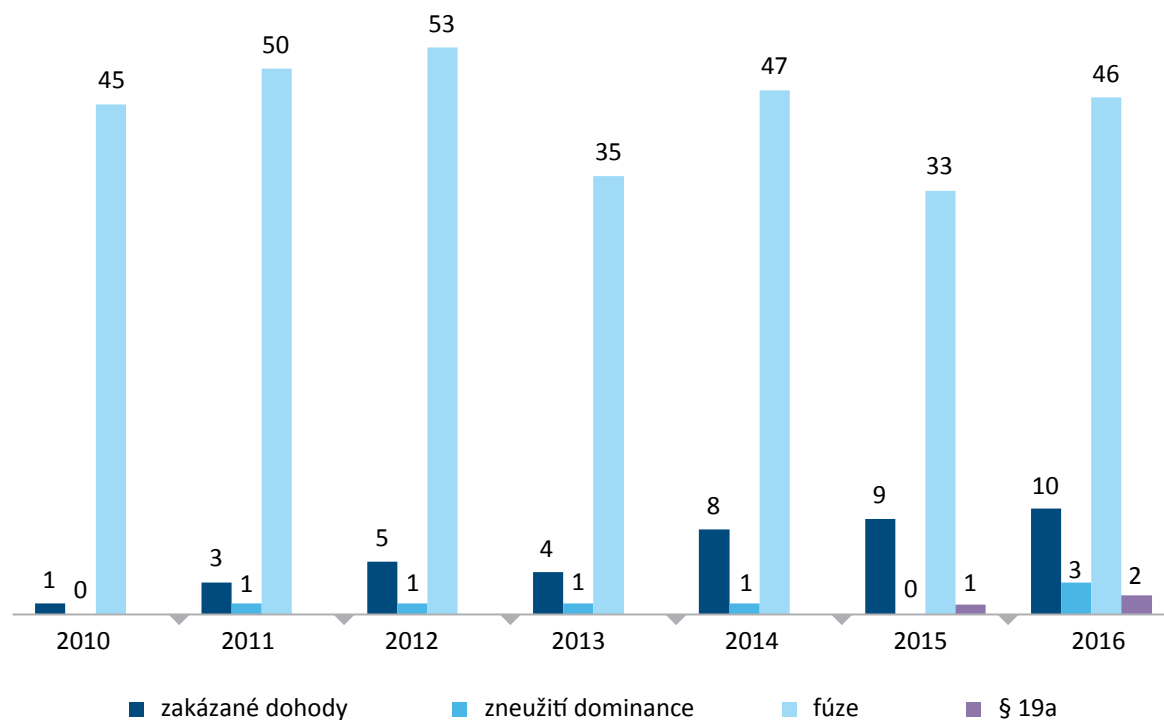
Počet obdržených podnětů dle oblastí	
Zneužití dominantního postavení	293
Zakázané dohody	100
Dozor nad orgány veřejné správy § 19a	49
Ostatní	12
Celkem	454

Počet zahájených řízení dle oblastí	
Zakázané dohody	10
Zneužití dominantního postavení	3
Dozor nad orgány veřejné správy § 19a	2
Spojování soutěžitelů	46
Celkem	61

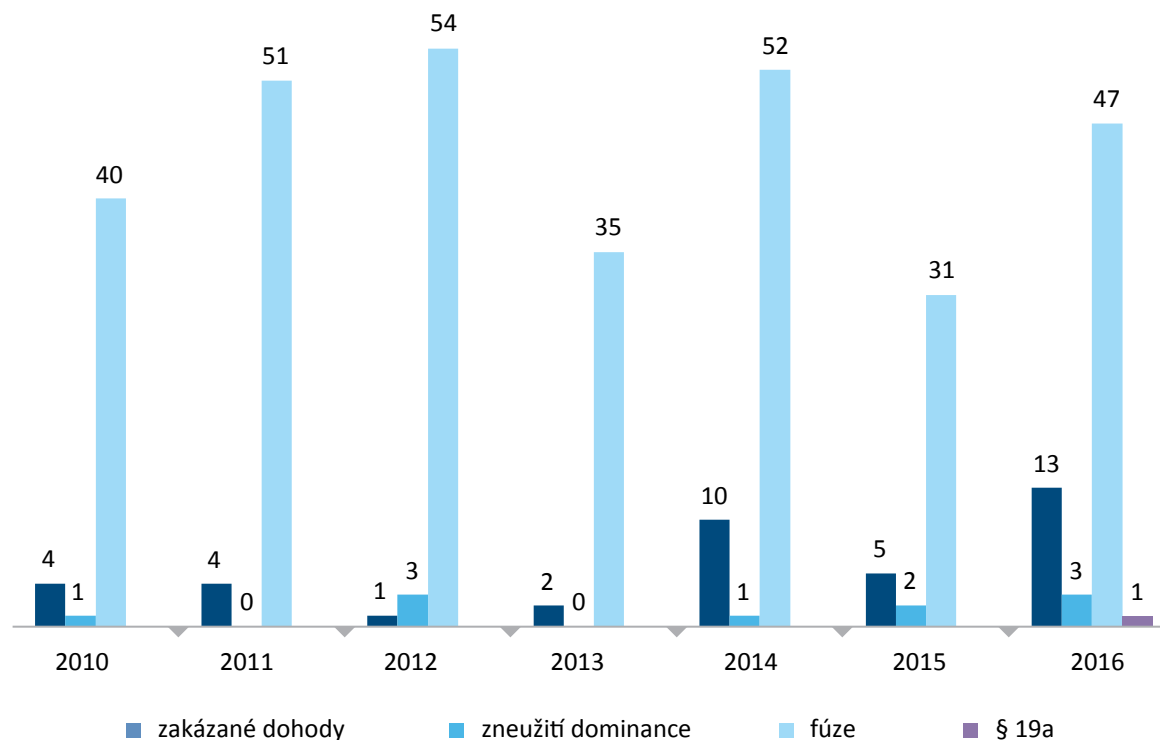
Počet vydaných rozhodnutí dle oblastí	
Zakázané dohody	13
Zneužití dominantního postavení	3
Dozor nad orgány veřejné správy § 19a	1
Spojování soutěžitelů	47
Celkem	64

Výše uložených sankcí dle oblastí (v Kč)	
Zakázané dohody	460 562 000
Zneužití dominantního postavení	0
Dozor nad orgány veřejné správy § 19a	275 000
Spojování soutěžitelů	5 383 000
Celkem	466 220 000

Počty zahájených správních řízení v oblasti hospodářské soutěže

Počty vydaných rozhodnutí v oblasti hospodářské soutěže

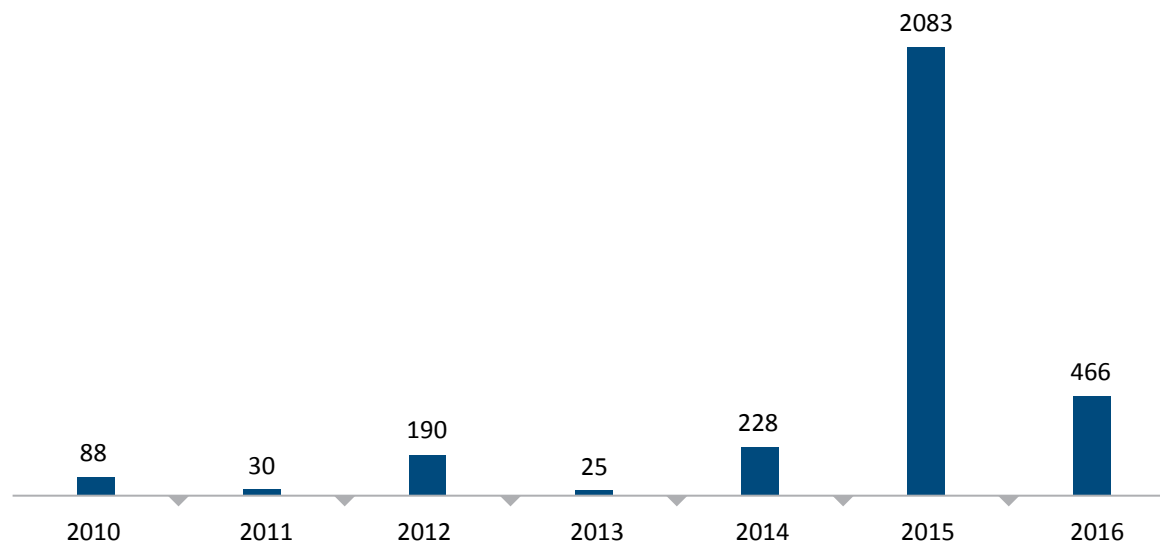

Zakázané dohody

V oblasti zakázaných dohod bylo vydáno celkem deset prvostupňových rozhodnutí o horizontálních dohodách. V šesti z nich šlo o jednání ve vzájemné shodě, ve dvou případech pak o zakázané rozhodnutí sdružení soutěžitelů. Úřad vydal také tři rozhodnutí týkající se vertikálních dohod. Uloženy byly v první instanci sankce v celkové výši 460 562 000 korun.

Nově bylo zahájeno dalších deset správních řízení. Úřad rovněž obdržel čtyři žádosti o aplikaci leniency programu. Podobně jako v předchozím období ÚOHS intenzivně využíval proceduru narovnání, kterou aplikoval hned v devíti případech zakázaných dohod. Díky narovnání je případ ukončen již v první instanci, nedochází pak k podání rozkladu a následným soudním sporům. Uvedený institut tedy významně přispívá k procesní ekonomii a umožňuje alokovat uvolněné lidské i materiální zdroje na šetření většího množství případů.

Výše uložených sankcí v I. stupni v milionech Kč

Významné případy

Část stavebního kartelu byla vyřešena narovnáním

Účastníci: **SWIETELSKY stavební s. r. o., DAICH spol. s r. o., VIALIT SOBĚSLAV spol. s r. o., CHALIŠ spol. s r. o.**

Spisová značka: **S0236/2016/KD**

Prvostupňová pokuta: **39 840 000 Kč**

Datum nabytí právní moci: **13. 5. 2016**

Předmětné správní řízení bylo součástí širšího vyšetřování rozsáhlého stavebního kartelu, o němž byla vedena celkem tři správní řízení, v nichž byly pravomocně uloženy sankce dosahující celkem dvou miliard korun. Vyšetřování započalo na základě podnětu Policie České republiky v roce 2012. Následně bylo správní řízení rozšířeno o další stavební společnosti s tím, že na podzim roku 2014 byla část řízení vyloučena k samostatnému rozhodnutí ve věci čtyř veřejných zakázek – správní řízení „velký stavební kartel“, které bylo pravomocně ukončeno v únoru 2016 uložením pokuty cca 1,66 miliardy korun. Dále byla vyloučena do samostatného řízení další část, tzv. menší stavební kartel, kde pravomocná sankce dosáhla 300 milionů korun. Podrobné informace o obou případech jsou obsaženy v části o druhostupňovém řízení.

Ve zbývající části řízení, která se týkala sedmi veřejných zakázek, ÚOHS uložil svým prvostupňovým rozhodnutím ze dne 22. 4. 2016 pokuty v souhrnné výši 39,840 milionu korun společností SWIETELSKY stavební s. r. o., DAICH spol. s r. o., VIALIT SOBĚSLAV spol. s r. o. a CHALIŠ spol. s r. o.

Tito soutěžitelé působící v oblasti stavebnictví porušili zákon o ochraně hospodářské soutěže tím, že koordinovali svou účast a nabídky ve výběrových řízeních, jejichž předmětem byly stavební práce v oblasti inženýrského stavitelství v Jihočeském kraji. Správní řízení se týkalo celkem sedmi veřejných zakázek z let 2007 až 2013; účast jednotlivých účastníků řízení v nich byla odlišná. Celkový objem dotčených zakázek přitom přesahoval 11 milionů korun bez DPH, přičemž nejvýznamnější byla veřejná zakázka Zlepšení dopravní a technické infrastruktury a vzhledu obce Třebětice, vyhlášená obcí Třebětice v roce 2009, s celkovou hodnotou necelých čtyř milionů korun bez DPH.

Všichni účastníci splnili podmínky procedury narovnání a Úřad jim proto snížil pokutu o zákonem stanovených 20 procent.

Bid rigging v oblasti zdravotnických přístrojů

Účastníci: **HOSPIMED, spol. s r. o., S-medics, s. r. o.**

Spisová značka: **S590/2014/KD**

Prvostupňová pokuta: **2 523 000 Kč**

Datum nabytí právní moci: **30. 8. 2016**

ÚOHS uložil svým prvostupňovým rozhodnutím ze dne 11. 8. 2016 pokuty v souhrnné výši 2,523 milionu korun společně s HOSPIMED, spol. s r. o. a S-medics, s. r. o. Tito soutěžitelé porušili zákon o ochraně hospodářské soutěže tím, že koordinovali svou účast a nabídky ve třech výběrových řízeních na dodávky zdravotnických přístrojů, a to pro Všeobecnou fakultní nemocnici v Praze a Nemocnici Strakonice.

Celkový objem dotčených zakázek přesahoval osm milionů korun bez DPH, přičemž nejvýznamnější byla veřejná zakázka Systém pro elektrofyziologické vyšetření intrakardiálních potenciálů, jejímž zadavatelem byla Všeobecná fakultní nemocnice v Praze s celkovou hodnotou necelých sedmi milionů korun bez DPH.

Správní řízení Úřad zahájil na základě podnětu od Všeobecné fakultní nemocnice v Praze, ve kterém byl upozorněn na zvláštnosti v této zakázce, jež mohly svědčit o vzájemné koordinaci uchazečů.

Společnosti HOSPIMED, spol. s r. o. a S-medics, s. r. o. splnily všechny podmínky procedury narovnání, která byla v rámci daného správního řízení k jejich žádostem aplikována, a Úřad proto snížil pokutu o zákonem stanovených 20 procent. Proti rozhodnutí nebyly podány rozklady.

Mrazírny koordinovaly své nabídky na veřejnou zakázku

Účastníci: **MRAZÍRNY PLZEŇ – DÝŠINA a. s., CZECH FROST s. r. o.**

Spisová značka: **S90/2015/KD**

Prvostupňová pokuta: **1 007 000 Kč**

Datum nabytí právní moci: **24. 9. 2016**

Dva soutěžitelé sladili svůj postup při podávání nabídek do veřejné zakázky na převzetí a ochraňování másla pro zadavatele Česká republika – Správa státních hmotných rezerv. Relevantní trh Úřad v tomto případě vymezil jako trh poskytování služeb přebírání, skladování a ochraňování zboží v mrazírnách vhodných pro dlouhodobé uskladnění na území České republiky. Na tomto trhu působilo větší množství subjektů, avšak jeden z pokutovaných soutěžitelů na tomto trhu nepůsobil vůbec a poskytl druhému pouze „krytí“. Úřad proto nemohl postupovat při výpočtu sankce standardním způsobem dle svých zásad založených právě na obratu dosahovaném na relevantním trhu, ale musel přistoupit u daného soutěžitele k alternativnímu způsobu výpočtu pokuty. V daném případě Úřad především zvažoval, aby ukládaná sankce plnila funkci preventivní a represivní. Jako jeden ze základních předpokladů pro zajištění požadovaných efektů uložené pokuty Úřad zohlednil hospodářskou výkonnost sankcionovaného soutěžitele a v souladu s vlastní rozhodovací praxí a při současném respektování principů přiměřenosti a spravedlnosti stanovil sankci tak, aby dosahovala alespoň 0,5 procenta z celkového čistého obratu soutěžitele za poslední ukončené účetní období. V daném případě došlo k využití procedury narovnání a uložení pokut v souhrnné výši přes jeden milion korun.

Nábytek pro Maledivy prodražila kartelová dohoda

Účastníci: **LACHMAN INTERIER DESIGN, s. r. o., SOLLUS NÁBYTEK, s. r. o., AM INTERIÉR, a. s.**

Spisová značka: **S0338/2015/KD**

Prvostupňová pokuta: **3 663 000 Kč**

Datum nabytí právní moci: **14. 9. 2016**

Bylo zjištěno, že tři společnosti působící v oblasti výroby nábytku na zakázku, včetně jeho montáže, v roce 2013 prostřednictvím vzájemných kontaktů koordinovaly svůj postup při podávání nabídek ve výběrových řízeních na tři zakázky, které zadával investor se sídlem v České republice a které se týkaly zhotovení a dodání vybavení do rekreačních objektů v rámci budovaného turistického resortu na Maledivách. Relevantní trh byl vymezen jako trh výroby a instalace interiérového zařízení na zakázku na území České republiky.

Přestože posuzované jednání ve všech jednotlivých výběrových řízeních naplnilo všechny znaky zakázané dohody ve smyslu zákona, s ohledem na to, že koordinace soutěžitelů u všech z nich naplňovala stejnou skutkovou podstatu, k jejich provedení došlo stejným způsobem, souvisely časově, měly společný cíl a záměr, Úřad dané jednání posoudil jako jeden pokračující delikt. V daném případě došlo k využití procedury narovnání a Úřad uložil pokuty přesahující souhrnně 3,5 milionu korun.

Severočeské doly byly pokutovány za zákaz exportu

Účastník: **Severočeské doly a. s.**

Spisová značka: **S337/2014/KD**

Pokuta: **30 421 000 Kč**

Datum nabytí právní moci: **podán rozklad**

Prvostupňovým rozhodnutím ze dne 21. 12. 2016 uložil Úřad společnosti Severočeské doly, a. s. (dále též „SD“) pokutu ve výši 30 421 000 korun za porušení zákona o ochraně hospodářské soutěže i Smlouvy o fungování Evropské unie. Toto porušení Úřad spatřoval v uzavírání zakázaných dohod o zakazu exportu obsažených ve smlouvách na dodávky hnědého tříděného uhlí uzavíraných mezi účastníkem řízení a jeho odběrateli. Cílem nebo výsledkem uvedeného jednání účastníka správního řízení bylo narušení hospodářské soutěže v oblasti do dávek hnědého tříděného uhlí a toto jednání bylo způsobilé ovlivnit obchod mezi členskými státy Evropské unie. Na základě provedeného šetření Úřad zjistil, že k uzavírání a plnění zakázaných dohod docházelo kontinuálně od roku 1994 až do konce roku 2012. V souladu s recentní judikaturou však Úřad konstatoval, že delikt ní odpovědnost společnosti SD za jednání uskutečněné v období od 1. 1. 1994 do 30. 4. 2004 již zanikla, a ve výroku rozhodnutí konstatoval porušení zákazu stanoveného v § 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže a zakazu stanoveného v čl. 101 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie pouze pro období od 1. 5. 2004 do 31. 12. 2012. Rozhodnutí není dosud pravomocné, neboť byl proti němu podán společností SD rozklad.

Protisoutěžní dohody mobilních operátorů

Účastníci: **Vodafone Czech Republic a. s., O2 Czech Republic a. s.**

Spisová značka: **S164/03**

Pokuta: **99 085 000 Kč**

Datum nabytí právní moci: **podán rozklad**

Prvostupňovým rozhodnutím ze dne 22. prosince 2016 Úřad uložil mobilním operátorům Vodafone Czech Republic a. s. a O2 Czech Republic a. s. pokuty v úhrnné výši 99 085 000 korun za protisoutěžní dohody ve Smlouvě o propojení sítí. Rozhodnutí není dosud pravomocné, neboť proti němu byly v zákonné lhůtě podány rozklady.

Společnosti Vodafone Czech Republic a. s. (dále jen „Vodafone“) a Eurotel Praha, spol. s r. o., jejímž právním nástupcem je od 1. července 2006 společnost O2 Czech Republic a. s. (dále jen „O2“), ve Smlouvě o propojení ze dne 22. března 2001 uzavřely a následně plnily dohody, dle nichž si dohodly realizaci propojení sítí výhradně přímým propojením, pokud toto bylo k dispozici a pokud jeho kapacita byla dostačující. Uzavřené dohody vylučují možnost, aby uvedené společnosti propojily své sítě kdykoli na základě svého svobodného rozhodnutí tranzitem přes síť třetího subjektu. Za existence přímého propojení sítí účastníků řízení a jeho dostatečné kapacity tedy nemá žádný z účastníků možnost využít alternativní způsob propojení tranzitem prostřednictvím sítě třetí strany, byť by tento způsob byl pro něj a jeho zákazníky výhodnější.

Uzavřením a následným plněním výše uvedených vertikálních dohod o rozdělení trhu se společnosti Vodafone a O2 dopustily porušení zákona o ochraně hospodářské soutěže, neboť cílem dohod je narušení hospodářské soutěže a dohody jsou způsobilé narušit hospodářskou soutěž na trhu provozování veřejných telekomunikačních sítí.

Úřad plnění uvedených dohod zakázal a za správní delikt trvající od 22. března 2001 až do současnosti uložil společnosti Vodafone sankci ve výši 49 579 000 korun a společnosti O2 za správní delikt trvající od 1. května 2004 do současnosti pokutu ve výši 49 506 000 korun.

Původní rozhodnutí v této věci vydal Úřad již v roce 2003, pravomocné pak o rok později, po soudním přezkumu se nyní zabýval věcí opakovaně. Vzhledem k tomu, že účastníci řízení po celou dobu zakázané dohody dále plnili, byly jim sankce za dlouhodobý delikt přiměřeně zvýšeny.

Zneužití dominantního postavení

Úřad v oblasti zneužití dominantního postavení vydal v roce 2016 celkem tři rozhodnutí. V případech týkajícím se možného zneužití dominance společností ČEZ, a. s., bylo řízení ukončeno přijetím závazků navržených účastníkem řízení, v případech Flaga a Česká rafinérská bylo správní řízení zastaveno, neboť nebylo prokázáno porušení zákona. Tři správní řízení byla v této oblasti nově zahájena. Celkem Úřad evidoval k 31. 12. 2016 čtyři probíhající správní řízení, jedno z nich je nicméně dočasně přerušeno.

Významné případy

Řízení se společností ČEZ zastaveno po přijetí závazků

Účastník: ČEZ a. s.

Spisová značka: S594/2014/DP

Výsledek: **vydáno rozhodnutí se závazky**

Datum nabytí právní moci: 5. 1. 2017

Úřad obdržel podnět společnosti Sokolovská uhelná, právní nástupce, a. s., (dále též „Sokolovská uhelná“ nebo „SU“) na jehož základě zahájil po provedeném šetření dne 24. 7. 2014 se společností ČEZ, a. s. (dále též „ČEZ“), správní řízení ve věci možného zneužití dominantního postavení dle § 11 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže. Porušení zákona Úřad spatřoval v tom, že společnost ČEZ v období nejméně od 1. 1. 2014 uplatňovala bez objektivně ospravedlnitelných důvodů rozdílné podmínky při shodném nebo srovnatelném plnění spočívající v odlišném způsobu stanovení ceny dodávek hnědého energetického uhlí vůči svým dodavatelům, zejména pak vůči svému dodavateli společnosti SU. Dále v tom, že s tímto svým dodavatelem odmítala bez objektivně ospravedlnitelných důvodů jednat o nastavení cenových podmínek dodávek tohoto zboží srovnatelných s cenovými podmínkami uplatňovanými společností ČEZ vůči svým ostatním dodavatelům. Toto jednání společnosti ČEZ Úřad považoval za způsobilé narušit hospodářskou soutěž na trhu dodávek hnědého energetického uhlí. Dne 2. 12. 2016 obdržel Úřad od společnosti ČEZ návrh závazku ve prospěch obnovení účinné hospodářské soutěže. Úřad navržený závazek posoudil a shledal jej dostačujícím k nápravě závadného soutěžního stavu a dne 20. prosince 2016 vydal prvostupňové rozhodnutí. V něm uložil společnosti ČEZ závazek ve formě uzavření nové kupní smlouvy na dodávky hnědého energetického uhlí se společností Sokolovská uhelná. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 5. 1. 2017.

Flaga se nedopustila zneužití dominance

Účastník: Flaga s. r. o.

Spisová značka: S0416/2016/DP

Výsledek: **neshledáno porušení ZOHS**

Datum nabytí právní moci: 21. 12. 2016

Úřad obdržel celkem 17 podnětů upozorňujících na možné zneužití dominantního postavení společnosti Flaga s. r. o. (dále jen „Flaga“), která měla odmítat udělit souhlas k plnění jí vlastněných propan-butanových lahví o hmotnosti 5 kg, 10 kg a 33 kg a lahví označených její ochrannou známkou (dále jen „PB lahve“) některým subjektům z řad svých konkurentů v oblasti plnění a prodeje plynu v PB lahvích, a to bez objektivně ospravedlnitelných důvodů. Po předběžném prošetření věci Úřad dne 1. 6. 2016 zahájil se společností Flaga správní řízení ve věci možného zneužití dominantního postavení dle § 11 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže. Společně se zahájením správního řízení provedl Úřad místní šetření v obchodních prostorách společnosti Flaga. V rámci správního řízení Úřad vydal dne 20. prosince 2016 rozhodnutí, v němž konstatoval, že účastník řízení sice (v souladu s platnou legislativou) vůči svým konkurentům uplatňoval zákaz plnění jeho PB lahví, avšak tento zákaz plošně dopadal na všechny subjekty působící v dané oblasti. Z šetření také vyplynulo, že žádnému soutěžiteli nebyl ze strany účastníka řízení udělen přímý či nepřímý souhlas s plněním PB lahví společností Flaga. Ze zjištěných skutečností tak Úřad nedovodil, že by účastník řízení přistupoval k některým soutěžitelům odlišně než k jiným (a naplnil tak skutkovou podstatu § 11 odst. 1 ZOHS). Úřad tak ve správním řízení rozhodl, že neshledal popsané jednání účastníka řízení jako jednání porušující ustanovení ZOHS.

Protisoutěžní jednání orgánů veřejné správy

V oblasti protisoutěžního jednání orgánů veřejné správy řešil Úřad pět desítek podnětů, jež se týkaly zejména loterijních vyhlášek měst a obcí. Vydáno bylo jedno prvostupňové rozhodnutí, další dvě správní řízení byla zahájena.

Loterijní vyhláška města Bíliny

Účastník: město Bílina

Spisová značka: S0538/2015/VS

Pokuta: 275 000 Kč

Datum nabytí právní moci: **podán rozklad**

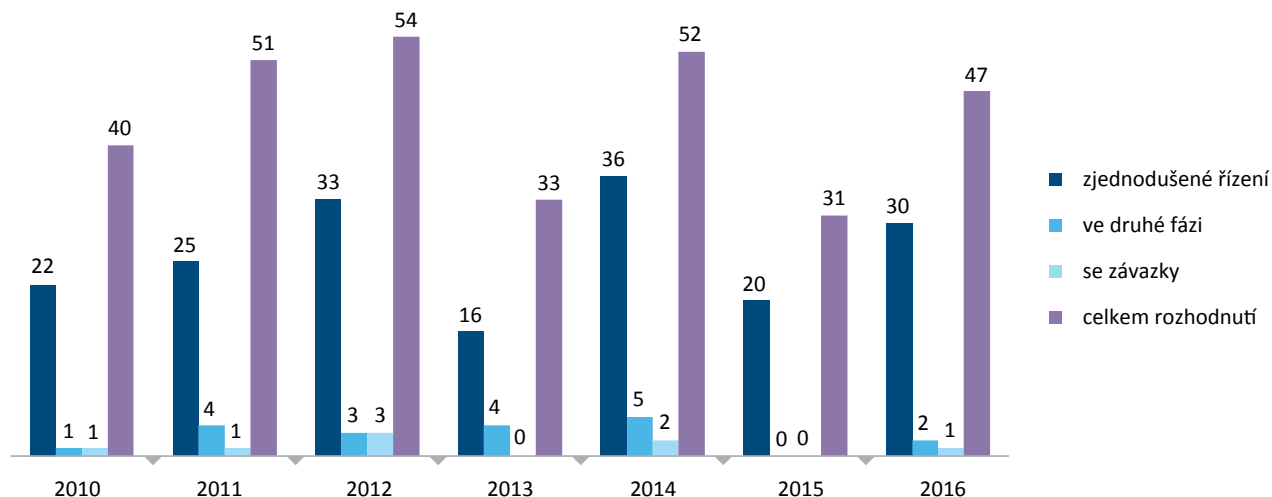
Úřad pro ochranu hospodářské soutěže uložil dne 20. prosince 2016 historicky první sankci za porušení ustanovení § 19a zákona o ochraně hospodářské soutěže, kterým se orgánům veřejné správy zapovídá zvýhodňovat určité soutěžitele. Pokuta ve výši 275 000 korun byla za porušení uvedeného ustanovení uložena městu Bílina, a to v souvislosti s jím vydanými loterijními vyhláškami. Rozhodnutí není dosud pravomocné, neboť proti němu byl podán v zákonné lhůtě rozklad.

Město Bílina se dopustilo protisoutěžního jednání, když povolilo na území města provozování sázkových her a provozování loterií a jiných podobných her pouze na čtyřech konkrétních místech stanovených v obecně závazných vyhláškách, které byly vydávány a v účinnosti od roku 2013 až do současnosti. Výběr těchto míst město neprovedlo na základě objektivních, nediskriminačních a předem známých kritérií, čímž bez ospravedlnitelných důvodů narušilo hospodářskou soutěž na trhu provozování sázkových her, loterií a jiných podobných her a na trhu provozování provozoven k účelu provozování sázkových her, loterií a jiných podobných her na území města Bíliny. Postupem města došlo ke zvýhodnění soutěžitelů, kteří mohou na povolených adresních místech nadále provozovat vymezené sázkové hry, loterie a jiné podobné hry a provozovny k účelu provozování těchto her.

Spojování soutěžitelů

V oblasti spojování soutěžitelů vydal Úřad v roce 2016 celkem 47 rozhodnutí. Ve standardní lhůtě 30 dní bylo vydáno 14 rozhodnutí, z toho jedno spojení bylo povoleno po přijetí závazků ze strany účastníka řízení. V celkem 30 případech bylo využito zjednodušené procedury. Naopak dvě správní řízení musela být pro svou složitost převedena do takzvané druhé fáze a bylo o nich rozhodováno v pětiměsíční lhůtě. V jednom případě Úřad řešil porušení zákazu uskutečňování spojení před vydáním rozhodnutí o povolení, za které uložil společnosti BOHEMIA ENERGY entity s. r. o. sankci ve výši 5 383 000 korun.

Spojování soutěžitelů podle druhu rozhodnutí

Významné případy

Spojení soutěžitelů Rockaway Capital SE a Heureka Shopping s. r. o.

Spisová značka: S0013/2016/KS

Datum nabytí právní moci: 20. 5. 2016

Úřad povolil svým prvostupňovým rozhodnutím spojení soutěžitelů Rockaway Capital SE a Heureka Shopping s. r. o., a to pod podmínkou splnění závazků navržených účastníkem řízení k odstranění obav z možného narušení hospodářské soutěže. Zatímco skupina Rockaway je v České republice činná zejména v oblastech maloobchodního prodeje spotřebního zboží prostřednictvím internetu, nabývaná společnost Heureka Shopping především provozuje cenové srovnávače zaměřené na vyhledávání, porovnání a zprostředkování nákupu spotřebního zboží na internetu, zejména srovnávač www.heureka.cz.

Úřad se tak zabýval dopady spojení na trzích cenových srovnávačů a maloobchodního prodeje spotřebního zboží přes internet. V průběhu správního řízení bylo zjištěno, že společnost Heureka Shopping v rámci svých služeb sbírá o e-shopech řadu informací, z nichž některé jsou obchodně citlivé. Současně některé ze služeb, jež jsou poskytovány společností Heureka, jsou nejen důležité pro spotřebitele, ale i podstatné pro provozovatele e-shopů. Bylo proto nezbytné, aby i po uskutečnění spojení byla zachována možnost využívání těchto služeb alespoň na dosavadní úrovni. V této souvislosti Úřad obdržel řadu námitek vyjadřujících obavy z narušení hospodářské soutěže. V zájmu odstranění těchto obav navrhl účastník v první fázi správního řízení závazky, které Úřad akceptoval jako dostatečné k zachování účinné soutěže na trhu. Jednalo se o behaviorální závazky spočívající ve veřejné identifikaci e-shopů a cenových srovnávačů náležících do skupiny Rockaway a upřesnění podmínek, za kterých může společnost Heureka Shopping nabízet na cenovém srovnávači www.heureka.cz služby „Ověřeno zákazníky“ a „Heureka pro vás vybírá kvalitní obchody“.

Spojení soutěžitelů CN Invest a. s./podniku společnosti Serafico investment s. r. o. (resp. část podniku společnosti Mladá fronta a. s.)

Spisová značka: S0862/2015

Datum nabytí právní moci: 11. 5. 2016

Úřad svým prvostupňovým rozhodnutím povolil v roce 2016 v rámci tzv. druhé fáze správního řízení, které bylo zahájeno v průběhu prosince roku 2015, spojení soutěžitelů CN Invest a. s. a části podniku společnosti Serafico investment s. r. o., který je tvořen bývalou částí podniku společnosti Mladá fronta a. s. zabývající se vydáváním deníků a časopisů a prodejem inzerce v nich. Zatímco společnost CN Invest, která náleží do skupiny CZECH MEDIA INVEST a. s., působí v oblasti vydávání deníků i časopisů v tištěné i on-line podobě (například Blesk, AHA!, Sport, Reflex, ABC aj.), v oblasti prodeje inzertního prostoru v tomto tisku a v oblasti provozování tiskáren pro tisk novin, nabývaná část podniku Mladé fronty byla činná ve stejných oblastech (vyjma oblasti provozování tiskáren pro tisk novin), například prostřednictvím deníků a časopisů v tištěné a on-line podobě E 15, Betyňka, Mateřídouška, Sluníčko, Computer, Lidé a země.

Po zvážení všech okolností a analýze možných dopadů v důsledku horizontálního překrytí činností spojujících se soutěžitelů dospěl Úřad k závěru, že posuzované spojení nevzbuzuje vážné obavy z podstatného narušení hospodářské soutěže.

Spojení soutěžitelů HALTIXAR LTD/Severní energetická a. s.

Spisová značka: S0884/2015/KS

Datum nabytí právní moci: 12. 5. 2016

Úřad povolil v roce 2016 v rámci tzv. druhé fáze správního řízení, které bylo zahájeno v průběhu prosince roku 2015, svým prvostupňovým rozhodnutím spojení soutěžitelů HALTIXAR LTD a Severní energetická a. s., v jehož důsledku získal nabyvatel výlučnou kontrolu nad společností Severní energetická. Společnost HALTIXAR je součástí podnikatelské skupiny, do níž dále náleží zejména společnosti Vršanská uhelná a. s., Czech Coal a. s. či Czech Coal POWER s. r. o., které působí zejména v oblasti těžby a prodeje hnědého energetického uhlí a obchodu s elektrickou energií. Společnost Severní energetická působí na území České republiky zejména v oblasti těžby a prodeje hnědého energetického uhlí a výroby a prodeje elektrické a tepelné energie.

Úřad se v rámci správního řízení zabýval zejména oblastmi dodávek hnědého energetického uhlí, výroby a velkoobchodních dodávek elektrické energie, obchodu s elektřinou či výroby a dodávek tepelné energie, v nichž se aktivity spojujících se soutěžitelů překrývají nebo na sebe vertikálně navazují. Po zvážení všech okolností zkoumaného případu a po analýze možných negativních dopadů přicházejících do úvahy v důsledku jak horizontálního, tak i vertikálního propojení činností spojujících se soutěžitelů Úřad dospěl k závěru, že posuzované spojení soutěžitelů nevzbuzovalo vážné obavy z podstatného narušení hospodářské soutěže na výše uvedených relevantních trzích.

Spojení soutěžitelů: Rockaway Capital SE/Netretail Holding B.V.

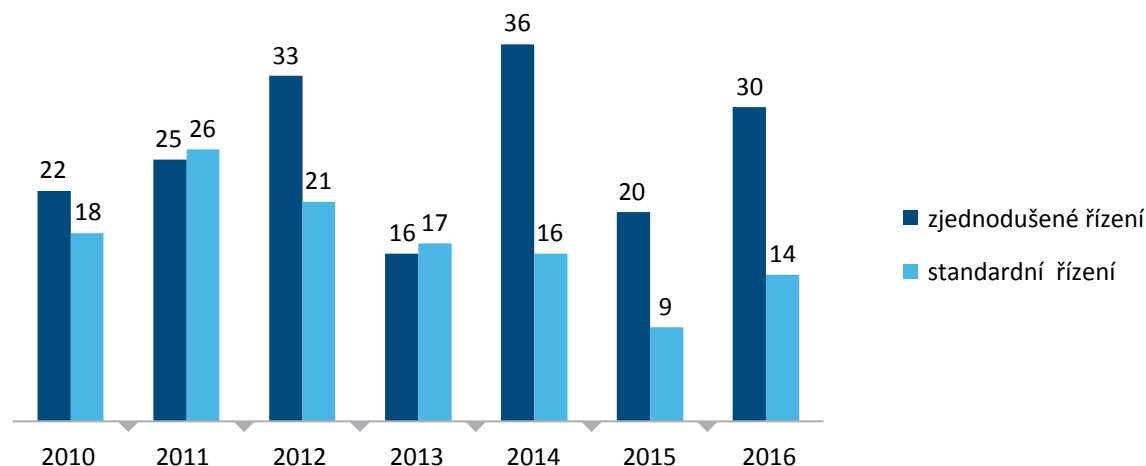
Spisová značka: S0223/2016/KS

Datum nabytí právní moci: 27. 6. 2016

Úřad povolil svým prvostupňovým rozhodnutím spojení soutěžitelů Rockaway Capital SE a Netretail Holding B.V. Předmětná transakce měla horizontální charakter, když oba spojující se soutěžitelé působí zejména v oblasti maloobchodního prodeje spotřebního zboží prostřednictvím internetu, a to například prostřednictvím e-shopů www.czc.cz (Rockaway Capital) a www.mall.cz (Netretail Holding).

Z šetření Úřadu vyplynulo, že v důsledku uskutečnění fúze sice dojde k posílení postavení skupiny Rockaway Capital ve spojením dotčených oblastech, nicméně tržní podíl spojením vzniklého soutěžitele bude relativně nízký a navíc skupina Rockaway Capital bude vystavena působení řady konkurentů, z nichž někteří na jednotlivých dotčených trzích dosahují obdobného či dokonce silnějšího postavení.

Spojování soutěžitelů – zjednodušené a standardní řízení

Sankce za uskutečňování nepovoleného spojení

Účastník řízení: **BOHEMIA ENERGY entity s. r. o.**

Spisová značka: **S0104/2016/KS**

Pravomocná pokuta: **5 383 000 Kč**

Datum nabytí právní moci: **6. 2. 2016**

V roce 2016 v rámci správního řízení se společností BOHEMIA ENERGY entity s. r. o. (dále jen „BEE“), které bylo zahájeno v průběhu předcházejícího roku, byla uložena účastníkovi řízení sankce ve výši 5 383 000 korun za uskutečňování spojení se soutěžitelem České energetické Centrum a. s. (dále jen „ČEC“), a to před podáním návrhu na jeho povolení a před vydáním pravomocného rozhodnutí Úřadu, jímž se uvedená fúze povolila.

Úřad na základě podnětu třetí osoby zjistil, že společnost BEE v roce 2013 v rámci přípravy na spojení soutěžitelů, které mělo spočívat v nabytí podniku společnosti ČEC, zajistila, aby do orgánů společnosti ČEC (představenstva a dozorčí rady) ještě před podáním návrhu na povolení předmětného spojení soutěžitelů byli dosazeni zaměstnanci společnosti BEE, čímž došlo i k nabytí kontroly nad společností ČEC ze strany BEE. Protože předmětná transakce podléhala povolení Úřadu a spojující se soutěžitelé ji notifikovali až přibližně tři měsíce po té, co ji uskutečnili, zahájil Úřad v roce 2015 správní řízení ve věci možného porušení zákazu uskutečňování spojení soutěžitelů před podáním návrhu na jeho povolení a před vydáním pravomocného rozhodnutí Úřadu, jímž se uvedená fúze povoluje, který je stanoven v § 18 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže.

Správní řízení bylo ukončeno vydáním rozhodnutí na počátku roku 2016. V případě bylo využito procedury narovnání, při němž účastník řízení přiznal své nezákonné jednání výměnou za snížení sankce. Proti rozhodnutí nebyl podán rozklad.

Alternativní řešení soutěžních problémů

V některých případech protisoutěžního jednání, které dosud nebylo implementováno a nedošlo tudíž k negativním dopadům na relevantní trh, může Úřad přistoupit namísto zahájení správního řízení a sankcionování dotčeného soutěžitele k tzv. alternativnímu řešení. Dotčenému soutěžiteli je pak dána možnost, aby případný soutěžní problém sám odstranil a pokud Úřad uzná, že byla provedená nápravná opatření dostatečná, pak případ uzavře bez zahájení správního řízení.

Hyundai Motor Czech s. r. o.

Na základě podnětu Spolku autorizovaných prodejců a opravců automobilů značky Hyundai (dále jen „Spolek“) Úřad šetřil jednání společnosti Hyundai Motor Czech s. r. o. (dále jen „HMCZ“) spočívající mimo jiné v tom, že společnost HMCZ měla bránit svým autorizovaným prodejcům v prodeji vozidel zahraničním zákazníkům, což se mělo nejzásadněji projevit v případě akční nabídky „Objevte Hyundai bonus“.

Úřad seznámil společnost HMCZ se svým podezřením, že by jejím jednáním mohlo docházet k narušení hospodářské soutěže. Společnost HMCZ proto Úřadu navrhla provedení nezbytných opatření, kterými by byla zajištěna účinná náprava. Upravila své prodejní podmínky takovým způsobem, že podmíněnost vyplacení „Objevte Hyundai bonusu“ pojištěním u pojišťovny UNIQA již není uplatňována u zahraničních zákazníků, respektive u zákazníků, kteří si vozidlo zaregistrují mimo území České republiky. Tato změna je zřetelná i z nabídek společnosti HMCZ zveřejňovaných na jejich internetových stránkách. Autorizovaní prodejci vozidel značky Hyundai byli o těchto změnách písemně zpraveni.

Letiště Praha

Úřad se zabýval šetřením možného zneužití dominantního postavení společností Letiště Praha, a. s. (dále jen „Letiště Praha“), a to diskriminací společnosti GO parking s. r. o. (dále jen „Go parking“) na trhu parkovacích služeb a jejím vytlačováním z tohoto trhu spojováním prodeje parkovacích služeb s prodejem služeb na trhu letištních zařízení. Společnost GO parking se dne 21. 8. 2015 obrátila na společnost Letiště Praha se žádostí o zpřístupnění prvního odbavovacího pruhu před Terminály 1 a 2 na LVHP. Tato její žádost byla odmítnuta z bezpečnostních důvodů, aniž by tyto byly podrobněji specifikovány.

Z důvodu zamezení pochybnostem o možnostech využívání prvních odbavovacích pruhů a možnému znevýhodňování konkurentů se společnost Letiště Praha rozhodla přesunout od 1. 7. 2016 zastávky svých dodávek z prvního odbavovacího pruhu před Terminálem 1 do prostoru parkoviště P1 Express a z prvního odbavovacího pruhu před Terminálem 2 do prostoru parkoviště PB Economy. V případě parkoviště PB Economy se jedná o veřejně přístupné parkoviště – nově umístěná zastávka se nachází v části určené pro autobusy. Vzhledem k výše popsanému přesunutí zastávek dodávek společnosti Letiště Praha má Úřad za to, že toto přijaté opatření je dostačující, pokud jde o nápravu možného porušování pravidel hospodářské soutěže.

Pražské stavební předpisy

Úřad obdržel podnět Svazu provozovatelů venkovní reklamy (dále jen „Svaz“) týkající se možného porušení § 19a zákona ze strany hlavního města Prahy. Podnět směřoval k nařízení, kterým se stanovují obecné požadavky na využívání území a technické požadavky na stavby v hlavním městě Praze (dále též jen „Pražské stavební předpisy“), obsahujícímu také část regulující reklamní plochy a především část zakazující samostatně stojící stavby pro reklamu a samostatně stojící reklamní a informační zařízení reklamní povahy o ploše nad 6 m² v zastavitelném území města, a ke Smlouvě o výstavbě, provozování a reklamním využití městského mobiliáře (dále též jen „Smlouva“) z roku 1994, kterou hlavní město Praha uzavřelo se společností JCDecaux a která obsahuje výhradní právo k využívání reklamních možností o rozměrech 1 m² – 9 m². Dle Svazu hlavní město Praha porušilo § 19a zákona vydáním Pražských stavebních předpisů, které se souběžným působením Smlouvy omezují soutěž na trhu venkovní reklamy na území hlavního města Prahy.

Účinnost Pražských stavebních předpisů byla pozastavena dne 16. 1. 2015 rozhodnutím Ministerstva pro místní rozvoj. Pražské stavební předpisy tak byly způsobilé vyvolávat právní účinky pouze v období od 1. 10. 2014 do 16. 1. 2015. Usnesením Rady hlavního města Prahy ze dne 27. 5. 2016 byla schválena novela Pražských stavebních předpisů, která již neobsahuje zákaz samostatně stojících reklamních zařízení a staveb pro reklamu nad 6 m² v celém zastavitelném území hlavního města Prahy.

Úřad má za to, že Pražské stavební předpisy byly novelizovány do podoby, která i za současné existence Smlouvy nemůže být z pohledu zákona problematická. Rozměry samostatně stojících staveb pro reklamu a reklamních zařízení nejsou mimo území se speciálním, chráněným režimem plošně omezovány a nedochází tak k vyloučení části soutěžitelů na trhu, neboť mohou být umístovány i velkoformátové stavby pro reklamu či reklamní zařízení za předpokladu dodržení stanovených rozestupů. V novele Pražských stavebních předpisů zůstávají omezení pro další typy reklamy, které jsou umístěny například na fasádách domů či na oplocení. Tato omezení se z pohledu zákona nejvíce jeví jako problematická.

Komunální technika

Úřad obdržel podnět k šetření cenových podmínek pro prodej výrobků a poskytování služeb konečným zákazníkům stanovených společností UNIKONT GROUP, s. r. o. (dále jen „Unikont“) ve vztahu k jejím smluvním partnerům (nezávislým prodejcům) prodávajícím vozidla značek Multicar a CityMaster. Z šetření vyplynulo, že společnost Unikont uzavřela se čtyřmi svými dealery Smlouvu o obchodní spolupráci (dále jen „Smlouva“), se zbývajících čtyřmi byly prodeje řešeny individuálním způsobem. Smlouvy uzavřené se dvěma dealery obsahovaly ustanovení ve znění: „DEALER nebude bez předchozího písemného souhlasu DISTRIBUTORA nabízet vozidla Multicar se slevou oproti doporučené ceníkové ceně vyšší než 6 %“ a ustanovení, že: „DEALER nebude bez předchozího písemného souhlasu DISTRIBUTORA nabízet vozidla CityMaster se slevou oproti doporučené ceníkové ceně vyšší než 20 %“. Smlouvy se zbývajících smluvními partnery byly uzavřené časově později a zmíněná nebo obdobná ustanovení neobsahují.

Protože zmíněná ustanovení mají protisoutěžní charakter určování cen pro další prodej, vyžádal si Úřad od dealerů doplňující informace ohledně způsobu, jakým je konečná prodejní cena komunálních vozidel Multicar a CityMaster stanovena a zda je společnost Unikont kontrolována její dodržování. Obě oslovené společnosti Úřadu potvrdily, že mají možnost si libovolně stanovit prodejní cenu zmíněných značek komunálních vozidel a tedy že tato ustanovení Smlouvy se v praxi neuplatňují. Přesto, že se problematiku ustanovení nacházejí jen ve dvou smlouvách a fakticky nejsou vymáhána, vyzval Úřad společnost Unikont, aby je ze Smluv odstranila a provedené změny Úřadu doložila, což učinila. Na základě uvedeného má Úřad za to, že potenciální soutěžní problém byl odstraněn, a proto šetření v této věci ukončil.

Programy České televize pro provozovatele převzatého vysílání

Úřad obdržel podnět k prošetření oprávněnosti požadování finančního protiplnění za umožnění vysílání programů České televize provozovatelům převzatého televizního vysílání.

Dle § 54 odst. 2 zákona 231/2001 Sb., o rozhlasovém a televizním vysílání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vysílací zákon“) je provozovatel převzatého vysílání v kabelovém systému povinen zahrnout vysílání programů provozovatelů vysílání ze zákona (provozovatelem vysílání ze zákona je Česká televize a Český rozhlas) po jejich souhlasu do nejnížší programové nabídky, dále je dle § 54 odst. 3 vysílacího zákona dána povinnost provozovatelům ze zákona poskytnout uvedené programy provozovateli převzatého vysílání v kabelovém systému bezplatně a provozovatel převzatého vysílání je povinen uvedené programy ve své nejnížší programové nabídce bezplatně umístit, tj. nesmí po vysílateli ze zákona za toto umístění požadovat žádnou kompenzaci.

Stěžovatel, provozovatel převzatého vysílání pomocí družice, poukázal na to, že vzhledem k zásadě nediskriminace, objektivitě, technologické neutrality, transparentnosti a proporcionalitě by Česká televize měla poskytovat vysílání svých programů zdarma i provozovatelům převzatého vysílání pomocí družice.

Úřad se za účelem objasnění výkladu pojmu „kabelový systém“ a ustanovení § 54 odst. 2 a 3 vysílacího zákona obrátil na Radu pro rozhlasové a televizní vysílání. Rada uvedla, že povinnost provozovatelů převzatého vysílání šířeného prostřednictvím kabelového systému stanovena podle § 54 odst. 2 vysílacího zákona se nevztahuje na provozovatele převzatého vysílání šířeného prostřednictvím družice a zvláštních přenosových systémů (internetu). Přesto došlo v průběhu šetření Úřadu k dohodě mezi dotčenými stranami o narovnání sporných práv a povinností a dále Česká televize konstatovala, že připravuje s ohledem na očekávané změny v terestrickém vysílání komplexní strategii šíření svých programů, a to včetně strategie šíření převzatého vysílání prostřednictvím kabelového systému, družice či případně internetu. Do nové koncepce budou zahrnuti všichni provozovatelé převzatého vysílání, a to při uplatnění rovných podmínek při shodném nebo srovnatelném plnění. Současně provozovatelům převzatého vysílání poskytne čas pro připomínky, respektive protinávrhy týkající se technických parametrů a předání/šíření signálu.

Druhostupňové řízení

V roce 2016 bylo podáno celkem 20 rozkladů proti prvoinstančním rozhodnutím. Zahájeno bylo celkem 24 druhostupňových řízení (tři řízení byla zahájena po zrušení předchozího rozhodnutí soudem, jedno řízení zahájeno na základě stížnosti). Vydáno bylo celkem 11 druhoinstančních rozhodnutí, z toho pět meritorních. Uloženy v nich byly sankce v celkové výši 1 971 324 000 korun, z toho 1 966 418 000 korun v oblasti zakázaných dohod a 4 906 000 korun v oblasti spojování soutěžitelů.

Zmínit je třeba zejména dvě rozhodnutí ve věcech stavebního kartelu, jimiž bylo rozhodnuto o celkem 11, respektive sedmi rozkladech. Potvrzena byla celkem tři prvostupňová rozhodnutí, v jednom došlo k částečnému potvrzení a částečné změně výroku. Procesní rozhodnutí se týkala žádostí o nahlédnutí do spisu (4), v jednom případě se rozhodovalo o žádosti o přerušování řízení a v jednom o přezkumném řízení.

Významné případy

Pokuta pro „velký stavební kartel“ dosáhla 1,66 miliardy korun

Účastníci řízení: STRABAG a. s., EUROVIA CS, a. s., SWIETELSKY stavební s. r. o., M – SILNICE, a. s., Lesostavby Třeboň a. s., BERGER BOHEMIA a. s., Skanska a. s.

Spisová značka: S834/2014/KD, R381,382,388,389,390,393,395/2015

Pravomocně uložené pokuty: 1 659 993 000 Kč

Datum nabytí právní moci: 11. 2. 2016

Předseda Úřadu rozhodl dne 8. 2. 2016 o rozkladech proti prvostupňovému rozhodnutí ve věci tzv. velkého stavebního kartelu. Předseda potvrdil prvostupňové rozhodnutí v části o vině, avšak pro nedostatečnou individualizaci trestu (posouzení konkrétní závažnosti dopadů deliktivního jednání u jednotlivých účastníků řízení) přikročil k úpravě výše uložených pokut. Za narušení hospodářské soutěže na trhu inženýrského stavitelství v České republice byly uloženy pravomocně pokuty v celkové výši 1 659 993 000 korun.

Účastníci kartelu porušili zákon o ochraně hospodářské soutěže, když prostřednictvím vzájemných kontaktů koordinovali účast a nabídky ve výběrových řízeních na veřejné zakázky „R4 Mirotice – Třebkov“ (kromě účastníka Lesostavby), Písek – rekonstrukce lokality na Bakalářích – I. etapa“ (pouze účastníci Strabag a Lesostavby) a „Rekonstrukce Jeronýmovy ulice v Třeboni“ (pouze účastníci Strabag a Lesostavby).

Informace o protisoutěžním jednání získal Úřad při dvanácti neohlášených místních šetřeních, která provedl v průběhu více než dvouletého vyšetřování. Zadržené důkazy vypovídají o tom, že účastníci kartelu mezi sebou domlouvali a připravovali tzv. krycí nabídky na uvedené veřejné zakázky, z nichž některé byly záměrně neúplné a jiné nadhodnocené. Tímto způsobem účastníci kartelu ve výběrových řízeních zcela vyloučili prvek hospodářské soutěže a zvítězila společnost, která byla kartelem předem určena.

Předseda Úřadu navýšil sankce pro „menší stavební kartel“

Účastníci: SWIETELSKY stavební s. r. o., Lesostavby Třeboň a. s., Radouňská vodohospodářská společnost, a. s., OHL ŽS, a. s., VIDOX s. r. o., DAICH spol. s r. o., VIALIT SOBĚSLAV spol. s r. o., AVE CZ odpadové hospodářství s. r. o., KOSTKA JH s. r. o., COLAS CZ, a. s., HOCHTIEF CZ a. s., STRABAG a. s.

Spisová značka: S426/2012/KD, R131, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 156, 158, 159, 169/2016

Pravomocně uložená pokuta: 300 683 000 Kč

Datum nabytí právní moci: 25. 7. 2016 a 1. 8. 2016

Rozhodnutím z 22. 7. 2016 potvrdil předseda ÚOHS po věcné stránce také prvoinstanční rozhodnutí týkající se tzv. menšího stavebního kartelu. Změněn však byl výrok v části o pokutě, takže účastníkům, společností SWIETELSKY stavební s. r. o., Lesostavby Třeboň a. s., Radouňská vodohospodářská společnost, a. s., OHL ŽS, a. s., VIDOX s. r. o., DAICH spol. s r. o., VIALIT SOBĚSLAV spol. s r. o., AVE CZ odpadové hospodářství s. r. o., KOSTKA JH s. r. o., COLAS CZ, a. s., HOCHTIEF CZ a. s. a STRABAG a. s., byly uloženy sankce v celkové výši 300 683 000 korun.

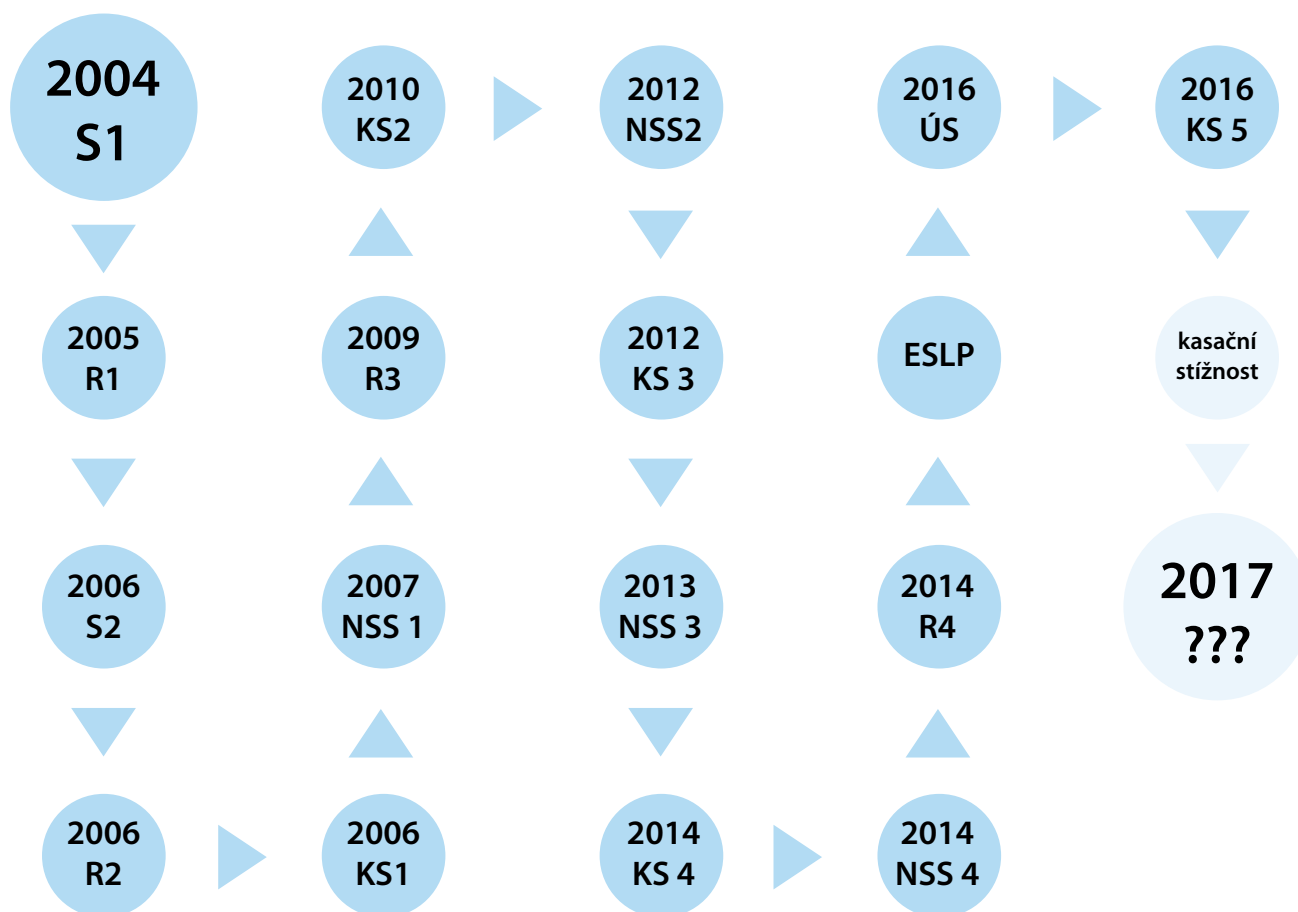
Tito soutěžitelé působící v oblasti stavebnictví porušili zákon o ochraně hospodářské soutěže tím, že koordinovali svou účast a nabídky ve výběrových řízeních, jejichž předmětem byly stavební práce v oblasti inženýrského stavitelství v Jihočeském kraji a části kraje Vysočina. Bylo odhaleno celkem 11 kartelových dohod z let 2006 až 2009 s tím, že jednotlivých dohod se účastnil různý okruh společností; společnosti SWIETELSKY stavební s. r. o., Lesostavby Třeboň a. s., Radouňská vodohospodářská společnost, a. s., DAICH spol. s r. o., VIALIT SOBĚSLAV spol. s r. o. se účastnily více dohod, naopak ostatní společnosti byly účastníky pouze jedné dohody. Celkový objem dotčených zakázek přítom přesahoval 79 milionů korun bez DPH.

Jednání ve vzájemné shodě účastníků řízení mohlo ovlivnit či ve většině případů ovlivnilo výsledky dotčených výběrových řízení a vedlo k narušení hospodářské soutěže na trhu inženýrského stavitelství v České republice.

Soudní přezkum

Ke Krajskému soudu v Brně bylo podáno celkem 19 žalob. Soud vydal rozsudky v 11 případech, z toho v osmi potvrdil rozhodnutí ÚOHS. Nejvyšší správní soud přijal celkem devět kasačních stížností a vydal devět rozhodnutí, z toho čtyři ve prospěch Úřadu a v jednom případě shledal pochybení na straně soudu nižší instance. Z meritorních rozhodnutí je nutno zmínit zejména definitivní potvrzení správnosti postupu Úřadu v kauze nepovoleného spojení soutěžitelů BEST/BETA. O rozhodnutích ÚOHS rozhodoval třikrát také Ústavní soud, který zamítl stížnosti na porušení ústavních práv mimo jiné v případě Student Agency a kartelu výrobců CRT obrazovek.

Dokladem komplikovaného vývoje některých soudních řízení je případ kartelů pekařů, v jehož průběhu bylo do roku 2017 vydáno již 16 rozhodnutí a rozsudků čítajících stovky stran právní argumentace. Řízení zahájené před rokem 2004 přitom na půdě Úřadu běželo pouze necelé tři roky, zbytek času připadá na soudní přezkum. To je palčivé i s ohledem na to, že během posledních 15 let se markantně zvýšily nároky na vedení správního řízení i zpracování rozhodnutí. Rozhodnutí vydaná naprosto v souladu s tehdejšími standardy tak dnes mohou být zrušena z důvodu formálního nedostatku či prosté změny názoru soudů. Vina soutěžitelů přitom byla potvrzena každým rozsudkem správního přezkumu.

Případ je aktuální vzhledem k rozsudku Krajského soudu v roce 2016, kterým znovu potvrdil správnost závěrů Úřadu. Tento rozsudek přitom následoval zvrát v podobě rozsudku Evropského soudu pro lidská práva, který v této věci shledal pochybení České republiky. Z odůvodnění a celkového kontextu nicméně vyplynulo, že toto pochybení spočívalo v tom, že se správní soudy nezabývaly dostatečně otázkou zákonnosti provedeného místního šetření. Tato vada byla napravena uvedeným rozsudkem Krajského soudu v Brně, který shledal, že postup Úřadu při provedení místního šetření byl zákonný. Ve věci nyní probíhá řízení o kasační stížnosti žalobců.

Významná tržní síla

Zájem o téma zakázaných obchodních praktik v dodavatelsko-odběratelském potravinovém řetězci byl v roce 2016 umocněn především v souvislosti s novelou zákona č. 395/2009 Sb., o významné tržní síle při prodeji zemědělských a potravinářských produktů a jejím zneužití (dále též „zákon o významné tržní síle“ nebo „zákon“). Novela č. 50/2016 Sb. byla dne 5. února 2016 vyhlášena ve Sbírce zákonů a následně nabyla účinnosti dne 6. března 2016. Problematika nekalých obchodních praktik ve vztahu obchodních řetězců a jejich dodavatelů je přitom předmětem zájmu nejen České republiky, ale rovněž i dalších členských států, i samotné Evropské unie. V roce 2013 byl vydán ve formě Zelené knihy dokument vztahující se k problematice obchodních řetězců a obsahující jednak identifikaci nejčastějších zakázaných obchodních praktik, ale dále i způsoby a možnosti řešení této problematiky v jednotlivých členských státech Evropské unie a návrhy na možné sjednocení řešení této problematiky. Na tuto aktivitu navázalo projednávání předmětné problematiky na úrovni Evropského parlamentu a pravidelná setkání pořádaná Evropskou komisí prostřednictvím DG Growth a DG Competition. V červnu letošního roku přijal Evropský parlament usnesení, v němž vyjádřil přesvědčení, že pro zajištění řádného fungování vnitřního trhu je nezbytné přijmout opatření k řešení problému nekalých obchodních praktik v potravinářském dodavatelském řetězci.

Novela zákona o významné tržní síle

Novelou zákona došlo ke změně řady institutů zákona. Zákon po novele dopadá nejen na regulaci významné tržní síly ve vztahu k nákupu a prodeji potravin, nově jsou do textu zákona zahrnuty také služby s nákupem a prodejem potravin související. Podle nové právní úpravy budou posuzovány nejen delikty spáchané na území České republiky, jejichž účinky se projeví na území České republiky, ale též delikty, k jejichž spáchání dojde v zahraničí, ale účinky nastanou na území České republiky.

Novela zákona dále upřesnila některé pojmy (například pojem potravina, dodavatel, odběratel), některé nové pojmy zavedla (například nákupní aliance). Zákon o významné tržní síle se i po novele vztahuje pouze na odběratele, kteří splňují kritéria tzv. významné tržní síly. Tržní silou disponuje odběratel, který jejím prostřednictvím může bez spravedlivého důvodu získat v rámci svého obchodního styku smluvní výhodu. Novela zákona zachovala vyvratitelnou právní domněnku o tom, že významnou tržní silou disponuje odběratel, jehož obrat za prodej potravin a služeb s tím souvisejících na území České republiky přesáhne pět miliard korun za poslední ukončené účetní období v délce dvanácti měsíců. Ze zákona byla naopak odstraněna další kritéria, prostřednictvím nichž měla být tržní síla prokázována, a to znak soustavnosti protizákonného jednání a nutnost dokazovat, zda cílem či výsledkem závadného jednání bylo podstatné narušení hospodářské soutěže na relevantním trhu.

Výraznou změnou v porovnání s původním zněním zákona o významné tržní síle je zrušení kazuistických příloh obsahujících výčet zakázaných obchodních praktik. Zákon po novele v ustanovení § 4 konstatuje, že zneužití významné tržní síle je zakázáno a v odstavci 2 příkladným výčtem vyjmenovává některé zakázané obchodní praktiky.

Novela zákona nově zakotvila povinnosti při sjednání smlouvy o prodeji a nákupu potravin a služeb s tím souvisejících. Smlouva mezi odběratelem s významnou tržní silou a dodavatelem musí být sjednána písemně a kromě podstatných částí musí obsahovat také specifické náležitosti dle ustanovení § 3a písm. a) až e) zákona o významné tržní síle.

Novela zákona s sebou přinesla výkladové nejasnosti. Nejvíce problematickým se nakonec ukázalo být ustanovení § 3a zákona upravující povinnost sjednat smlouvu mezi odběratelem a dodavatelem v písemné podobě a stanovující povinné náležitosti této smlouvy. Úřad proto již na jaře 2016 prezentoval svá první výkladová stanoviska, přičemž odborné závěry k výkladu některých méně srozumitelných ustanovení zákona prezentoval ve svém Informačním listu vydaném v srpnu 2016. Úřadem bylo podrobně rozvedeno, co se rozumí sjednáním smlouvy v písemné podobě a jaké formy písemného zachycení smlouvy lze akceptovat jako souladné s požadavkem písemnosti, zejména s ohledem na zajištění autenticity a integrity písemného projevu vůle. Další problematické téma, které je v Informačním listu podrobněji rozvedeno, je výklad pojmu „peněžní plnění“ a zejména zákonem stanovený limit peněžních plnění, který nesmí překročit tři procenta z ročních tržeb dodavatele za poslední ukončené účetní období v délce dvanácti měsíců za potraviny dodávané jednotlivému odběrateli v roce, ve kterém došlo k finančnímu plnění.

Metodická činnost Úřadu spočívající v poskytování výkladových stanovisek pokračuje i nadále, a to buď písemně, prezentací na Svato-martinské konferenci, případně formou osobních jednání s různými subjekty, jichž se zákon dotýká.

Dopad soudních řízení na činnost Úřadu

V průběhu roku 2016 se Úřad musel vypořádat se dvěma významnými rozhodnutími správních soudů. Krajský soud v Brně ve věci Kaufland zavázal Úřad k aplikaci zákona (pro účastníka řízení) mírnějším způsobem. Tímto mírnějším způsobem Krajský soud v Brně rozumí výklad zákona na základě relativního pojetí významné tržní síly. Pokud by Úřad pokračoval v aplikaci zákona před novelou, musel by nově zkoumat vztah ekonomické závislosti každého jednotlivého dodavatele na odběrateli. Takový výklad zákona převrací dosavadní praxi v aplikaci zákona ze strany Úřadu, který tržní sílu pojímal jako systémovou ochranu dodavatelů před nekalými praktikami ze strany řetězců (absolutní pojetí). Soudní řízení dále pokračuje před Nejvyšším správním soudem.

Dalším podstatným rozhodnutím byl rozsudek Krajského soudu v Brně ve věci sektorového šetření zahájeného Úřadem v květnu 2016, jehož cílem bylo zjistit dopady novely zákona na odběratelsko-dodavatelské vztahy. V důsledku žaloby jednoho z šetřených řetězců došlo ke zdržení celého sektorového šetření, nicméně výsledek soudního řízení je pro Úřad příznivý a Úřad je oprávněn prostřednictvím žádostí o poskytnutí informací a podkladů sektorové šetření provádět. Soudní řízení dále pokračuje před Nejvyšším správním soudem.

Zákon o významné tržní síle ve znění novely byl na podzim 2016 napaden ústavní stížností skupiny senátorů s návrhem na zahájení řízení o zrušení tohoto zákona. Navzdory neshodě části odborné veřejnosti s existencí zákona Úřad zastává názor o oprávněnosti a potřebnosti veřejnoprávní regulace vztahů v odběratelsko-dodavatelském řetězci. Důvodem pro užití veřejnoprávní korekce bylo zneužívání silnější vyjednávací pozice jedné strany obchodního vztahu. Situace v oblasti prodeje a nákupu zemědělských a potravinářských produktů přitom nebyla vzhledem ke specifčnosti dodavatelsko-odběratelských vztahů v daném sektoru řešitelná pomocí soutěžních pravidel v rámci ochrany hospodářské soutěže a také soukromoprávní korektivy nebyly dostačující. Reakcí státu proto byla snaha zabezpečit v dotčené oblasti prostřednictvím veřejného práva jistou míru spravedlnosti, a to skrze ochranu slabší smluvní strany, přijetím zákona o významné tržní síle. Řízení před Ústavním soudem stále probíhá.

Novela zákona v praxi

Další podstatnou součástí činnosti Úřadu tvoří dozor nad dodržováním zákona. Za účelem zjištění dodržování povinností plynoucích ze zákona Úřad může provádět šetření. V květnu 2016 zahájil Úřad plošné šetření s cílem zjistit dopady novely zákona na odběratelsko-dodavatelské vztahy. Úřad považoval za nezbytné osvětlit, zda a jak jsou ve smlouvách promítnuta nová ustanovení zákona o významné tržní síle, tedy jakou podobu mají smlouvy uzavírané mezi dodavateli a odběrateli potravin po novele.

Úřad zpracoval soubor dotazů, které adresoval největším obchodním řetězcům. Dotazy se týkaly několika oblastí. Nejprve se Úřad zabýval tím, jaké smlouvy obchodní řetězce uzavíraly pro rok 2016. Zde Úřad zjišťoval, zda a jak jsou změny, které novela zákona o významné tržní síle přinesla, promítnuty do smluv, ať již nově uzavíraných či uzavřených před novelou.

Všechny řetězce uzavírají rámcové smlouvy na dodávky potravin (většinou jako roční rámcové smlouvy), dále smlouvy na poskytnutí marketingových služeb, smlouvy o akčních kupních cenách pro slevové akce, smlouvy o kupních cenách potravin, smlouvy o službách poskytnutých obchodním řetězcem dodavateli. Ve všech případech se jedná o smlouvy typové, které obchodní řetězce předkládají svým dodavatelům s tím, že ve většině případů není možná změna těchto smluv podle požadavků dodavatelů. Úřad ve většině případů shledal, že zákonný požadavek písemnosti smluv (a to jak rámcových, tak smluv na poskytování služeb ze strany odběratele nebo služeb poskytovaných dodavatelem odběrateli) je naplněn.

Největší výkladové problémy činí ustanovení § 3a písm. a) zákona, část souboru dotazů byla proto směřována na aplikaci tohoto ustanovení. Z odpovědí vyplynulo, že obchodní řetězce používají několik způsobů, jak tuto novou povinnost zahrnout do smlouvy. Některé řetězce použily nejjednodušší formu – do textu smlouvy mezi dodavatelem a odběratelem zahrnuly doslovné znění ustanovení § 3a písm. a) zákona. V jiných případech smlouva obsahuje ustanovení, podle něhož součet veškerých peněžních plnění dodavatele, která tento poskytuje odběrateli na základě služeb poskytnutých odběratelem, nesmí přesáhnout tři procenta z ročních tržeb dodavatele za rok 2015.

Některé řetězce přistoupily ke konkrétnějšímu vymezení tříprocentního zákonného limitu a do smluv zahrnuly veškeré finanční částky, které odběratel fakturuje dodavatelům, nebo přímo uvedly, které služby nejsou přímo spojeny s nákupem a prodejem potravin, případně specifikovaly, co do limitu tří procent nespadá. V dalších smlouvách jsou naopak přímo vymezena peněžní plnění dodavatele, která do tříprocentního limitu spadají.

Podle nového ustanovení § 3a písm. c) zákona o významné tržní síle je v případě, že jsou odběratelem přijímány a poskytovány služby související s nákupem a prodejem potravin, nutnou náležitostí vymezení způsobu spolupráce při jejich přijímání a poskytování co do předmětu, rozsahu, způsobu a doby plnění, výše ceny nebo způsobu jejího určení. Podle zjištění Úřadu jsou nejčastějšími smlouvami o službách mezi odběrateli a dodavatelem smlouvy o marketingových službách. Jedná se o marketingové služby ve formě letáků, internetové reklamy, plakátové a televizní reklamy, druhotného vystavení zboží apod.

Smlouvy o marketingových službách obsahují způsob spolupráce při pořádání marketingové akce, rozsah poskytovaných služeb, tj. například letáky, vystavení propagovaného zboží, uvedení názvů výrobků zařazených do propagační akce, dobu plnění a výši ceny, dohody o realizaci ochutnávek výrobků apod. Ceny za marketingové služby jsou stanovovány různě. Buď se cena za jednotlivé služby a její další podrobnosti stanoví předchozí dohodou stran, nebo jsou uzavírány smlouvy upravující podmínky poskytnutí slev z kupní ceny, přičemž v přílohách těchto smluv jsou specifikovány poskytované slevy a ceníky jednotlivých služeb, včetně popisu jejich předmětu.

Další okruh dotazů se týkal způsobu smluvního sjednání běžné fakturační ceny pro období po nabytí účinnosti novely. Také zde existuje několik modelů, může se jednat o tzv. netto-netto cenu (cena, ve které jsou již zahrnuty všechny slevy), nebo o cenu stanovenou uvedením procentní slevy, která je navázána na oficiální ceník dodavatele. Další způsob stanovení fakturační ceny vychází ze standardního ceníku dodavatele a do těchto cen jsou následně promítnuty sjednané slevy. Jiný řetězec při stanovení fakturační ceny vychází z ceníku dodavatele s celkovým sortimentem a následně probíhá jednání o širší zalistovaných položek a o smluvní ceně.

Zajímavé poznatky poskytly Úřadu odpovědi z oblasti slevových akcí. Úřad se zajímal o způsob sjednávání akčních kupních cen. Přístup jednotlivých řetězců k akčním cenám se liší, některé řetězce upřednostňují sjednávání krátkodobých netto-netto cen, jiné uvádějí procentní slevy navázané na ceník dodavatele. Některé řetězce podle svých tvrzení nesjednávají množstevní či jiné slevy a bonusy a sjednávají pouze netto-netto ceny. Další sjednávají množstevní slevy v závislosti na dosaženém obratu.

Úřad v rámci tohoto základního šetření získal obecnou představu o reakci odběratelsko-dodavatelského potravinového řetězce na novelu zákona o významné tržní síle a základní poznatky o způsobu vyjednávání smluvních podmínek pro dodávky výrobků do obchodních řetězců. Jako pozitivní Úřad vnímá snahu uvést smlouvy do souladu s platným zněním zákona, ve většině případů došlo k naplnění požadavku zákona, aby smlouva mezi odběratelem a dodavatelem byla sjednána písemně. Problémem naopak zůstává, že návrhy smluv předkládají řetězce a dodavatelé mají pouze minimální šanci do podoby smlouvy zasáhnout a příslušná ustanovení smlouvy změnit; svědčí o tom ne zcela vyrovnané smluvní podmínky. V šetření jednotlivých smluvních ujednání a dodržování zákona o významné tržní síle Úřad pokračuje.

Z chodu Oddělení kontroly tržní síly

V návaznosti na změnu na postu místopředsedy Úřadu pověřeného řízením Sekce legislativy a veřejné regulace v polovině roku 2016 došlo k obměně vedoucího Oddělení kontroly tržní síly. Pod novým vedením se Oddělení aktivněji zapojilo do poskytování výkladových stanovisek k novele zákona o významné tržní síle. V srpnu 2016 Oddělení vydalo Informační list, jehož obsah je zpřístupněn na webu Úřadu. Kromě písemných stanovisek poskytlo oddělení výklad problematiky ustanovení zákona zástupcům z řad odběratelů i dodavatelů.

Největší a nejpodstatnější část činnosti oddělení tvoří šetření podnětů. Oddělení kontinuálně prošetřuje několik podnětů na nezákonné obchodní praktiky. Některé praktiky řetězců se objevují nezávisle na novele zákona a v jejich šetření lze tedy pokračovat i nadále. V souvislosti s novelou zákona se však objevily nové praktiky řetězců. Úřad v této souvislosti začal prošetřovat podněty týkající se tzv. netto-netto cen (tlak na snižování cen potravin), nadužívání opravného daňového dokladu při fakturaci, podněty na některé nekalé praktiky při poskytování logistických služeb apod. Nezákonné obchodní praktiky se vyskytují napříč jednotlivými řetězci, včetně domácích s českou majetkovou účastí.

Oddělení kontroly tržní síly v roce 2016 nezahájilo nové správní řízení. Záměrem Úřadu bylo ponechat subjektům, na něž komplexně novelizovaný zákon o významné tržní síle dopadá, prostor pro adaptaci na novou právní úpravu, poskytovat výkladová stanoviska, zodpovídat dotazy k aplikaci zákona a případně jednat o konkrétních problémech souvisejících s novelou zákona.

Veřejné zakázky a koncese

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže vykonává dozor nad zadáváním veřejných zakázek od ledna 1995, v současnosti dle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Zákonný rámec dozorové činnosti transponuje ustanovení evropských přezkumných směrnic (směrnice Rady 92/13/EHS a 89/665/EHS ve znění změn směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/97/ES), které upravují specifika přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek a posilují záruky zásad transparentnosti a nediskriminace při zadávání veřejných zakázek. V rámci dozoru nad zadáváním veřejných zakázek Úřad rozhoduje, zda zadavatel při zadávání veřejné zakázky, udělení koncese nebo při zvláštních postupech dle zákona o zadávání veřejných zakázek postupoval v souladu se zákonem, ukládá nápravná opatření a sankce, projednává správní delikty zadavatelů a dle zákona č. 273/1996 Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, plní další úkoly stanovené příslušnými zákony. K těm patří dohledová činnost dle zákona č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících. Smyslem výše uvedených zákonů je zajistit volnou a svobodnou soutěž mezi dodavateli veřejných zakázek (plnění na základě koncesní smlouvy či smluv uzavřených na základě nabídkových řízení apod.) a současně provedení výběru nejvhodnější nabídky transparentním způsobem bez diskriminace uchazečů. Rovné, transparentní a nediskriminační soutěžní prostředí pak ve svém konečném důsledku přináší i úspory veřejných financí.

Shrnutí legislativních změn v roce 2016

Na sklonku roku 2015 (s účinností od 1. 1. 2016) byla v návaznosti na přijetí zákona o ozdravných postupech a řešení krize na finančním trhu provedena úplně poslední novelizace dosavadního zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (ZVZ). Změna spočívala v doplnění nového základního kvalifikačního předpokladu (kvalifikován byl jen takový dodavatel, vůči němuž nebyla v posledních třech letech zavedena dočasná správa nebo v posledních třech letech uplatněno opatření k řešení krize podle zákona upravujícího ozdravné postupy a řešení krize na finančním trhu) a lze ji označit za technickou.

Skutečným přelomem se však v roce 2016 stalo přijetí a nabytí účinnosti zcela nového zákona upravujícího zadávání veřejných zakázek. Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, byl publikován ve Sbírce zákonů dne 29. 4. 2016, přičemž ke dni 1. 10. 2016, kdy nabyl účinnosti, v celé šíři nahradil (pro nově zahájená zadávací řízení) dosavadní právní úpravu obsaženou v zákoně o veřejných zakázkách a v koncesním zákoně.

Zabývat se na tomto místě komplexním způsobem změnami, které nový zákon přináší, dalece přesahuje možnosti jak tohoto příspěvku, tak celé výroční zprávy. Lze tedy podat pouze základní informaci s tím, že některým aspektům nové právní úpravy věnoval Úřad na konci září 2016 samostatný infolist, ve kterém obsírně informoval o vybraných zásadních novinkách obsažených v novém zákoně. I ve vydávání infolistů k novému zákonu o zadávání veřejných zakázek hodlá Úřad v budoucnu pokračovat.

Jednou ze zásadních koncepčních změn v právní úpravě je skutečnost, že nový zákon v sobě zahrnuje též úpravu zadávání koncesí, dosud obsažené v zákoně č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení, ve znění pozdějších předpisů, čímž dochází ke sjednocení právní úpravy a zrušení některých duplicit ve vztahu k těmto dvěma oblastem.

Pokud byla dosavadní úprava zadávání veřejných zakázek vnímána jako příliš svazující či rigidní a administrativně náročná, představuje nový zákon v tomto směru výrazný posun. Jeho základním rysem je, že zadavatelům poskytuje velmi široké možnosti volby nejrůznějších postupů, jinými slovy vyjádřeno zadavatele procesně jen velmi málo svazuje. Ruku v ruce s větší svobodou zadavatelů však jde i větší odpovědnost. Zadavatel má stále povinnost dodržovat základní zásady transparentnosti, nediskriminace, rovného zacházení a nově též výslovně i zásadu přiměřenosti. A pokud nový zákon detailně některé procesy nereguluje, neznamená to, že zadavatel může postupovat libovolně. Naopak, musí sám zvolit takový postup, kterým shora uvedené zásady naplní.

Za účinnosti nové právní úpravy tak bude zásadním úkolem Úřadu dohlížet, zda s ní, respektive s její flexibilitou, zadavatelé nakládají uvážlivě a odpovědně, aby byl záměr, se kterým byl nový zákon přijímán, totiž odbřemenit zadavatele od administrativní zátěže a umožnit jim poptávat plnění pružně s ohledem na jejich skutečné potřeby, naplněn bez ohrožení základního smyslu předmětné právní regulace, kterým je ochrana hospodářného vynakládání veřejných prostředků.

Významný, nikoli však revoluční, posun lze v souvislosti s novou právní úpravou shledat rovněž v úpravě ochrany dodavatele před nezákonným postupem zadavatele (tedy v úpravě institutu námitek a dozorové činnosti Úřadu). Na tvorbě této části zákona se Úřad aktivně podílel, přičemž provedené úpravy byly vedeny snahou docílit efektivního řešení sporů mezi zadavatelem a dodavateli.

Leitmotivem nové úpravy je výrazné posílení (někdy se hovoří doslova o „resuscitaci“) institutu námitek. Tato koncepce vychází z přesvědčení, že každý spor, který v průběhu zadávacího řízení vyvstane, musí být primárně řešen tam, kde vzniká, tedy u zadavatele, který je „pánem zadávacího řízení“ (neboť vymezuje zadávací podmínky a postupuje v zadávacím řízení) a který musí být schopen každý svůj postup (stanovení konkrétní zadávací podmínky, vyloučení účastníka zadávacího řízení, hodnocení nabídek atd.) věcným a srozumitelným způsobem (tedy způsobem zpětně přezkoumatelným) odůvodnit. Tyto myšlenky se prolínají novou právní úpravou a jejich nejvýraznějším projevem je možnost Úřadu zrušit nepřezkoumatelné rozhodnutí o námitkách, přičemž důsledkem takového rozhodnutí Úřadu bude povinnost zadavatele rozhodnout o nich znovu.

Další koncepční změnou je nové pojetí řízení o uložení zákazu plnění smlouvy, kdy se opouští dosavadní, dlužno říci že neefektivní, časově náročnější a výkladové problémy působící sepětí tohoto návrhového řízení s řízením o správním deliktu (kdy předpokladem vyhovění návrhu na uložení zákazu plnění smlouvy bylo rozhodnutí o spáchání správního deliktu, které bylo možno učinit pouze v řízení zahajovaném z moci úřední) a jsou stanoveny jednoznačné hypotézy, při jejichž naplnění bude návrhu vyhověno.

Pojistkou proti nedůvodným průtahům v řízení je oprávnění Úřadu zrušit zadávací řízení nebo přezkoumávaný úkon v situaci, kdy zadavatel Úřadu nepředá, a to ani v dodatečně stanovené lhůtě, kompletní dokumentaci o zadávacím řízení (tedy v situaci, kdy Úřad fakticky nemá co věcně přezkoumávat).

Z dalších významnějších změn je možno uvést změnu lhůty pro podání námitek proti zadávacím podmínkám (nově jen do konce lhůty pro podání nabídek), úpravu doby, po kterou zadavatel nemůže uzavřít smlouvu na veřejnou zakázku v případě zahájení správního řízení před Úřadem (60 kalendářních dnů, kdy byla zároveň ze zákona vypuštěna zvláštní úprava předběžných opatření), vyjasnění pravomocí Úřadu ve vztahu k dozoru nad zadáváním veřejných zakázek malého rozsahu (pravomoc není dána) a ve vztahu k postupu zadavatele mimo zadávací řízení (Úřadu je dána pravomoc na základě návrhu přezkoumat, zda zadavatel, který poptává plnění mimo zadávací řízení, neporušuje zákon) či jednoznačný katalog důvodů pro zastavení správního řízení (odstraňující definitivně některé dřívější výkladové nejasnosti).

Ještě před koncem roku byla ve Sbírce zákonů dne 14. listopadu 2016 publikována první novela zákona o zadávání veřejných zakázek, a sice zákon č. 368/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Tímto zákonem, respektive jeho částí dvanáctou se s účinností od 1. 1. 2018 změní v návaznosti na zřízení evidence údajů o skutečných majitelích způsob zjišťování skutečných majitelů právnických osob, ve vztahu k nimž bude předmětná evidence vedena (zadavatel bude informace zjišťovat přímo z této evidence).

Minimálně jednu další novelu lze očekávat v roce 2017 v návaznosti na projednávaný změnový zákon k přestupkovému zákonu, jímž se změní mimo řadu právních předpisů i vybraná ustanovení zákona o zadávání veřejných zakázek. Právě za účelem seznámení široké veřejnosti s těmito změnami zákona a k vyjasnění jasného postupu Úřadu v přestupkovém řízení plánuje Úřad vzdělávací akci (viz Agenda veřejných zakázek 2017).

Z chodu Sekce veřejných zakázek v roce 2016

Rok 2016 znamenal pro Sekci veřejných zakázek jak období konsolidace postupů nově zavedených od poloviny roku 2015, tak dobu spojenou s příchodem novinek, z nichž je na prvním místě třeba jmenovat nový zákon o zadávání veřejných zakázek. Ten vstoupil v účinnost sice až v říjnu 2016, avšak pracovníci sekce se na něj po odborné stránce připravovali již dlouhodobě.

V rámci zefektivňování své rozhodovací činnosti Úřad pokračuje ve sběru komplexních dat týkajících se detailů správních řízení vedených před Úřadem ve věcech přezkumu úkonů zadavatelů při zadávání veřejných zakázek. Tyto údaje slouží nejen k lepšímu informování veřejnosti o činnosti Úřadu na národní úrovni, ale jsou rovněž velice pozitivně vnímány odbornou veřejností na evropské úrovni.

Legislativní změny v oblasti zadávání veřejných zakázek ovlivnily i rozhodovací činnosti Úřadu. V roce 2016 Úřad vydal 943 rozhodnutí, což je o něco méně než v předchozích letech (1074 v roce 2015, 1063 v roce 2014), ale je potvrzen trend navyšování množství rozhodnutí o věci samé oproti ukončení správních řízení z procesních důvodů (23,6 % procesních zastavení v roce 2016 oproti 30 % v roce 2015). Je třeba připomenout, že k zastavení správního řízení z procesních důvodů dochází i v situacích, kdy k pochybení dochází na straně navrhovatele (například nesložení kauce v zákonné výši, předložení návrhu bez zákonných náležitostí). K zastavení řízení dochází ze zákona též i tehdy, jestliže si po podání návrhu zadavatel sám zruší jím učiněné úkony, které byly v návrhu napadeny, takže

věcně není o čem rozhodovat (nelze ze strany Úřadu uložit nápravné opatření, které sám zadavatel přijal). Ve skutkově jasných případech správních deliktů zadavatelů Úřad i nadále využívá správně právního institutu příkazu, v roce 2016 jich vydal celkem 244. Je třeba upozornit, že co do složitosti jsou na tvorbu příkazu kladeny správním řádem stejné nároky, jako na tvorbu standardního rozhodnutí. Úřad příkazy používá i na právně složité případy, které jsou skutkově dostatečně objasněné. Jelikož je vydání příkazu prvním úkonem v řízení, k jeho vydání dochází v jednotkách dnů. Trvajících efektivita a úspěšnost příkazů dokládá, že v naprosté většině nejsou napadeny opravným prostředkem (tzv. odporem) a po nabytí právní moci v osmi dnech od jejich vydání se stávají vykonatelným správním rozhodnutím (v číslech za rok 2016 jde o více než 80 % příkazů). Příkazy představují významné zrychlení a zefektivnění činnosti Úřadu při řešení určitých vybraných činností spadajících do jeho působnosti.

Co se týče „standardních“ rozhodnutí (tedy nikoli příkazů), z vydaných prvostupňových rozhodnutí, jimiž se věc končí, bylo v roce 2016 necelých 36 % rozhodnutí napadeno rozkladem, tzn. přibližně 64 % rozhodnutí, jimiž se věc končí, nabylo právní moci v prvním stupni (u některých rozhodnutí běžela na přelomu let 2015 a 2016 lhůta k podání rozkladu). Přibližně osm procent z uvedeného objemu prvostupňových rozhodnutí bylo zrušeno z důvodu, že se druhostupňový orgán neztotožnil s právními závěry v nich uvedenými (mimo statistiku zrušených rozhodnutí prvního stupně stojí zejména rozhodnutí, která sice byla dotčena závěry druhého stupně, avšak netýkají se posouzení správnosti postupu prvostupňového orgánu; jde například o situace, kdy si zadavatel po vydání prvostupňového rozhodnutí o věci samé a po podání rozkladu sám zruší zadávací řízení, a tedy druhostupňový orgán již správnost postupu zadavatele nezkontroluje a nevyjadřuje se k meritorním závěrům prvního stupně).

Celkově byla rozhodnutí ve správních řízeních zahájených v roce 2016 vydána v průměrné lhůtě 31 dnů (při započítání délky správních řízení ukončených vydáním příkazu činí tato průměrná lhůta pro vydání rozhodnutí dokonce 19 dnů). Stále rostoucí efektivita Úřadu a rychlost rozhodování je zřejmá i z čísel vztahujících se k závěru roku, kdy na konci roku 2016 nebylo na prvním stupni ukončeno 46 správních řízení, přičemž u všech lze konstatovat, že byla plně ve lhůtě pro vydání rozhodnutí (jde například o situace, kdy návrh přišel v polovině prosince 2016, nebo jde o řízení přerušené dle zákona z důvodu, kdy si Úřad vyžádal vyjádření znalce).

Za správní delikty byly za celý rok 2016 uděleny pokuty v souhrnné výši vyšší než v předchozím roce (34 441 000 korun v roce 2016 a 31 790 500 korun v roce 2015), ačkoliv výrok o spáchání deliktu obsahovalo celkem 387 rozhodnutí (oproti 401 rozhodnutím v roce 2015).

V roce 2016 Úřad obdržel 1 305 podnětů na přezkum postupů zadavatele. Oproti dřívějšímu tak došlo k dalšímu nárůstu množství podnětů, jimiž je zpochybňován soulad postupu zadavatele se zákonem o veřejných zakázkách, koncesním zákonem, zákonem č. 194/2010 Sb. a souvisejícími předpisy. K tomu je třeba zdůraznit, že jedním podnětem je nezřídka napadáno více veřejných zakázek najednou či vícero pochybení v rámci jedné veřejné zakázky. Úřad se též v roce 2016 vypořádal s „hromadným“ podnětem, v němž bylo namítáno celkem 267 856 údajných pochybení.

S účinností zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, platí nová úprava vyřizování podnětů, jež vyřízení podnětu Úřadem spojuje se zaplacením nevratného poplatku 10 tisíc korun. Do konce roku 2016 bylo podáno 78 podnětů, u nichž zákonný poplatek zaplacen nebyl.

Vedle rozhodovací činnosti Úřadu je třeba zmínit jeho činnost výkladovou. Ačkoli Úřad není ze zákona povinen odpovídat na dotazy zadavatelů či dodavatelů, ani nemůže nahrazovat funkci zadavatele při řešení konkrétních problémů v procesu zadávání veřejných zakázek či dokonce mimo správní řízení předem schvalovat či určovat postupy zadavatelů či dodavatelů, v rámci prevence porušování zákonů upravujících zadávání veřejných zakázek, koncesí a smluv ve veřejné přepravě Úřad zveřejňuje svá obecná stanoviska týkající se problematických ustanovení zákona a zodpovídá dotazy vztahující se k přezkumu zadávání veřejných zakázek. Za rok 2016 vydal Úřad sám nebo společně s Ministerstvem pro místní rozvoj šest výkladových stanovisek. V rámci komunikace s odbornou veřejností pak Úřad zodpověděl necelých 350 dotazů o poskytnutí odborné pomoci a informací nejen v souvislosti se starou právní úpravou, ale rovněž žádosti o výkladovou pomoc s novým zákonem o zadávání veřejných zakázek.

Jen šest dní poté, co vešel v účinnost nový zákon o zadávání veřejných zakázek, pořádal Úřad konferenci nazvanou Dohled nad zadáváním veřejných zakázek v České republice. Konference vyvolala velký zájem odborné veřejnosti; mezi více než 150 přítomnými byla rovněž delegace slovenského Úřadu pre verejné obstarávanie, řada předních tuzemských odborníků na problematiku veřejných zakázek i mnozí zástupci zadavatelů. Tématem konference bylo obecné představení výkladových stanovisek k novému zákonu a nové úpravy ochrany proti nesprávnému postupu zadavatelů a dále příspěvky věnované konkrétním aspektům spojených s kvalifikací, subjektivními hodnotícími kritérii či nově zavedeným institutem inovačního partnerství nebo náklady životního cyklu. V neposlední řadě byla debatována změna evropské právní úpravy veřejných služeb v přepravě cestujících a prakticky předvedeno fungování Národního elektronického nástroje (tzv. NEN).

Nejčastější pochybení

Z pohledu oblastí trhů dotčených v průběhu roku 2016 v rámci veřejných zakázek šetřených před Úřadem se jednalo nejčastěji (a již tradičně) o veřejné zakázky zadávané v oblasti stavebnictví a IT. Často jsou rovněž přezkoumávány veřejné zakázky v oblasti vzdělávání a zdravotnictví. V menším počtu jsou přezkoumávány veřejné zakázky v oblasti administrativy a auditní činnosti.

Co se týče kategorie zadavatelů, jimiž zadávané zakázky jsou nejčastěji předmětem přezkumu, jedná se nejvíce o města a obce, zdravotnické organizace a ministerstva.

Mezi nejčastější pochybení zadavatelů stále spadá:¹⁾

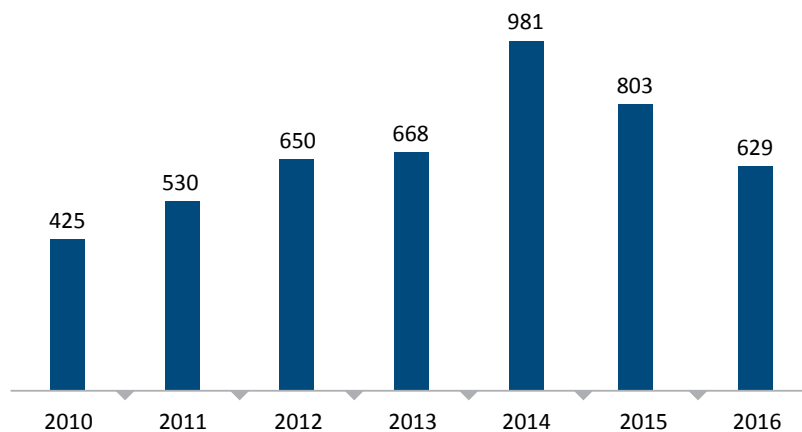
- Nepřiměřené (diskriminační) nastavení kvalifikačních předpokladů.
- Neoprávněné zrušení zadávacího řízení zadavatelem.
- Neurčité a/nebo nejednoznačné vymezení zadávacích podmínek, případně nepřiměřenost zadávacích podmínek vymezených zadavatelem.
- Nesprávné posouzení a hodnocení nabídek, zejména v souvislosti s mimořádně nízkou nabídkovou cenou a stanovením subjektivních hodnotících kritérií zadavatelem.
- Nesprávný postup zadavatele, kdy tento nevyloučí z účasti v zadávacím řízení dodavatele, jehož nabídka nebyla v souladu se zákonem nebo s požadavky zadavatele.
- Porušení uveřejňovacích povinností.
- Zadání veřejné zakázky zcela mimo režim zákona o veřejných zakázkách (ač byl zadavatel podle zákona povinen postupovat).

Rozhodovací činnost v oblasti veřejných zakázek

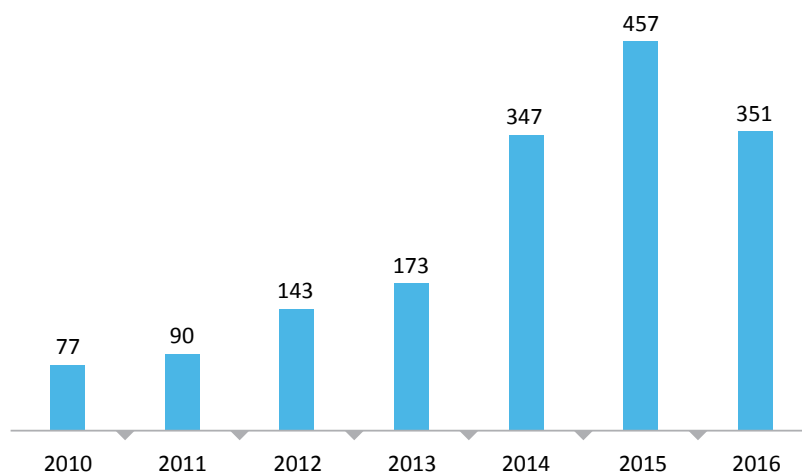
Rok		2016
Správní řízení	zahájená správní řízení celkem	629
	▪ na návrh	278
	▪ ex offo	351
Rozhodnutí	vydaná prvostupňová rozhodnutí celkem	943
	▪ rozhodnutí vydaná ve věci	719
	náprava + sankce	469
	neshledáno pochybení	80
	procesní důvody	170
	▪ předběžná opatření	107
	▪ zamítnutí předběžných opatření	104
	▪ zrušení rozhodnutí o uložení předběžného opatření	13
Pokuty	počet uložených pokut	387
	celková výše uložených pokut	34 441 000 Kč
Náklady řízení	počet uložených nákladů řízení	78
	celková výše uložených nákladů řízení	2 340 000 Kč
Kauce	výše složených kaucí	88 861 692 Kč
	▪ kauce propadlé do státního rozpočtu	11 566 371 Kč
Podněty	počet přijatých podnětů	1305

1) Pořadí pochybení neodpovídá frekvenci jejich výskytu.

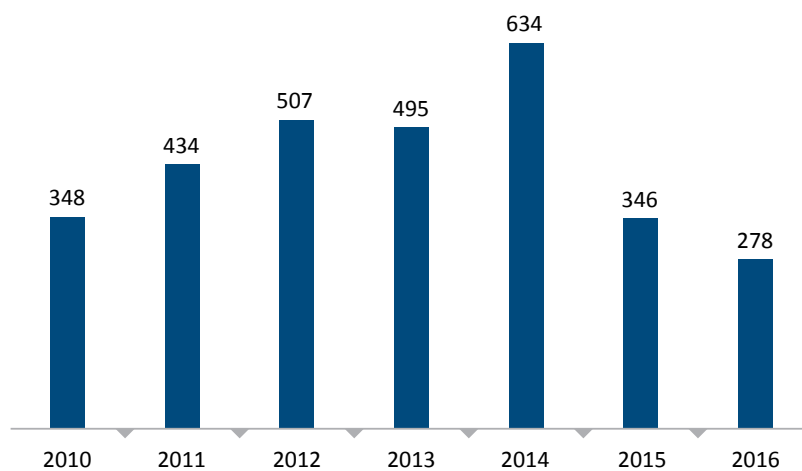
Celkový počet zahájených správních řízení v I. stupni

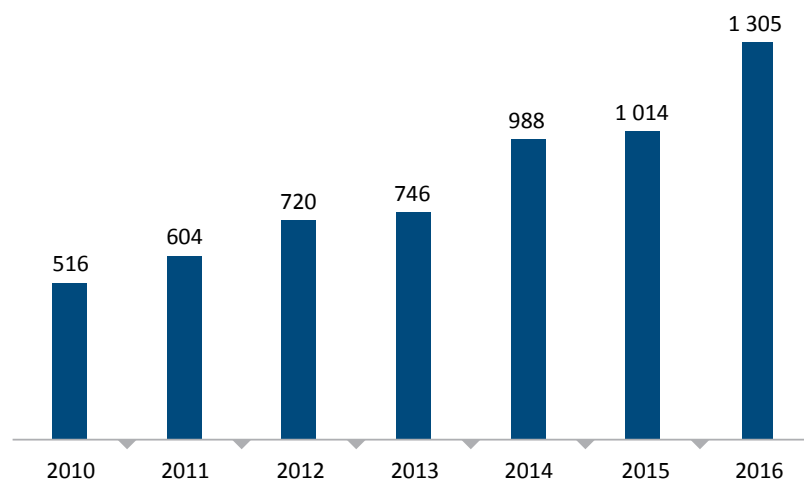
Počet správních řízení zahájených z moci úřední

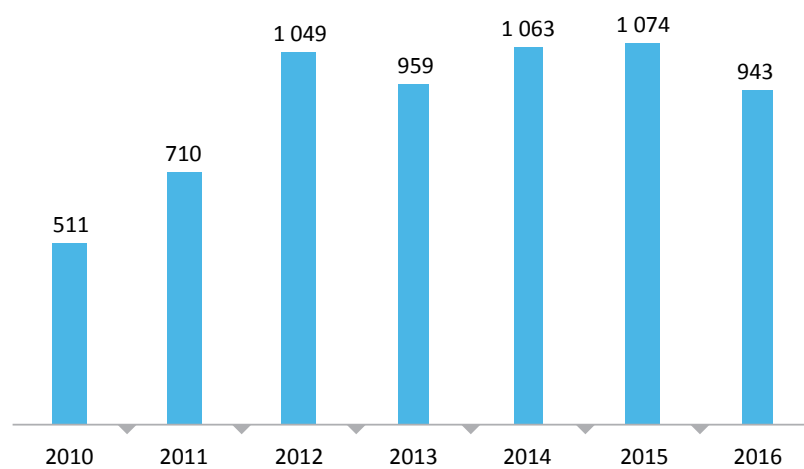
Počet doručených návrhů na zahájení správního řízení

Počet přijatých podnětů

Počet vydaných rozhodnutí I. stupně

Přehled deseti nejvyšších uložených pokut

	zadavatel	veřejná zakázka	pokuta v Kč	právní moc
1.	Hlavní město Praha	„Trojský most“	11 000 000	16. 3. 2017
2.	Dopravní podnik hlavního města Prahy, akciová společnost	Prodloužení trasy A metra	8 500 000	2. 9. 2016
3.	Statutární město Havířov	Výměna oken v obytných domech ve vlastnictví města Havířov II.	1 500 000	30. 9. 2016
4.	Generální finanční ředitelství	TaxTest – údržba a doplňování datové základny v roce 2011	1 300 000	29. 9. 2016
5.	České dráhy, a. s.	Pořízení lokomotiv zn. TAURUS	1 200 000	30. 1. 2016
6.	Dopravní podnik hlavního města Prahy, akciová společnost	Uzavírání smlouvy o pronájmu ploch pro reklamní činnost	1 000 000	25. 11. 2016
7.	Ministerstvo dopravy	Zajištění provozu Systému elektronického mýta po roce 2016	1 000 000	10. 11. 2016
8.	České dráhy, a. s.	Redukované opravy osobních vozů s podvozky SGP 300 I. série Redukované opravy osobních vozů s podvozky SGP 300 II. série	800 000	8. 9. 2016
9.	Zařízení služeb pro Ministerstvo vnitra	Zabezpečení bouracích prací objektu garáží v areálu Automobilových oprav Veleslavín, Praha 6, ul. José Martího č. p. 385	800 000	15. 8. 2016
10.	Město Nejdek	Komunální a technické služby pro město Nejdek	750 000	19. 4. 2016

Vybrané případy

Ačkoli je od října 2016 v účinnosti nový zákon o zadávání veřejných zakázek a Úřad již vydal jednotky rozhodnutí podle tohoto zákona, níže uvedené případy jsou rozhodovány na základě již neúčinného zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, dle něhož zadavatelé zahájili a stále ještě vedou řadu zadávacích řízení.

TaxTest – údržba a doplňování datové základny v roce 2011 a Aktualizace fulltext-hypertextové knihovny KONZULTANT do 31. 12. 2011

Zadavatel: Generální finanční ředitelství

Spisová značka: S0906,0907,0908,0909,0910,0911,0912,0913,0914,0915,0916,0917,0918,0919/2015

Datum nabytí právní moci: 29. 9. 2016 (potvrzeno R0067/2016)

Pokuta: 1 300 000 Kč

Úřad v celkem čtrnácti správních řízeních spojených do jednoho společného řízení posuzoval postup zadavatele při zadávání veřejných zakázek při uzavírání smluv v souvislosti s vývojem a aktualizací softwarového programu pro výuku a testování znalostí pracovníků „TaxTest“ a softwarové knihovny „KONZULTANT“.

Zadavatel všechny posuzované veřejné zakázky zadal v jednacím řízení bez uveřejnění (JŘBU) podle § 23 odst. 4 písm. a) ZVZ, protože se dle jeho tvrzení jednalo o veřejné zakázky, které mohou být z důvodu ochrany výhradních práv splněny pouze jediným dodavatelem. Dle zadavatele se jednalo o situaci, kdy zadavatel požadoval úpravy dříve dodaného plnění, které je autorským dílem ve smyslu zákona o právu autorském a které předpokládá zásah do autorských práv. Společnost KONZULTA vykonává dle zadavatele na základě ustanovení § 58 autorského zákona veškerá majetková práva k tomuto informačnímu systému, přičemž provedení jakýchkoli úprav informačního systému bez souhlasu držitele majetkových práv je dle zadavatele porušením autorského zákona.

Úřad posoudil výše uvedený důvod zadavatele pro použití JŘBU ve světle skutečností zjištěných z dokumentací k jednotlivým zakázkám, a také ve světle rozhodovací praxe českých soudů i Soudního dvora Evropské unie, přičemž naznal, že zadavatelem uváděný důvod pro použití JŘBU nemůže obstát. V rozhodnutí shledal, že zadavatel neunesl důkazní břemeno, neboť nijak nedoložil ani neprokázal, že předmět daných veřejných zakázek může být realizován pouze jediným dodavatelem. Zadavatel pro prokázání důvodu k uplatnění výjimky umožňované zákonodárcem nepředložil žádné technické důvody ani relevantní objektivní důkazy z hlediska výhradních práv společnosti KONZULTA. V případě použití JŘBU je to právě zadavatel, který musí jednoznačně prokázat, že nastaly důvody pro jeho použití.

Úřad dále uvedl, že závadný stav exkluzivity společnosti KONZULTA sice zavinil předchůdce zadavatele, avšak zadavatel neměl s odvoláním se na ekonomickou výhodnost setrávat v tomto smluvním závazku původního objednatele, ale v každém jednotlivém případě zadávání předmětné veřejné zakázky v jednacím řízení bez uveřejnění zkoumat, zda jsou naplněny veškeré zákonem předpokládané podmínky pro použití jednacím řízení bez uveřejnění.

Dodávky výstrojního materiálu pro Městskou policii hlavního města Prahy

Zadavatel: **hlavní město Praha**

Spisová značka: **S0476/2016**

Datum nabytí právní moci: **3. 1. 2017 (potvrzeno R0246/2016)**

Pokuta: **500 000 Kč**

Správní řízení bylo zahájeno z moci úřední, neboť z obdrženého podnětu získal Úřad pochybnost o tom, zda zadavatel v zadávací dokumentaci na část A „Standardní položky stejno kroje a stejno krojové doplňky pro výkon práce strážníka Městské policie hlavního města Prahy“ veřejné zakázky „Dodávky výstrojního materiálu pro Městskou policii hlavního města Prahy“, jejímž předmětem byla dodávka stejno krojů pro příslušníky Městské policie hlavního města Prahy, vymezil transparentně způsob hodnocení nabídek dle hodnotících kritérií.

Ve správním řízení Úřad rozhodl o tom, že se zadavatel dopustil správního deliktu podle § 120 odst. 1 písm. a) ZVZ tím, že v zadávací dokumentaci nevymezil transparentně způsob hodnocení nabídek podle subkritéria „hmotnost zboží“ a hodnotícího subkritéria „pohodlnost a střih zboží“ v rámci dílčího hodnotícího kritéria „kvalita nabízeného zboží“, když nestanovil dostatečně jasně pravidla pro přidělování bodových hodnot u těchto subkritérií a neumožnil tak uchazečům učinit si před zpracováním nabídek jasnou představu o tom, jak bude zadavatel posuzovat odchylky od doporučené hodnoty gramáže zboží, jaké má preference co do vzhledu a funkčnosti stejno krojových součástí či jaké konkrétní parametry bude vlastně v rámci střihu zboží hodnotit. Postup zadavatele mohl podstatně ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky, neboť pokud by zadavatel lépe vymezil způsob hodnocení nabídek v rámci daných subkritérií, mohli uchazeči své nabídky lépe přizpůsobit preferencím zadavatele a dosáhnout lepšího hodnocení. Postup zadavatele navíc mohl odradit od podání nabídky další dodavatele.

Ve správním řízení Úřad dále rozhodl, že se zadavatel dopustil správního deliktu podle § 120 odst. 1 písm. f) ZVZ tím, že v rámci šetření podnětu k zahájení správního řízení z moci úřední nezaslal Úřadu úplnou dokumentaci o veřejné zakázce ve lhůtě stanovené zákonem (do deseti dnů ode dne doručení výzvy Úřadu). Včasné zaslání úplné dokumentace o veřejné zakázce je přitom nezbytnou podmínkou pro přezkoumání postupu zadavatele ze strany Úřadu a skončení správního řízení v zákonných lhůtách.

Rekonstrukce dopravního terminálu v Žatci

Zadavatel: **město Žatec**

Spisová značka: **S0046/2016**

Datum nabytí právní moci: **7. 11. 2016 (potvrzeno R0164/2016)**

Pokuta: **200 000 Kč**

Úřad ve správním řízení zahájeném z moci úřední posuzoval možné diskriminační nastavení kvalifikačních předpokladů, jejichž splnění bylo nezbytné pro účast ve veřejné zakázce na stavbu krytého autobusového nádraží. Zadavatel stanovil jako jednu z podmínek kvalifikace referenční zakázky a uchazeč musel doložit, že realizoval stavbu objektu kruhového půdorysu s monolitickým železobetonovým stěnovým konstrukčním systémem založeným na železobetonových pilotách a zároveň musel potenciální dodavatel jako referenční stavbu prokázat výstavbu krytého nástupiště nebo jiné stavební práce obdobného charakteru (například tribuny), u které musel doložit, že stavba byla založena na pilotách a zastřešení bylo minimálně v rozsahu 200 m² u každé zakázky.

Podezření Úřadu o spáchání správního deliktu založila právě kombinace určitého půdorysu stavby a určitého typu stavby dohromady s určitým druhem základů, která nedůvodně spojuje požadavky na několik různých stavebních činností do jediné reference, aniž by provázanost těchto činností byla odůvodněna tím, nakolik jsou tyto činnosti specifické a provázané. To mohlo dle Úřadu založit skrytou diskriminaci, kdy z účasti na veřejné zakázce byli vyloučeni potenciální uchazeči, kteří byli schopni provést jednotlivé požadované úkony, ale nikdy je nerealizovali v rámci jedné stavby.

Výše uvedené podezření Úřad ověřoval u znaleckého ústavu – Vysokého učení technického v Brně, Fakulty stavební, oborů znalecké činnosti: Geodézie a kartografie a Stavebnictví. Znalecký posudek potvrdil původní podezření Úřadu, tedy že je obecně neodůvodněně požadavky na referenční zakázky v rámci kvalifikace vymezovat nikoliv na základě specifických činností (například zkušenost se základy na pilotách), ale na základě konkrétní podoby stavby, jak to učinil zadavatel (tedy jako kruhovou stavbu založenou na pilotách). S ohledem na závěry znaleckého posudku, který potvrdil, že způsob založení stavby nemá na realizaci nadzemní části stavby žádný zásadní vliv, Úřad posoudil zadavatelův požadavek na realizaci zakázky na referenční stavbu kruhového půdorysu a referenční stavbu obdobného typu jako realizovanou stavbu založenou na železobetonových pilotách jako projev skryté diskriminace.

Vzhledem k tomu, že přílišná konkretizace požadavků na referenční stavby, a to byť třeba jen ve vybraných charakteristikách, vede k neodůvodněnému zúžení soutěže o zakázku a nepřipustné diskriminaci, se prostřednictvím specifických charakteristik referenčních staveb a jejich nadměrné kumulace a kombinace omezuje okruh soutěžitelů nikoli na takové, kteří jsou pro plnění předmětu veřejné zakázky způsobilí, nýbrž na ty, kteří už měli příležitost v minulosti taková specifická plnění poskytovat. Realizace stavby, vykazující v dílčích charakteristikách požadovaná specifická plnění, neprokazuje vyšší způsobilost dodavatele, než je způsobilost dodavatelů, kteří neměli příležitost takovou stavbu realizovat, avšak realizovali stavby druhově příbuzné a zcela srovnatelné co do náročnosti.

Dodávka 31 dvouvozových motorových jednotek

Zadavatel: **České dráhy, a. s.**

Spisová značka: **S0694/2015**

Datum nabytí právní moci: **7. 12. 2016 (potvrzeno R0412/2015)**

Pokuta: **200 000 Kč**

Předmětem šetření Úřadu byla v tomto případě otázka, zda změnou kupní smlouvy provedenou dodatkem č. 4, jež se týkala smluvní pokuty, zadavatel v rozporu se zákonem neumožnil podstatnou změnu práv a povinností vyplývajících z kupní smlouvy, a zda tak neporušil pravidla, za nichž může docházet ke změnám uzavřených smluv formulovaných v ustanovení § 82 odst. 7 ZVZ, které je reflexí pravidel zakotvených již dříve v rozsudku Soudního dvora Evropské unie ve věci *Pressetext Nachrichtenagentur GmbH* proti Rakousku, C-454/06 ze dne 19. 6. 2008.

V rozhodnutí Úřad konstatoval, že se zadavatel dopustil správního deliktu, neboť tím, že uzavřel dne 17. 9. 2012 dodatek č. 4 ke kupní smlouvě uzavřené dne 17. 3. 2011 s vybraným uchazečem na veřejnou zakázku, došlo k rozšíření článku IV. kupní smlouvy ze dne 17. 3. 2011 o nová ujednání týkající se smluvní pokuty v tom smyslu, že zadavatel nebude oprávněn po vybraném uchazeči požadovat smluvní pokutu za prodlení s dodávkou jednotlivé motorové jednotky za dobu, kdy tato jednotka bude zadavatelem provozována ve zkušebním provozu s cestujícími. Jinými slovy bylo uzavřeno, že tímto způsobem umožnil zadavatel podstatnou změnu práv a povinností vyplývajících z předmětné kupní smlouvy, jelikož tato změna by za použití v původním zadávacím řízení mohla umožnit účast i jiných dodavatelů, neboť stačilo dodání motorových jednotek zadavateli a jejich provoz ve zkušebním provozu a nikoli řádné předání k ostrému provozu, za jehož nedodržení původně hrozily smluvní sankce.

Most ev. č. 12418-2 přes potok před obcí Zadní Lomná

Zadavatel: **Správa a údržba silnic Jihočeského kraje**

Spisová značka: **S0253/2016**

Datum nabytí právní moci: **25. 11. 2016**

Nápravné opatření: **zrušení rozhodnutí zadavatele o zrušení zadávacího řízení**

Úřad konstatoval, že zadavatel nedodržel postup stanovený v § 84 odst. 2 písm. c) ZVZ, ve spojení s § 6 odst. 1 ZVZ, neboť rozhodl o zrušení zadávacího řízení na veřejnou zakázku z důvodu neposkytnutí řádné součinnosti podle § 82 odst. 4 ZVZ vybraným uchazečem, přestože vyzval uchazeče druhého v pořadí k uzavření smlouvy ve smyslu § 82 odst. 4 ZVZ, a o zrušení zadávacího řízení tak rozhodl, aniž by uplynula lhůta, kterou měl uchazeč, jenž se umístil druhý v pořadí, k poskytnutí součinnosti před uzavřením smlouvy, tedy v situaci, kdy neměl postaveno na jisto, že uchazeč, kterého dříve vyzval k poskytnutí součinnosti před uzavřením smlouvy, tuto součinnost neposkytl, čímž současně nedodržel zásadu transparentnosti zadávacího řízení, přičemž tento postup podstatně ovlivnil výběr nejvhodnější nabídky.

V šetřeném případě se zadavatel po neposkytnutí součinnosti vybraným uchazečem rozhodl nepřistupovat ke zrušení zadávacího řízení, nýbrž učinil kroky vedoucí k uzavření smlouvy s uchazečem, který se umístil jako druhý v pořadí, když vyzval tohoto uchazeče k předložení originálů či úředně ověřených kopií dokladů prokazujících splnění kvalifikace a k uzavření smlouvy (předmětnou veřejnou zakázku zadával zadavatel ve zjednodušeném podlimitním řízení), načež však před uplynutím lhůty pro poskytnutí řádné součinnosti ze strany tohoto uchazeče rozhodl o zrušení předmětného zadávacího řízení s odůvodněním, že vybraný uchazeč neposkytl řádnou součinnost k uzavření smlouvy. Úřad konstatoval, že zrušit zadávací řízení dle § 84 odst. 2 písm. c) ZVZ s uvedeným odůvodněním lze bez zbytečného odkladu pouze za situace, že vybraný uchazeč neposkytne zadavateli řádnou součinnost a zadavatel nevyzve k této součinnosti uchazeče druhého v pořadí. Pakliže se zadavatel rozhodne pokračovat v procesu směřujícím k uzavření smlouvy tím, že vyzve k řádné součinnosti k uzavření smlouvy uchazeče druhého v pořadí, dotčené ustanovení zákona s předmětným odůvodněním již pro zachování transparentnosti zadávacího řízení nelze aplikovat (a to až do chvíle, kdy by byla zadavateli případně opět odepřena součinnost ze strany uchazeče druhého v pořadí).

3. část „Právo veřejného investování, IT a ICT právo“ veřejné zakázky „Poskytování právních služeb“

Zadavatel: **Ředitelství silnic a dálnic ČR**

Spisová značka: **S0529/2016**

Datum nabytí právní moci: **11. 10. 2016**

V šetřeném případě Úřad posuzoval oprávněnost vyloučení uchazeče z účasti v zadávacím řízení na veřejnou zakázku, jejímž předmětem bylo právní poradenství v oblasti veřejného investování. Uchazeč prokazoval splnění zadavatelem požadované kvalifikace spočívající v realizaci právního poradenství při zpracování zadávacích podmínek veřejné zakázky zadávané formou užšího řízení prostřednictvím referenční zakázky spočívající ve zpracování zadávacích podmínek veřejné zakázky zadávané formou jednacích řízení s uveřejněním, přičemž zadavatel prokázání kvalifikace tímto způsobem neuznal a uchazeče vyloučil.

Úřad v daném případě podrobnou analýzou uvedených druhů zadávacích řízení dovedl, že počáteční fáze zpracování zadávacích podmínek, kterou požadoval prokázat zadavatel, nevykazuje v případě užšího a jednacích řízení s uveřejněním žádné systematické odlišnosti, respektive že zpracování zadávacích podmínek pro jednacích řízení s uveřejněním v sobě fakticky imanentně absorbuje zpracování zadávacích podmínek pro užší řízení. Zadávací podmínky pro jednacích řízení s uveřejněním nevykazují tedy žádné materiální odlišnosti oproti zadávacím podmínkám pro užší řízení s výjimkou toho, že musí navíc obsahovat informace relevantní ve vztahu k fázi jednání o nabídkách. Úřad v šetřeném případě proto dovedl, že zadavatel rezignoval na posouzení materiální stránky předložených dokumentů, když nezohlednil aspekt možné absorpce zadavatelem požadovaných zkušeností, které vyplývaly z uchazečem předložených osvědčení.

V rámci odůvodnění rozhodnutí bylo rovněž akcentováno, že Úřad v daném případě nezkoumal aspekt náročnosti jednotlivých druhů zadávacích řízení, nýbrž předpoklad vzájemné absorpce jejich jednotlivých prvků.

Provozní soubor Šumava

Zadavatel: Jihočeský kraj

Spisová značka: S0203/2015

Datum nabytí právní moci: 15. 7. 2015 (výrok II., III. a IV. potvrzen R0337/2015) a 30. 3. 2016 (výrok I. potvrzen R0031/2016)

Spisová značka: S0590/2015

Datum nabytí právní moci: 17. 6. 2016 (potvrzeno R0045/2016)

Úřad posuzoval v rámci správního řízení S0203/2015 otázku, zda zadávací podmínky rozporované navrhovatelem byly souladné se zákonem, zda se rozpornost těchto zadávacích podmínek projevila až v průběhu zadávacího řízení a současně zda zadavatel (objednatel) při posouzení mimořádně nízké kompenzace (ceny) vybraného dopravce postupoval v souladu s příslušnými právními předpisy.

V částech návrhu směřujících proti zadávacím podmínkám, respektive podmínkám nabídkového řízení, Úřad návrh navrhovatele ve výroku I. zamítl bez odkazu na konkrétní ustanovení příslušného právního předpisu, jelikož ani ZVZ ani zákon č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších předpisů, neposkytovaly pro jejich aplikaci oporu, tj. neobsahovaly ustanovení, podle něhož by mohl být návrh zamítnut. Při právním posouzení však Úřad ve vztahu k rozporovaným zadávacím podmínkám vycházel z toho, což náležitě v rozhodnutí odůvodnil, že se jednalo o takové podmínky, které byly dodavatelům, tedy i navrhovatelům, známy předem, tedy jejich případná nezákonnost by se neprojevila až v průběhu nabídkového řízení. Námitky proti navrhovatelem rozporovaným zadávacím podmínkám měly být tedy řádně uplatněny ve lhůtě pro podání námitek proti zadávacím podmínkám. Úřad tedy de facto v předmětném rozhodnutí dovodil, že v těchto částech byl návrh podán tzv. neoprávněnou osobou, neboť návrhu nepředcházely řádně a včas podané námitky. Navrhovatel podal proti výroku I. rozklad. Rozhodnutím předsedy Úřadu R0205/2015 byl výrok I. zrušen a věc vrácena Úřadu k novému projednání, kdy byl prvostupňový orgán zavázán k tomu, aby výroková část rozhodnutí obsahovala konkrétní ustanovení právního předpisu, podle kterého bylo rozhodováno, případně bylo ponecháno na zvážení, zda není možno v daném případě využít institut analogie vzhledem k vzniklé „mezeře v právních předpisech“. Úřad následně vázán právními závěry druhostupňového rozhodnutí nově rozhodl tak, že návrh navrhovatele v částech, jež směřovaly vůči zadávacím podmínkám nabídkového řízení, podle § 118 odst. 5 písm. c) ZVZ per analogiam zamítl, neboť nebyl podán oprávněnou osobou. Z uvedeného je tedy zřejmé, že i v případě návrhu dle zákona č. 194/2010 Sb. je nutné, aby návrhu předcházely řádně a včas podané námitky. Za situace, kdy tomu tak nebude, je návrh podán toliko tzv. neoprávněnou osobou a návrh je z tohoto důvodu zamítnut bez věcného přezkumu. Závěry o včasnosti podaných námitek nebyly druhostupňovým rozhodnutím rozporovány, a tedy v tomto smyslu zůstala argumentace prvostupňového orgánu do věcné části posouzení věci shodná. Tento závěr, tedy aplikace § 118 odst. 5 písm. c) ZVZ na nabídkové řízení per analogiam, byl následně potvrzen rozhodnutím předsedy Úřadu R0031/2016. Původní rozhodnutí S0203/2015 obsahovalo rovněž právní závěry týkající se postupu zadavatele při posouzení mimořádně nízké nabídkové ceny (mimořádně nízké kompenzace) vybraného dodavatele, kdy Úřad výrokem II. konstatoval nezákonnost postupu zadavatele při jejím posouzení, neboť postup zadavatele byl v tomto ohledu zcela netransparentní a omezil se pouze na strohé konstatování, že u žádné z nabídek nebyla shledána mimořádně nízká nabídková cena, ačkoliv navrhovatel již v námitkách předložil indicie, které mohly svědčit o výskytu mimořádně nízké nabídkové ceny u vybraného dodavatele. Výrokem III. původního rozhodnutí Úřad zrušil úkony zadavatele související s posouzením mimořádně nízké nabídkové ceny (kompenzace) a výběrem nejhodnější nabídky.

Na správní řízení sp. zn. S0203/2015 v souvislosti s otázkou mimořádně nízké nabídkové ceny (kompenzace) navazovalo správní řízení sp. zn. S0590/2015. Návrh navrhovatele směřoval proti novému, respektive opětovnému posouzení mimořádně nízké kompenzace vybraného dopravce objednatel (jelikož „původní“ posouzení bylo Úřadem zrušeno výrokem III. rozhodnutí S0203/2015). Úřad návrh navrhovatele podle § 31 odst. 2 zákona č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů, zamítl, neboť nebyly zjištěny důvody pro uložení nápravného opatření podle § 31 odst. 1 citovaného zákona. V předmětném případě Úřad při posouzení věci reflektoval zejména skutečnost, jakým způsobem se zadavatel vypořádal v průběhu nabídkového řízení s tím, proč mu ani nevznikly pochybnosti o výskytu mimořádně nízké nabídkové ceny (mimořádně nízké kompenzace). Zadavatel přílohou zprávy o posouzení a hodnocení nabídek učinil i analýzu cenové nabídky vybraného dopravce, kterou podrobil podrobnému přezkumu z více úhlů pohledu, kdy předmětná analýza obsahovala v tomto smyslu pět částí, a to:

- posouzení významnosti rozdílu mezi předpokládanou hodnotou veřejné zakázky a nabídnutou cenou za plnění veřejné zakázky;
- posouzení nabídnuté výše kompenzace vybraného dopravce z pohledu významnosti rozdílu této kompenzace vůči kompenzaci poskytované jiným dopravním podnikům případně na jiných regionálních tratích;
- posouzení nabídnuté výše kompenzace vybraného dopravce z pohledu zohlednění veškerých nákladů spojených s realizací veřejné zakázky zejména z pohledu zohlednění nákladů na zařízení služeb;

- posouzení nabídnuté výše variabilní složky kompenzace vybraným dopravcem z pohledu mimořádně nízké ceny;
- posouzení nabídnuté výše jednotkové a variabilní části kompenzace vybraným dopravcem v porovnání s nabídkami ostatních uchazečů – srovnatelnost nabídek.

Na základě závěrů zadavatele, učiněných zejména v předmětné analýze, dospěl Úřad k závěru, že postup zadavatele při posouzení mimořádně nízké nabídkové ceny nevykazuje prvky nezákonnosti a rozhodl, jak je již uvedeno výše, tedy zamítl návrh navrhovatele. Předmětné rozhodnutí Úřadu bylo potvrzeno rozhodnutím předsedy ve věci sp. zn. R0045/2016.

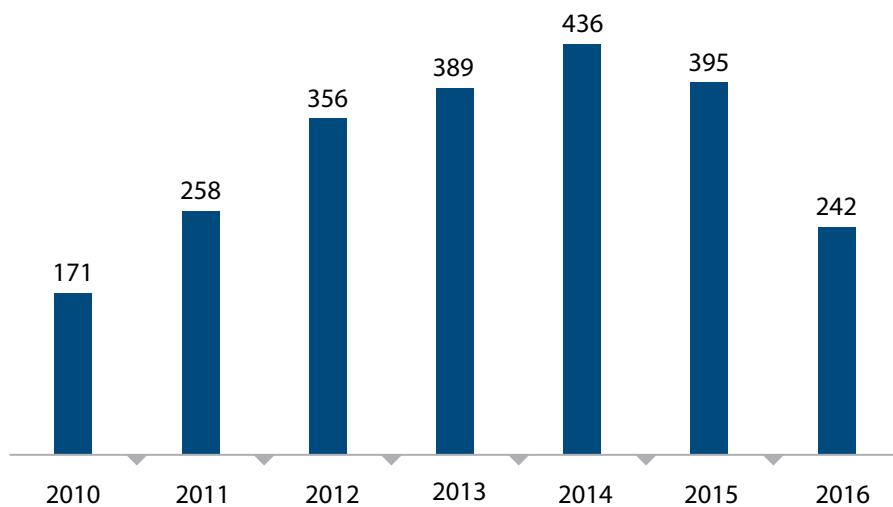
Rozkladová řízení

Již šestým rokem roste počet vyřízených rozkladů v řízeních o rozkladech. V roce 2016 Úřad vydal 480 rozhodnutí předsedy, což ve srovnání s rokem 2015 představuje 13,5procentní nárůst. Počet rozkladů podaných proti prvoinstančním rozhodnutím Úřadu naopak již druhým rokem klesá, v roce 2016 ve srovnání s předcházejícím rokem přibližně o třetinu a dostal se tak na hodnoty roku 2011.

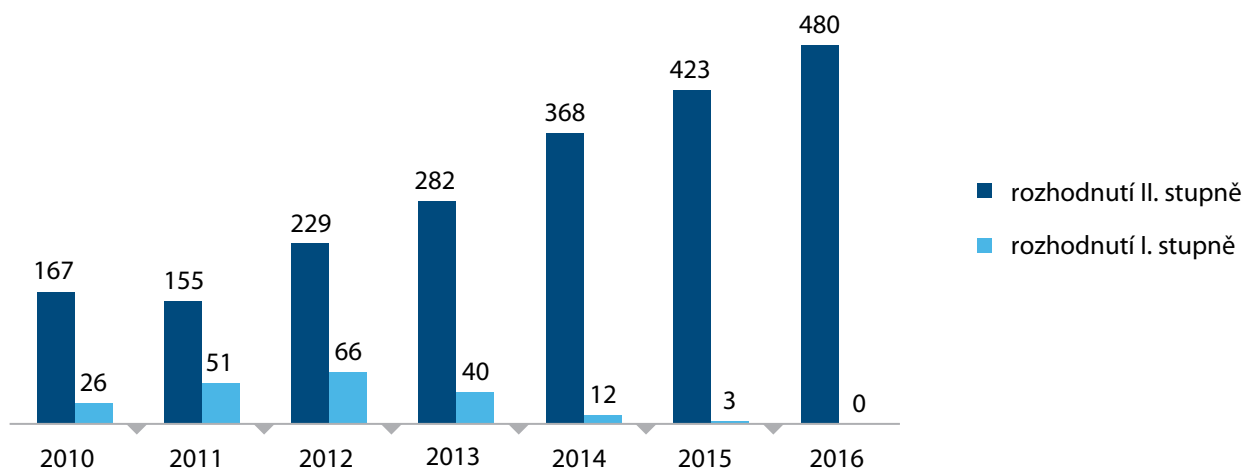
Efektivita druhostupňového rozhodování Úřadu se projevila v počtu neukončených správních řízení k 31. 12. 2016, jenž klesl na čtvrtinu hodnoty předchozího roku. Výše uložených sankcí se meziročně zvýšila přibližně o čtvrtinu.

Rozkladová řízení		
Počet rozkladů podaných proti prvoinstančním rozhodnutím		242
Zahájená správní řízení II. stupně		242
Správní řízení II. stupně neukončená k 31. 12. 2016		80
Vydaná rozhodnutí o rozkladech	celkem	480
	z toho	317
	▪ potvrzeno rozhodnutí I. stupně a rozklad zamítnut	31
	▪ zrušeno rozhodnutí I. stupně a vráceno Úřadu k dalšímu řízení	113
	▪ zrušeno rozhodnutí I. stupně a správní řízení o rozkladu zastaveno	7
	▪ rozklad zamítnut pro opožděnost	1
	▪ rozklad zamítnut pro nepřípustnost	1
	▪ rozhodnutí I. stupně změněno	1
	▪ rozhodováno předsedou Úřadu v přezkumném řízení	3
	▪ opravné rozhodnutí předsedy Úřadu	6
▪ usnesení předsedy o zastavení řízení o rozkladech	51	
Procesní usnesení předsedy Úřadu		0
Počet rozkladů vyřízených prvním stupněm		132
Pokuty	počet uložených pokut	26 717 000 Kč
	výše uložených pokut	

Počet podaných rozkladů proti rozhodnutím I. stupně

Počet vyřízených rozkladů v řízeních o rozkladech

Vybrané případy

Prodloužení trasy A metra

Zadavatel: **Dopravní podnik hlavního města Prahy, a. s.**

Spisová značka: **R297/2015**

Pokuta: **8 500 000 Kč**

Datum nabytí právní moci: **2. 9. 2016**

Rozhodnutí předsedy Úřadu bylo napadeno žalobou.

Předseda Úřadu potvrdil pokutu ve výši 8 500 000 korun pro Dopravní podnik hlavního města Prahy za správní delikt spáchaný v souvislosti s veřejnou zakázkou na prodloužení trasy A metra. Zadavatel nedodržel postup stanovený zákonem o veřejných zakázkách, když v zadávací dokumentaci nestanovil transparentně způsob hodnocení nabídek podle dílčího hodnotícího kritéria „plán organizace výstavby“.

Zadavatel stanovením způsobu hodnocení nabídek podle dílčího hodnotícího kritéria „plán organizace výstavby“ neuvedl dostatečně upřesňující údaje, aby byl předem znám způsob hodnocení podle tohoto dílčího hodnotícího kritéria. Jednotliví uchazeči o veřejnou zakázku tak neměli v rámci dílčího hodnotícího kritéria konkrétní, přesnou a srozumitelnou informaci, které jejich řešení bude považováno za nejvhodnější pro zadavatele. Zadavatel tak nedodržel zásadu transparentnosti a jeho postup mohl ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky. Zadavatel uzavřel s účastníky Sdružení metro V. A (Dejvická–Motol), jež je tvořeno společnostmi Metrostav a. s. a Hochtief CZ a. s., smlouvu na plnění veřejné zakázky.

Hodnotící kritéria jsou jednou z klíčových částí zadávací dokumentace, neboť jejich prostřednictvím dochází k hodnocení nabídek jednotlivých uchazečů. Musí proto být přesně specifikována a transparentně stanovena, jelikož provedené hodnocení nabídek na základě hodnotících kritérií musí být zpětně přezkoumatelné. Podle kritérií hodnocení definovaných v zadávací dokumentaci veřejné zakázky probíhá hodnocení nabídek, jež je jednou z nejdůležitějších fází celého procesu zadávání veřejných zakázek a má bezprostřední vliv na výběr nejvhodnější nabídky.

Předseda Úřadu zamítl všechny námítky zadavatele uvedené v rozkladu, když mimo jiné potvrdil, že orgán prvního stupně nikterak nekrátil procesní práva účastníka řízení, vyhodnocení důkazů bylo v souladu s výrokem rozhodnutí a že k posouzení zákonnosti nastavení hodnotících kritérií nebylo třeba odborných znalostí z oblasti stavebnictví.

Při ukládání pokuty Úřad přihlédl zejména k závažnosti spáchaného správního deliktu a s ohledem na maximální možnou výši této pokuty uložil nejvyšší pravomocně vyměřenou pokutu za rok 2016.

Reklamní plochy

Zadavatel: **Dopravní podnik hlavního města Prahy, a. s.**

Spisová značka: **R240/2016**

Pokuta: **1 000 000 Kč**

Datum nabytí právní moci: **25. 11. 2016**

Rozhodnutí předsedy Úřadu nebylo napadeno žalobou.

Předseda Úřadu zamítl rozklad podaný zadavatelem a potvrdil rozhodnutí prvního stupně, kterým Úřad rozhodl, že zadavatel se dopustil správního deliktu podle § 27 odst. 1 písm. a) koncesního zákona tím, že nedodržel postup stanovený v § 5 odst. 1 koncesního zákona, když uzavřel s koncesionářem dodatek ke smlouvě, která je koncesní smlouvou podle § 16 odst. 1 a 2 koncesního zákona s předpokládaným příjmem koncesionáře vyšším než 20 milionů korun, aniž by tohoto koncesionáře vybral v koncesním řízení, přičemž tento postup mohl podstatně ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky.

Dne 31. 1. 1997 uzavřel Dopravní podnik hlavního města Prahy s koncesionářem smlouvu, jejímž předmětem bylo provozování reklamy ze strany koncesionáře na reklamních plochách, jež jsou v majetku Dopravního podniku a následně dne 30. 10. 2013 Dopravní podnik uzavřel s koncesionářem dodatek ke smlouvě, kterým nově upravil vzájemná práva a povinnosti, a to zejména z důvodu zajištění budoucího rozvoje digitální reklamy a prosazování digitalizace reklamy v pražské hromadné dopravě. Úřad ve správním řízení rozhodl, že zadavatel porušil koncesní zákon a dopustil se správního deliktu, když s koncesionářem uzavřel uvedený dodatek ke koncesní smlouvě, aniž by tohoto koncesionáře vybral v koncesním řízení, přičemž tento postup mohl podstatně ovlivnit výběr nejhodnější nabídky, a uložil Dopravnímu podniku pokutu ve výši jednoho milionu korun. Dopravní podnik své pochybení uznal, avšak nesouhlasil s výší uložené pokuty a podal proti výroku o pokutě rozklad, který předseda Úřadu zamítl a potvrdil výši uložené pokuty, jelikož pro její snížení nebyly dány důvody.

Zajištění správy a rozvoje informačního systému Základní registr osob (ROS)

Podání návrhu k Úřadu subdodavatelem (poddodavatelem)

Zadavatel: **Česká republika – Český statistický úřad**

Spisová značka: **R309/2015**

Nápravné opatření: **zamítnutí návrhu**

Datum nabytí právní moci: **16. 6. 2016**

Rozhodnutí předsedy Úřadu nebylo napadeno žalobou.

Předseda Úřadu zamítl rozklad podaný navrhovatelem a potvrdil rozhodnutí prvního stupně, kterým Úřad rozhodl, že se návrh navrhovatele zamítá, neboť nebyl podán oprávněnou osobou.

Úřad, respektive předseda Úřadu učinil závěr, že navrhovatel není dodavatelem ve smyslu § 17 písm. a) ZVZ a vzhledem k tomu, že je navrhovatel subdodavatelem uchazeče ADASTRA, nepřísluší mu ani zájem na získání veřejné zakázky, který má jen dodavatel, který podává nabídku, respektive o podání nabídky usiluje. Dle Úřadu nemá subdodavatel zájem na získání veřejné zakázky „pro sebe“, ale pouze na uzavření smlouvy na plnění subdodávky s dodavatelem, který potenciálně má možnost veřejnou zakázku získat. Podle předsedy Úřadu subdodavatel rovněž nemá vůči zadavateli odpovědnost jako dodavatel v zadávacím řízení, což platí i při následné realizaci veřejné zakázky. Právní vztah vzniká pouze na základě smlouvy mezi zadavatelem a dodavatelem vzešlým ze zadávacího řízení (tj. vybraným uchazečem).

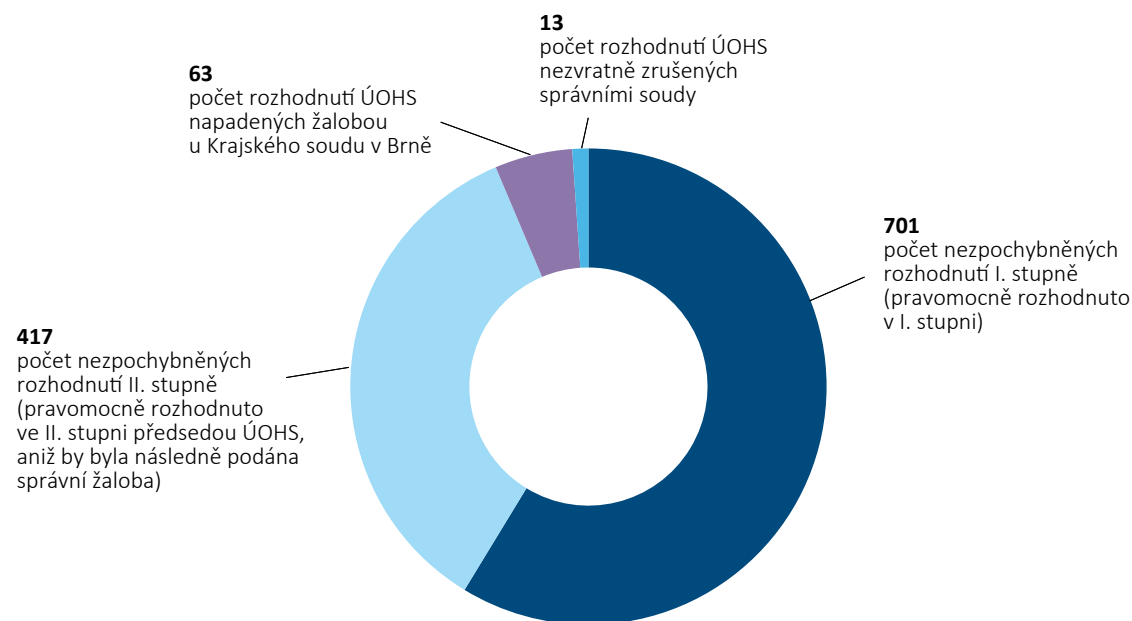
Navrhovatel se již po podání nabídek sám o veřejnou zakázku neucházel a ani ucházet nemohl. Nelze tak dovodit, že by po podání nabídek subdodavateli svědčil „zájem na získání veřejné zakázky“, jenž je nutno vykládat jako zájem na získání zakázky „pro sebe“. Vzhledem ke skutkovým okolnostem případu totiž navrhovatel ani hypoteticky veřejnou zakázku získat nemohl, tu by mohl získat toliko dodavatel. Nedošlo tedy ke kumulativnímu naplnění dvou podmínek pro aktivní legitimaci navrhovatele k podání námitek dle § 110 odst. 1 ZVZ a v návaznosti na to i návrhu dle § 114 odst. 1 písm. a) ZVZ.

Soudní přezkum

V oblasti veřejných zakázek má počet žalob podaných stěžovateli ke Krajskému soudu v Brně ve srovnání s předchozím rokem setrvalý stav, počet kasačních stížností však vzrostl o 60 procent, a to jak ze strany Úřadu (46% nárůst), tak především z řad žalobců (75% nárůst). V roce 2016 zrušily správní soudy nezvratně 13 rozhodnutí Úřadu. Ve srovnání s celkovým počtem vydaných rozhodnutí prvního a druhého stupně tak úspěšnost rozhodovacího procesu Úřadu v oblasti veřejných zakázek v roce 2016 dosahuje téměř 98 procent.

Soudní přezkum		
Počet žalob podaných ke Krajskému soudu v Brně		63
Počet kasační stížností podaných k Nejvyššímu správnímu soudu		40 (z toho 19 podal ÚOHS a 21 žalobci)
Počet vydaných rozsudků	Krajský soud v Brně	63
	Nejvyšší správní soud	33
z toho ve prospěch ÚOHS	Krajský soud v Brně	41
	Nejvyšší správní soud	22
ve prospěch žalobce	Krajský soud v Brně	22
	Nejvyšší správní soud	11
Procento úspěšnosti rozhodnutí ÚOHS vzhledem k celkovému počtu vydaných rozhodnutí I. a II. stupně (tj. 1 423 rozhodnutí)		98 %

Úspěšnost rozhodnutí ÚOHS v oblasti veřejných zakázek v roce 2016

Vybrané případy

Provozní soubor Šumava

Objednatel: Jihočeský kraj

Spisová značka: R31/2016 (Rozsudek KS v Brně č. j. 62 Af 52/2016-221 ze dne 4. 11. 2016)

Nápravné opatření: **zamítnutí návrhu**

Datum nabytí právní moci rozhodnutí Úřadu: 24. 3. 2016

Předseda Úřadu zamítl rozklad podaný navrhovatelem (České dráhy, a. s.) a potvrdil rozhodnutí prvního stupně, kterým Úřad rozhodl o zamítnutí návrhu navrhovatele podle § 118 odst. 5 písm. c) ZVZ per analogiam, neboť návrh nebyl podán oprávněnou osobou.

Úřad rozhodl o zamítnutí části návrhu navrhovatele dle zákona o veřejných zakázkách per analogiam, neboť návrh nebyl podán oprávněnou osobou. V tomto případě jde o situaci, kdy zákon o veřejných službách v přepravě cestujících nejen ve vztahu k námitkám odkazuje na zákon o veřejných zakázkách, a proto lze jednotlivá ustanovení zakázkového zákona týkající se procesního postupu Úřadu při výkonu dohledu nad zadáváním považovat svou povahou a účelem za nejbližší úpravě procesního postupu Úřadu dle zákona o veřejných službách v přepravě cestujících. Byť smlouva o veřejných službách v přepravě cestujících má rysy řadící ji spíše ke koncesní smlouvě, je zřejmé, že i koncesní zákon v části odkazuje na zákon o veřejných zakázkách, a že tento zákon je co do úpravy procesního postupu Úřadu ve srovnání s koncesním zákonem komplexnější. Krajský soud tak potvrdil, že dospěl-li Úřad k závěru, že námitky žalobce směřovaly proti zadávacím podmínkám, a byly proto podány opožděně, byly-li uplatněny až po uplynutí lhůty pro podání námitek proti zadávacím podmínkám, postupoval správně, použil-li analogicky zákon o veřejných zakázkách (tzv. analogie iuris) → musel totiž vyložit a aplikovat nedokonalou právní úpravu.

Krajský soud v Brně dal Úřadu v rámci soudního řízení sp. zn. 62 Af 52/2016 za pravdu a žalobu žalobce zamítl.

Uzavírání smluv na dodávku licence kartové aplikace parkování (Opencard)

Zadavatel: hlavní město Praha

Spisová značka: R97,102/2012 (Rozsudek NSS č. j. 1 As 256/2015-95 ze dne 12. 5. 2016)

Pokuta: 600 000 Kč

Datum nabytí právní moci rozhodnutí Úřadu: 27. 9. 2013

Předseda Úřadu zamítl rozklad podaný zadavatelem a potvrdil rozhodnutí prvního stupně, kterým Úřad rozhodl, že se zadavatel dopustil správních deliktů podle ust. § 120 odst. 1 písm. a) ZVZ tím, že nedodržel postup stanovený v § 21 odst. 2 zákona, když uzavřel příslušné smlouvy na dodávku licence kartové aplikace parkování v jednacím řízení bez uveřejnění, aniž by k tomu byly splněny podmínky stanovené v § 23 odst. 4 písm. a) ZVZ, přičemž tento postup zadavatele mohl podstatně ovlivnit výběr nejhodnější nabídky.

V roce 2007 uzavřelo hlavní město Praha se společností HAGUESS, a. s. smlouvu na vytvoření specifikace řešení servisního kartového centra (Opencard), v níž souhlasilo s takovými licenčními podmínkami, díky nimž pak veškeré navazující smlouvy zadávalo jak hlavní město Praha, tak Dopravní podnik hlavního města Prahy v jednacím řízení bez uveřejnění, tedy bez jakékoli soutěže o zakázku. Krajský soud v Brně dal Úřadu zapravdu nejprve ve vztahu k zadavateli hlavnímu městu Praze, tedy že postup tohoto zadavatele byl v rozporu se zákonem, neboť stav exkluzivity zapříčinil. Měl však za to, že Dopravní podnik nemůže být odpovědný za delikt, jehož podmínky vycházely z licenčních omezení, které způsobilo hlavní město Praha. Nejvyšší správní soud však na základě kasační stížnosti Úřadu uzavřel, že Dopravní podnik je akciovou společností, jejímž zřizovatelem a jediným akcionářem je hlavní město Praha. Podle Nejvyššího správního soudu by bylo skutečně popřením smyslu a účelu zákonné úpravy veřejných zakázek, pokud by jednání hlavního města Prahy bylo nezákonné a totéž jednání Dopravního podniku by bylo zákonné pouze z toho důvodu, že byl jako osoba ovládaná hlavním městem Prahou vázán jím uzavřenými licenčními podmínkami. Na základě tohoto rozsudku Nejvyššího správního soudu tedy krajský soud zamítl následně i žalobu Dopravního podniku.

Veřejná podpora

Úřad vykonává v oblasti veřejné podpory funkce koordinačního orgánu spočívající v centrální koordinační, poradenské, konzultační a monitorující činnosti ve všech oblastech, s výjimkou oblasti zemědělství a rybolovu. Úřad především spolupracuje s poskytovateli při přípravě oznámení opatření veřejné podpory Evropské komisi (dále jen „Komise“), spolupracuje s Komisí a poskytovatelem v rámci řízení před Komisí, a to mimo jiné v řízeních týkajících se oznámení veřejné podpory, v případech protiprávní veřejné podpory, zneužití veřejné podpory, existujících režimů veřejné podpory či v případech, že Komise provádí na území České republiky šetření na místě. Úřad předkládá Komisi v souladu s příslušnými předpisy Evropské unie výroční zprávu o veřejných podporách poskytnutých v předchozím kalendářním roce na území České republiky. V oblasti legislativy Úřad zastupuje Českou republiku při projednávání a přípravě právních předpisů Evropské unie v oblasti veřejné podpory. V neposlední řadě je Úřad správcem centrálního registru podpor malého rozsahu a od roku 2016 také národním koordinátorem systému Evropské komise Transparency Award Module (dále jen „systém Evropské komise TAM“).

Ústředním tématem roku 2016 bylo dokončení prací souvisejících s nově zavedenou povinností poskytovatelů zapisovat od 1. 7. 2016 na souhrnné internetové stránce určité údaje o režimech podpory a o jednotlivých podporách přesahujících svou výší limity stanovené v modernizovaných předpisech pro veřejnou podporu a s tím související zřízení internetové stránky. Pro tyto účely tak od uvedeného data slouží elektronický systém Evropské komise TAM. Do systému Evropské komise TAM musí poskytovatel zaznamenat každou jednotlivou veřejnou podporu, kterou poskytl od 1. července 2016 (včetně podpory na základě režimu podpory, jehož doba trvání započala před 1. červencem 2016) na základě předpisů upravujících pravidla pro poskytování veřejné podpory a která přesahuje stanovený limit.

V této souvislosti Úřad ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství vypracoval **Metodiku k plnění povinnosti transparentnosti** (dále jen „metodika“), která je určena poskytovatelům veřejné podpory a stanovuje, jak dostát požadavkům, které musí být plněny za účelem povinnosti transparentnosti veřejných podpor podle předpisů práva Evropské unie při využívání systému Evropské komise TAM. Povinnost poskytovatele veřejné podpory zveřejňovat údaje vyplývá z evropských předpisů o veřejné podpoře, které jsou přímo aplikovatelné, jakož i z individuálních rozhodnutí Evropské komise v konkrétní věci, která jsou přímo závazná pro zúčastněné strany. Metodika vychází z příslušných předpisů Evropské unie, metodických vodítek Evropské komise a konzultací dané problematiky s Evropskou komisí. Na téma povinnosti transparentnosti provedl Úřad v roce 2016 proškolení celé řady poskytovatelů podpory, aby mohla být nová povinnost od 1. 7. 2016 řádně plněna.

V rámci koordinační, poradenské a osvětové činnosti Úřad v loňském roce aktualizoval dokument **Návod pro administraci veřejné podpory poskytované dle nařízení Komise (EU) č. 651/2014, tzv. Obecného nařízení o blokových výjimkách** (dále také „Obecné nařízení“ či „nařízení“), který je dostupný na webových stránkách Úřadu. Materiál je praktickým návodem pro poskytovatele, kteří aplikují na konkrétní opatření podpory právě Obecné nařízení, upozorňuje na aspekty, které je třeba vzít v úvahu při posuzování vhodnosti aplikace Obecného nařízení či na správné nastavení konkrétního opatření podpory z hlediska (s)plnění relevantních podmínek nařízení. Obsahuje také doporučení nejvhodnějšího postupu při vyplňování oznamovacího formuláře a následnou komunikaci s Úřadem při finalizaci oznámení dle nařízení tak, aby mohl být správně vyplněný oznamovací formulář postoupen Evropské komisi ve stanovené lhůtě 20 dnů od vstupu oznamovaného opatření v účinnost. Návodný materiál byl doplněn o nejnovější poznatky z praxe Úřadu, související s aplikací a oznamováním opatření podpory dle Obecného nařízení a přehledně rozšířen o další povinnosti vyplývající z jiných právních předpisů. Součástí návodného dokumentu je také vzorově vyplněný formulář pro oznámení dle nařízení.

Aktualizován byl rovněž informační materiál týkající se doporučeného postupu pro poskytovatele v případě notifikace opatření podpory Evropské komisi, jehož součástí je také doporučení poskytovatelům před zahájením notifikace kontaktovat Úřad s dostatečným časovým předstihem, aby bylo možno ve vzájemné spolupráci Úřadu a poskytovatele připravit co nejkvalitnější podklady pro notifikaci. Informační materiál obsahuje mimo jiné stručný přehled možných postupů při posuzování notifikovaného opatření ze strany Evropské komise.

Po dvouletém období aplikace modernizovaných pravidel veřejné podpory vydal Úřad informační list **Veřejná podpora dva roky od modernizace**, ve kterém se zaměřil na praktické zkušenosti z aplikační praxe ve vztahu k novým pravidlům pro veřejnou podporu a k aktuálním rozhodnutím Evropské komise v této oblasti. V infolistu je popsán rovněž obsah a stav procesu revize Obecného nařízení o blokových výjimkách, jejíž ukončení se očekává v první polovině roku 2017. Na webových stránkách Úřadu věnovaných veřejné podpoře jsou k dispozici i další průběžně aktualizované dokumenty a aktuální informace.

V neposlední řadě byla v loňském roce osvětová a poradenská činnost Úřadu realizována také prostřednictvím řady vzdělávacích akcí, seminářů a konferencí. V první polovině roku 2016 uskutečnil Úřad vzdělávací kampaň určenou především poskytovatelům z řad krajů, měst a obcí. Série přednášek pořádaných v jednotlivých krajích České republiky byly věnovány zejména aplikaci Obecného nařízení o blokových výjimkách, jakožto nejvyužitelnějšího předpisu umožňujícího poskytnutí veřejné podpory, aniž by tato musela být posouzena ze strany Evropské komise. Pozornost byla věnována službám obecného hospodářského zájmu, které jsou či lépe „mohou být“ v prostředí krajů a obcí praktickým řešením veřejné podpory. Stěžejním tématem byla také nová povinnost transparentnosti veřejných podpor.

Na základě informací předložených ze strany poskytovatelů veřejné podpory v rámci služeb obecného hospodářského zájmu Úřad zpracoval a předložil Evropské komisi zprávu o provádění rozhodnutí ze dne 20. prosince 2011 o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu. Zpráva je vyhotovována v pravidelných dvouletých intervalech a v tomto roce byla Evropské komisi odeslána koncem června 2016.

Účast na seminářích a pracovních skupinách

Zástupci Úřadu se v průběhu roku 2016 účastnili jednání pracovních skupin jak na vnitrostátní, tak na evropské úrovni. Na národní úrovni pokračovala spolupráce mezi Úřadem a Ministerstvem pro místní rozvoj v rámci Pracovní skupiny pro veřejnou podporu, jejímiž členy jsou všechny subjekty zapojené do implementace jednotlivých operačních programů, a to nejen řídicí orgány, ale také platební certifikační orgán a auditní orgán. V rámci Pracovní skupiny pro veřejnou podporu byly řešeny především otázky spojené se vznikem nového systému Evropské komise TAM a s povinností transparentnosti veřejných podpor.

Za účelem projednání návrhů Evropské Komise ke konkrétním předpisům se dále uskutečnily poradní výbory za účasti zástupců členských států a Evropské komise, například k problematice systému Evropské komise TAM a k revizi obecného nařízení o blokových výjimkách.

V roce 2016 uspořádal Úřad jednání pracovní skupiny pro implementaci pravidel pro veřejnou podporu. Tato skupina představuje platformu zástupců koordinačních jednotek pro veřejnou podporu jednotlivých členských států Evropské unie a zástupců Evropské komise, která byla ustanovena v červnu 2014 v návaznosti na modernizaci pravidel pro veřejnou podporu. Platforma je určena k výměně názorů a zkušeností mezi zúčastněnými stranami při aplikaci modernizovaných pravidel, přičemž cílem je efektivnější aplikace uvedených pravidel. Jednání pracovní skupiny se uskutečnilo v Praze a bylo přípravou na červnové jednání zástupců členských států Evropské unie a Evropské komise na vysoké úrovni, které se uskutečnilo v Bruselu.

Vedle standardních řízení o notifikovaných opatřeních veřejné podpory Úřad koordinoval také řadu formálních i neformálních jednání poskytovatelů s Evropskou komisí v režimu prenotifikací, popřípadě konzultací. Významná jednání tohoto typu se týkala například oblastí finančních nástrojů, nakládání se státním majetkem, problematiky audiovizí, financování infrastrukturních projektů a výzkumu, vývoje a inovací. Co se týče dalších jednotlivých případů, kterými se Úřad v loňském roce zabýval (řešení velké řady z nich bude pokračovat i v roce 2017), je možno konstatovat, že v loňském roce Úřad zaznamenal oproti předchozím rokům nárůst počtu stížností předložených Evropské komisi zainteresovanými stranami. Úřad v případech stížností podávaných u Evropské komise spolupracuje s poskytovateli údajných protiprávních veřejných podpor namítaných stěžovateli, a to především při odborném vyhodnocení či posouzení stěžovatelem namítaných skutečností týkajících se veřejné podpory.

Úřad měl v roce 2016 svého zástupce i na mezinárodním semináři v Berlíně, kde prezentoval příspěvek k praktické aplikaci Obecného nařízení o blokových výjimkách (GBER).

Legislativní změny

V první polovině roku 2016 publikovala Evropská komise dlouho očekávaný dokument v rámci modernizace pravidel veřejné podpory, a to **Sdělení Komise o pojmu státní podpora podle čl. 107, odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie**. Sdělení představuje užitečné vodítko nejen pro poskytovatele při vyhodnocování, zda konkrétní opatření zakládá nebo nezakládá veřejnou podporu. Podrobně vymezuje všechny čtyři definiční znaky veřejné podpory, včetně vysvětlení základních výkladových principů a odkazů na relevantní judikaturu Soudního dvora Evropské unie a rozhodovací praxi Komise. Prostor je věnován také problematice podpory infrastrukturních projektů.

V roce 2016 proběhly dvě veřejné konzultace k revizi Obecného nařízení o blokových výjimkách. Evropská komise v rámci uvedených konzultací předložila návrh na rozšíření Obecného nařízení o nové kategorie podpor týkající se investiční podpory pro určité kategorie letišť a na výstavbu či modernizaci infrastruktury námořních a vnitrozemských přístavů. Úřad v rámci veřejných konzultací oslovil členy resortní koordinační skupiny pro veřejnou podporu se žádostí o připomínky k návrhu Komise a připravil souhrnné vyjádření za Českou republiku k předloženému návrhu. Česká republika tak prostřednictvím Úřadu uplatnila řadu připomínek a předložila vlastní návrhy či

požadavky na změny, které by bylo vhodné v revidovaném Obecném nařízení provést. I přes tyto připomínky a komentáře však byla předloženému návrhu Komise obecně vyjádřena ze strany České republiky podpora, protože čím více kategorií podpor zařazených do Obecného nařízení, tím rychleji bude možno jednotlivé podpory a opatření realizovat. Kromě zavedení uvedených nových kategorií podpory Komise navrhl provést v rámci revize Obecného nařízení také další změny a doplnění, které byly ale spíše technické povahy a které se týkaly zejména jeho obecných ustanovení, obsažených v kapitole I. Finální verze rozšířeného Obecného nařízení by měla být účinná v první polovině roku 2017.

V důsledku změny předpisů vztahujících se k veřejné podpoře vzešlých z modernizace pravidel veřejné podpory a společných zásad, které Komise používá pro posuzování slučitelnosti veřejné podpory, Evropská komise aktualizovala v roce 2016 také notifikační formuláře, prostřednictvím kterých se Komisi poskytují informace pro toto posuzování. Nové formuláře jsou obsaženy v nařízení Komise (EU) 2015/2282 ze dne 27. listopadu 2015, kterým se mění nařízení (ES) č. 794/2004.

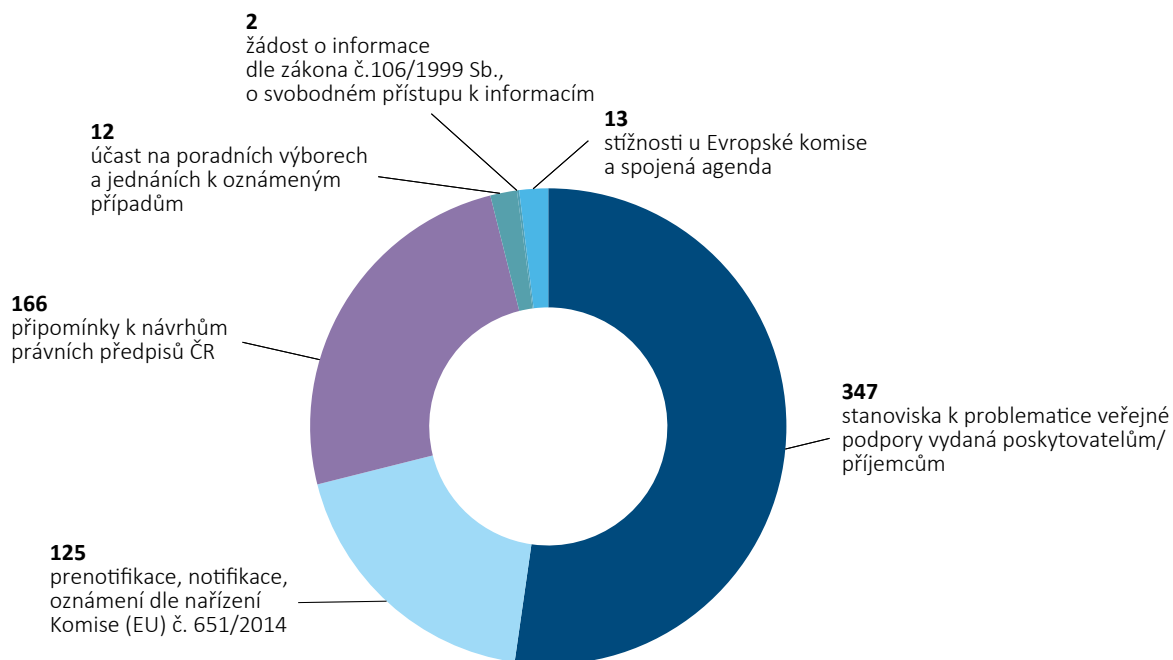
Evropská komise dokončila v roce 2016 také průvodce Obecným nařízením o blokových výjimkách. Průvodce poskytuje interpretační vodítka k článkům 1 až 58 daného nařízení a slouží k usnadnění jeho aplikace.

Dalším dokumentem, který byl v minulém roce publikován, je sdělení nazvané **Ocelářství – Jak v Evropě uchránit udržitelná pracovní místa**, v němž Evropská komise uvedla nástroje k řešení hospodářských problémů v odvětví ocelářské výroby Evropské unie, které vyplývají z jeho zhoršující se globální konkurenceschopnosti. Dokument mimo jiné prezentuje možnosti, jak mohou členské státy využít modernizovaných pravidel veřejné podpory a poskytovat podporu v tomto odvětví na investice do výzkumu a vývoje nebo podpořit výrobce formou vyrovnávání nepřímých nákladů na energie nebo na obchodování s emisemi.

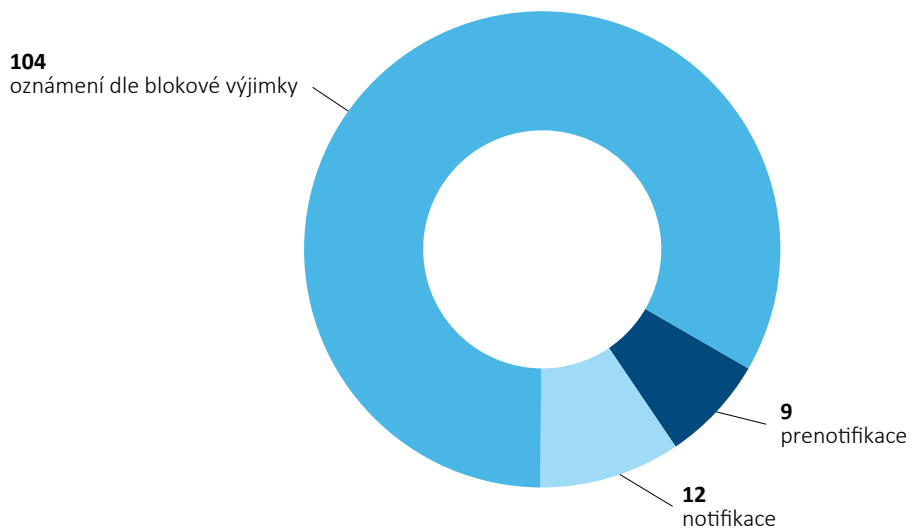
Evropská komise závěrem roku aktualizovala dokumenty k posuzování přítomnosti veřejné podpory a jejímu vhodnému ošetření u veřejného financování infrastrukturních projektů ve vybraných odvětvích. Jde o návodné dokumenty, z nichž lze vyčíst, jaké rysy musí projekt mít, aby jej bylo možné financovat zcela mimo rámec veřejné podpory, a za jakých podmínek lze uplatňovat příslušné výjimky pro veřejnou podporu. Všechny uvedené dokumenty jsou k dispozici na webových stránkách Úřadu.

Vybrané statistické údaje z oblasti veřejné podpory za rok 2016	
stanoviska k problematice veřejné podpory vydaná poskytovatelům/příjemcům	347
prenotifikace	9
notifikace	12
oznámení dle nařízení Komise (EU) č. 651/2014	104
připomínky k návrhům právních předpisů České republiky a vládním materiálům	166
účast na poradních výborech Evropské unie a jednáních Evropské komise k oznámeným případům	12
stížnosti u Evropské komise a spojená agenda	13
žádost o informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím	2

Vybrané statistické údaje z oblasti veřejné podpory za rok 2016

Notifikace, prenotifikace, oznámení dle nařízení Komise (EU) č. 651/2014 za rok 2016

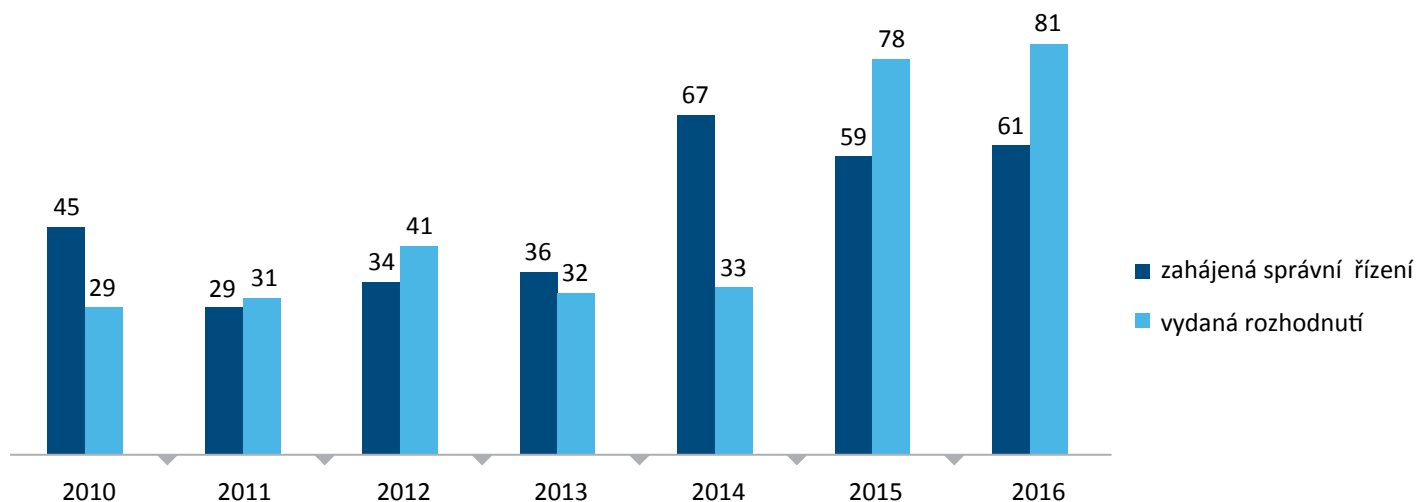
Podpora malého rozsahu

Úřad v oblasti poskytování podpory malého rozsahu vypracoval **Zjednodušený návod pro poskytování podpory de minimis a jejího zápisu do centrálního registru**. Cílem návodu je poskytnout v přehledné formě příslušné kroky, které je třeba ze strany poskytovatele učinit v případě poskytnutí veřejných prostředků v režimu de minimis. Pozornost je věnována procesu zápisu do centrálního registru a poskytnutí návodu pro případy, kdy již poskytnutá a do centrálního registru zapsaná podpora má být změněna, a to ať již ve formě jejího snížení nebo naopak zvýšení (což znamená poskytnutí podpory nové). Předkládaný zjednodušený návod nenahrazuje platné předpisy v oblasti práva veřejné podpory, ale slouží pouze pro informativní účely.

Úřad v oblasti veřejné podpory vede správní řízení vůči poskytovatelům, a to ve věci porušení ustanovení § 3a odst. 4 zákona 215/2004 Sb. Předmětné ustanovení se týká zaznamenávání podpory malého rozsahu do centrálního registru podpor malého rozsahu v zákonem stanovené lhůtě a také uvedení v právním aktu poskytnutí podpory názvu právního předpisu, na základě kterého byla podpora malého rozsahu poskytnuta. Podpora malého rozsahu je v České republice hojně využívána, a to především z důvodu její jednoduché použitelnosti bez nutnosti vyžádat si souhlas Evropské komise s poskytnutím podpory de minimis. V roce 2016 bylo zahájeno celkem 61 správních řízení, vydáno 81 správních rozhodnutí a uloženo 58 pokut v celkové výši 462 800 korun.

Prvostupňová správní řízení ve věci zápisu do centrálního registru de minimis za rok 2016	
zahájená správní řízení	61
neukončená správní řízení	10
vydaná rozhodnutí	81
počet uložených pokut	58 (z toho 52 pravomocných)
výše uložených pokut	462 800 Kč (z toho 224 300 Kč pravomocných)

Počet zahájených správních řízení a vydaných rozhodnutí

Rozkladová řízení a soudní přezkum

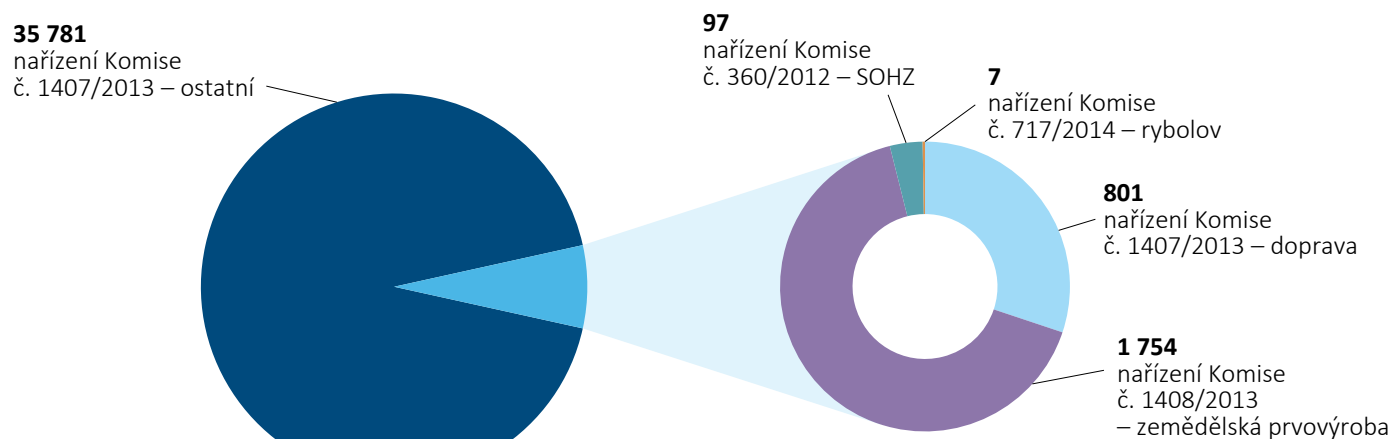
Úřad přijal v roce 2016 v souvislosti s porušením povinností stanovených pro poskytování podpory malého rozsahu sedm rozkladů proti prvoinstančním rozhodnutím, zahájeno bylo osm druhostupňových správních řízení (jeden případ byl vrácen správním soudem). Vydáno bylo v této oblasti osm druhostupňových rozhodnutí, z toho ve čtyřech případech bylo zcela potvrzeno prvostupňové rozhodnutí, ve čtyřech případech bylo rozhodnutí prvního stupně potvrzeno částečně a vráceno k přepracování.

Ke správním soudům nebyly v roce 2016 podány v oblasti veřejné podpory žádné žaloby ani kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud vydal jeden rozsudek, v němž zamítl kasační stížnost Úřadu.

Statistika poskytnuté podpory malého rozsahu v České republice za rok 2016

oblast	počet	suma Kč	suma €
nařízení Komise č. 1408/2013 – zemědělská prvovýroba	1 754	373 315 434,20	13 810 065,850
nařízení Komise č. 360/2012 – SOHZ	97	434 450 556,24	16 074 566,260
nařízení Komise č. 717/2014 – rybolov	7	977 566,00	36 155,280
nařízení Komise č. 1407/2013 – ostatní	35 781	3 554 436 808,69	131 476 814,920
nařízení Komise č. 1407/2013 – doprava	801	43 037 107,43	1 591 876,070
celkem	38 440	4 406 217 472,56	162 989 478,380

Statistika podpory de minimis poskytnuté v roce 2016 dle předpisů (v počtech případů)

Z významných případů

Program podpory na modernizaci plavidel vnitrozemské vodní nákladní dopravy

Rozhodnutím ze dne 17. 5. 2016 Evropská komise schválila program státní podpory na modernizaci plavidel vnitrozemské vodní nákladní dopravy v České republice s dobou trvání do konce roku 2021 (dále jen „nový program“). Obdobně zaměřený program podpory s účinností prodlouženou do konce roku 2015 Evropská komise posuzovala již dříve, přičemž k jeho schválení došlo v květnu roku 2008. Nový program vykazuje oproti předchozímu programu několik změn. Za nejzásadnější je možné považovat zvýšení intenzity podpory až na 85 % (ve srovnání s maximální intenzitou ve výši 49 % v rámci předchozího programu). Nový program zahrnuje tři podprogramy, zaměřené na: 1) snížení vlivů vodní dopravy na životní prostředí, 2) modernizaci plavidel za účelem zvýšení multimodality nákladní přepravy a 3) modernizaci plavidel vedoucí ke zvýšení bezpečnosti vnitrozemské plavby.

Poskytovatel podpory – Ministerstvo dopravy program oznámilo Komisi jako tzv. řádnou notifikaci prostřednictvím Úřadu dne 11. 9. 2015. Potenciálními příjemci mohou být vlastníci či provozovatelé plavidel registrovaných v České republice. Předpokládaná výše podpory v letech 2016–2021 má činit 420 milionů korun, přičemž do financování budou zapojeny prostředky Fondu soudržnosti. Investiční projekty nesmí být zahájeny před podáním podpory. Posouzení slučitelnosti podprogramu 1 proběhlo podle pokynů pro státní podpory v oblasti energetiky a životního prostředí. Evropská komise mimo jiné konstatovala, že podpora se omezuje na investiční podporu podnikům zvyšujícím úroveň ochrany životního prostředí a je tedy slučitelná. Podprogramy 2 a 3 pak byly posouzeny na základě článku 93 Smlouvy o fungování Evropské unie, který prohlašuje za slučitelné podpory odpovídající potřebě koordinovat dopravu. Pod tento pojem podle Komise spadají rovněž podpory přispívající k přesunu nákladní dopravy ze silnic na vnitrozemské vodní cesty, tj. plánované v rámci podprogramů 2 a 3. I v jejich případě konstatovala Evropská komise slučitelnost. Podpory v rámci programu na modernizaci plavidel vnitrozemské vodní nákladní dopravy tak mohou být v České republice poskytovány až do konce roku 2021.

Poskytování filmových pobídek

V roce 2016 byl novelizován zákon o audiovizí, na základě kterého jsou v České republice poskytovány filmové pobídky. Předmětný zákon, respektive jeho změny, byl notifikován Evropské komisi. Během notifikačního jednání se dospělo k závěru, že je možné na daný program nově aplikovat obecné nařízení o blokových výjimkách, konkrétně článek 54.

Článek 54 obecného nařízení o blokových výjimkách je určen pro režimy podpor audiovizuálních děl, přičemž podpora musí být zaměřena na produkt v oblasti kultury. V rámci daného článku je možné poskytnout podporu na produkci audiovizuálních děl, podporu na přípravu produkce a podporu na distribuci. Podpora nesmí být vyhrazena na konkrétní produkční činnosti ani jednotlivé části produkčního hodnotového řetězce. Způsobitá podle tohoto článku není podpora na infrastrukturu filmových studií.

V zájmu zefektivnění systému přidělování pobídek Státním fondem kinematografie zavedla novela zákona o audiovizí procesní změny, jejichž cílem byla lepší reflexe reálné poptávky po filmových pobídkách. Podstata změny spočívá v možnosti podávat žádosti o registraci a následně o evidenci kdykoliv během fiskálního roku. Současný systém jedné výzvy na počátku roku totiž neumožňoval žadatelům podat žádost kdykoli, tj. ve chvíli, kdy mají projekt připraven k realizaci.

Podporované zdroje energie

V průběhu roku Evropská komise vydala tři rozhodnutí, jimiž prohlásila v kontextu určitých závazků České republiky velkou část provozních podpor energetických zdrojů v České republice za slučitelnou s vnitřním trhem Evropské unie. V srpnu odsouhlasila poskytování podpory malým vodním elektrárnám a bioplynovým stanicím uváděným do provozu od roku 2016 a v listopadu pak schválila režim podpory obnovitelných zdrojů energie uváděných do provozu mezi lety 2006 až 2012.

Mezinárodní spolupráce

Nedílnou součástí aktivit Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže je spolupráce se zahraničními partnery. Ochrana hospodářské soutěže přesahuje hranice České republiky a vzájemná spolupráce s dalšími soutěžními úřady či mezinárodními ekonomickými a soutěžními organizacemi může být prospěšná pro správné směřování soutěžní politiky a nerušený vývoj českého soutěžního prostředí. Úřad je proto na poli mezinárodní spolupráce činný na mnoha úrovních.

Obdobně jako soutěžní úřady všech ostatních členských států Evropské unie se Úřad zapojuje především do činnosti Evropské soutěžní sítě ECN (European Competition Network). Mimoto je rovněž aktivním členem globálních soutěžních platform – Mezinárodní soutěžní sítě ICN (International Competition Network), Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj OECD (Organization for Economic Co-operation and Development) či Mezinárodní sítě pro veřejné zakázky PPN (Public Procurement Network).

Evropská unie

Z hlediska členství České republiky v Evropské unii a povinností z něj vyplývajících je pro mezinárodní zapojení Úřadu nejvýznamnějším partnerem Evropská komise, respektive její Generální ředitelství pro hospodářskou soutěž (Directorate-General for Competition), které je odpovědné za agendu hospodářské soutěže. V této souvislosti se zástupci Úřadu účastní pravidelného jednání vysokých představitelů soutěžních úřadů členských zemí Evropské unie a zástupců Komise v čele s generálním ředitelem DG Competition, kterým je od roku 2015 Johannes Laitenberger. V rámci spolupráce s Evropskou komisí se Úřad v uplynulém roce aktivně účastnil vyhlášených veřejných konzultací na téma posílení úlohy vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž a hodnocení procesních a kompetenčních aspektů kontroly spojování podniků v Evropské unii. Především v důsledku první ze zmiňovaných konzultací lze očekávat legislativní kroky směřující k posílení pravomocí a nezávislosti národních soutěžních úřadů členských států při aplikaci unijního soutěžního práva. Zástupci Úřadu se na DG Competition zúčastnili také jednání o otázkách poskytování veřejné podpory, například ve věci financování informačního systému datových schránek provozovaných Českou poštou či ve věci nákupu lokomotiv společností České dráhy.

Významným legislativním úkolem plynoucím z členství České republiky v Evropské unii byla transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2014/104/EU do českého právního řádu. Smyslem předmetné směrnice je především stanovení jednotných pravidel pro případy civilních soudních řízení o náhradách škody způsobené porušením pravidel o hospodářské soutěži. Rozdílné úpravy vymáhání náhrady škody v členských státech Evropské unie totiž v minulosti působily značnou právní nejistotu soutěžitelů a zejména vedly k nerovným podmínkám při uplatňování této náhrady. Autorem návrhu speciálního transpozičního zákona je Úřad spolu s Ministerstvem spravedlnosti České republiky.

Evropská soutěžní síť

Evropská soutěžní síť (ECN) je unikátní platformou pro sdílení informací a výměnu zkušeností mezi národními soutěžními úřady a Evropskou komisí s cílem zvýšit efektivitu vymáhání soutěžních pravidel a prohloubit konvergenci soutěžního práva napříč celou Uníí. V oblasti mezinárodních vztahů proto spolupráce v rámci ECN představuje nejvýznamnější objem činnosti Úřadu. V rámci sítě ECN dochází cestou neformální spolupráce s ostatními národními soutěžními úřady k nepřetržité výměně aktuálních poznatků a zkušeností z oblasti soutěžního práva a soutěžní politiky. V roce 2016 Úřad v rámci platformy elektronické výměny informací (tzv. Request for Information) zodpověděl 69 RFI dotazníků zaměřených převážně na problematiku potírání zakázaných dohod soutěžitelů a zneužití dominantního postavení.

Zástupci Úřadu se také aktivně podílí na činnosti jednotlivých expertních skupin působících v rámci platformy ECN. Mezi dlouhodobě nejaktivnější patří pracovní skupina pro fúze, která se v roce 2016 podílela na přípravě dílčích změn právní úpravy kontroly spojování soutěžitelů. Pracovní skupina pro dominanci a vertikální omezení se musela především vypořádat s otázkou možného sdílení informací jednotlivými členy pracovní skupiny v rámci případů, jejichž šetření probíhá na území několika členských států.

Pokračující konvergence jednotlivých leniency programů, metod a přípustnosti důkazů či provádění místních šetření byly v roce 2016 hlavními tématy pracovní skupiny pro kartely. Pracovní skupina pro potravinářství se zaměřila na pokračující koncentraci trhu jednotlivých potravinářských producentů v některých členských zemích. Jednání pracovní skupiny pro státní podporu a infrastrukturu se dlouhodobě zabývají modernizací pravidel veřejné podpory a financováním infrastruktury.

Mezinárodní soutěžní síť

V rámci Mezinárodní soutěžní sítě (ICN) byla v roce 2016 aktivní zejména pracovní skupina pro kartely, jejíž mezinárodní workshop byl věnován vhodným vyšetřovacím strategiím a postupům. Výroční konference ICN 2016 se zúčastnilo více než 500 účastníků ze 75 států. Jejím ústředním motivem byla aktuální témata světového soutěžního prostředí, jako je význam tzv. disruptivních inovací, cíle a nástroje globální ekonomie, dohled nad jednostranným jednáním dominantních soutěžitelů apod. Na konferenci byla rovněž přijata metodická příručka o nápravných prostředcích v oblasti fúzí, katalog vyšetřovacích pravomocí soutěžních úřadů a schéma pro sdílení nedůvěrných informací mezi členskými státy.

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

Významnou roli v procesu postupného sbližování soutěžně-právních úprav svým aktivním přístupem sehraává mezivládní Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD). Zástupci Úřadu se pravidelně účastní zasedání Soutěžního výboru a Globálního fóra OECD pro hospodářskou soutěž, kde aktivně přispívají k hledání optimálních řešení stanovených témat. V roce 2016 zástupci Úřadu na půdě OECD mimo jiné prezentovali své odborné příspěvky k tématům týkajícím se nezávislosti soutěžních úřadů a sankcí v antitrustových případech.

Bilaterální vztahy

Vedle aktivit v rámci mezinárodních organizací a platformů Úřad nezapomíná ani na rozvoj bilaterálních vztahů s ostatními soutěžními úřady. V této oblasti nelze nezmínit prohlubování dlouhodobé spolupráce se slovenským soutěžním úřadem, s jehož představiteli se zástupci Úřadu setkávají na pravidelné bázi několikrát do roka. Úřad v roce 2016 také přivítal studijní návštěvy zástupců gruzínského soutěžního úřadu a ruského soutěžního úřadu, se kterými se zástupci Úřadu podělili o své zkušenosti z oblasti hospodářské soutěže. V závěru roku se pak uskutečnilo setkání se zástupci ministerstva obchodu a úřadu cenového regulátora z Čínské lidové republiky.

V rámci bilaterálních vztahů s dalšími soutěžními úřady se zástupci Úřadu zúčastnili některých mezinárodních konferencí. V roli přednášejících vystoupili zástupci Úřadu v roce 2016 na konferencích pořádaných soutěžními úřady, například v Albánii, Moldavsku či na Ukrajině.

Návštěva gruzínské delegace 24. 11. 2016
(Michal Petr, Petr Rafaj, Nika Sergia, Nino Isakadze, Medea Akolashvili a Daniel Stankov)

Návštěva z ruského soutěžního úřadu 14. 12. 2016
(Igor Pavlov, Hynek Brom a Dmitri Chuklinov)

Personální agenda

V roce 2016 nedošlo k zásadním změnám v organizační struktuře Úřadu, která je stále založena na rozdělení do sekcí dle jednotlivých kompetencí (sekce hospodářské soutěže, veřejných zakázek a sekce legislativy a veřejné regulace) a instancí rozhodování (sekce druhostupňového rozhodování), jež doplňuje sekce servisního charakteru (sekce vnějších vztahů a správy Úřadu). Ke změnám došlo v nejužším vedení ÚOHS, když do čela sekce hospodářské soutěže přešel I. místopředseda Hynek Brom, sekci legislativy a veřejné regulace převzal nový místopředseda Petr Solský a do čela druhostupňového rozhodování se vrátil Michael Mikulík.

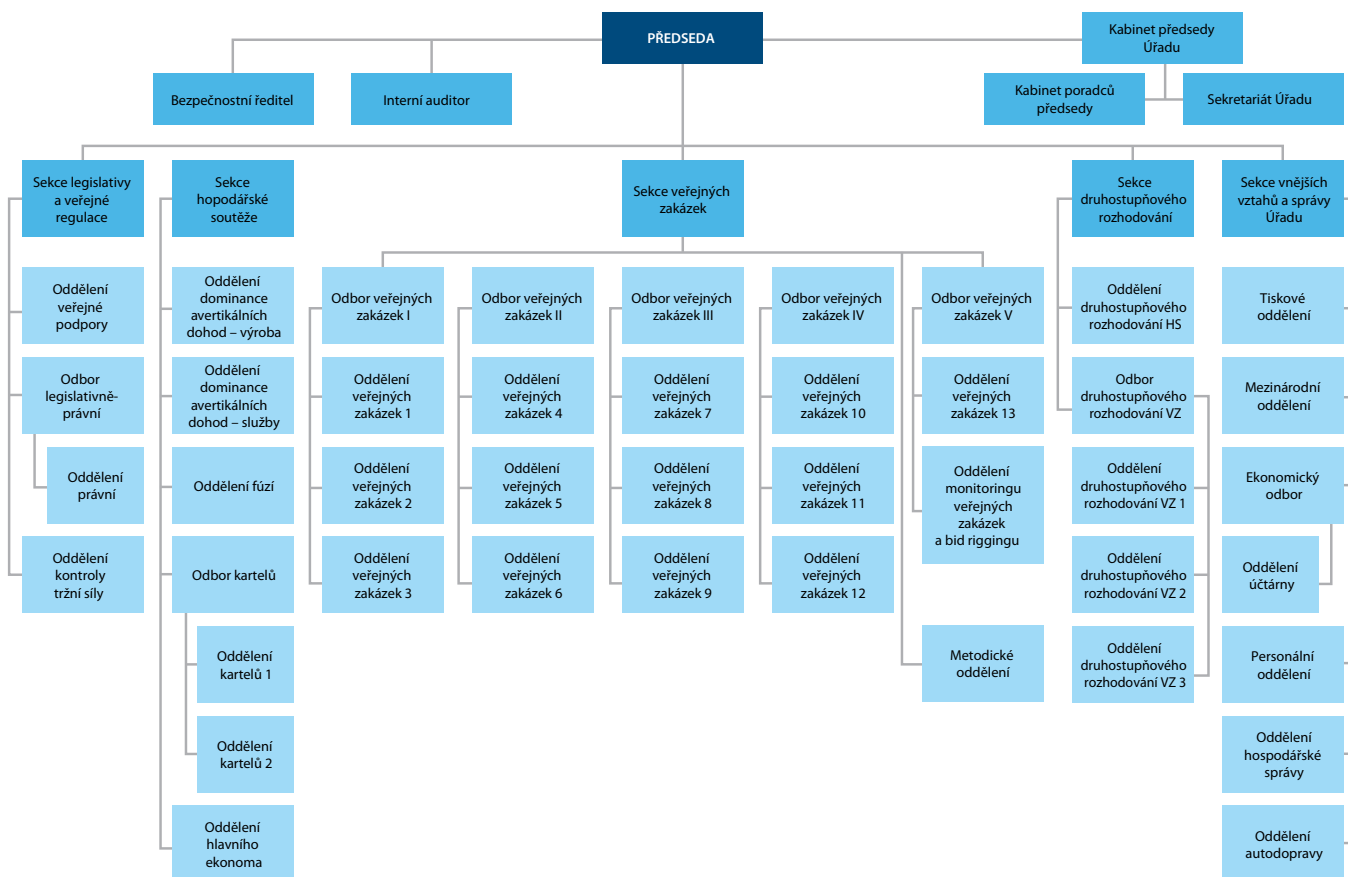
Úřad v průběhu roku pokračoval v plnění dlouhodobého personálního cíle, spočívajícího ve stabilizaci pracovních pozic odborných zaměstnanců a jejich profesním rozvoji a dále přizpůsobení personálních procesů požadavkům zákona o státní službě.

Hlavním úkolem v rámci zákonných povinností vyplývajících ze zákona o státní službě bylo tzv. „přesoutěžení“ služebních míst představených, zahrnující služební místa od vedoucích oddělení po sekční ředitele. Souběžně se uskutečnila i ostatní výběrová řízení na vedoucí či referentské pozice napříč všemi sekcemi ÚOHS.

Rok 2016 se rovněž nesl ve znamení realizace úřednických zkoušek. Cílem bylo zajistit pro státní zaměstnance zařazené v oboru služby hospodářská soutěž, dohled nad zadáváním veřejných zakázek a koncesí a dohled nad poskytováním veřejné podpory, kterým tato povinnost vznikla ze zákona, vykonání úřednické zkoušky. V roce 2016 tak personální oddělení realizovalo v sídle ÚOHS čtyři kola úřednických zkoušek, z nichž u dvou byla realizována i zvláštní část. Celkem úřednickou zkoušku úspěšně absolvovalo 71 zaměstnanců.

Tak jako v minulých letech i letos personální oddělení zabezpečovalo udržitelnost výstupů z projektů a průběžnou evaluaci vybraných aktivit u projektů financovaných ze strukturálních fondů Evropské unie zaměřených na řízení, vzdělávání a rozvoj zaměstnanců. Jednalo se zejména o tvorbu a následnou realizaci plánu vzdělávání zaměstnanců ÚOHS pro rok 2016, průběžnou revizi profesiogramů a v neposlední řadě proběhlo pravidelné hodnocení a sebehodnocení zaměstnanců v pracovním poměru, včetně stanovení pracovních a rozvojových cílů na rok 2017.

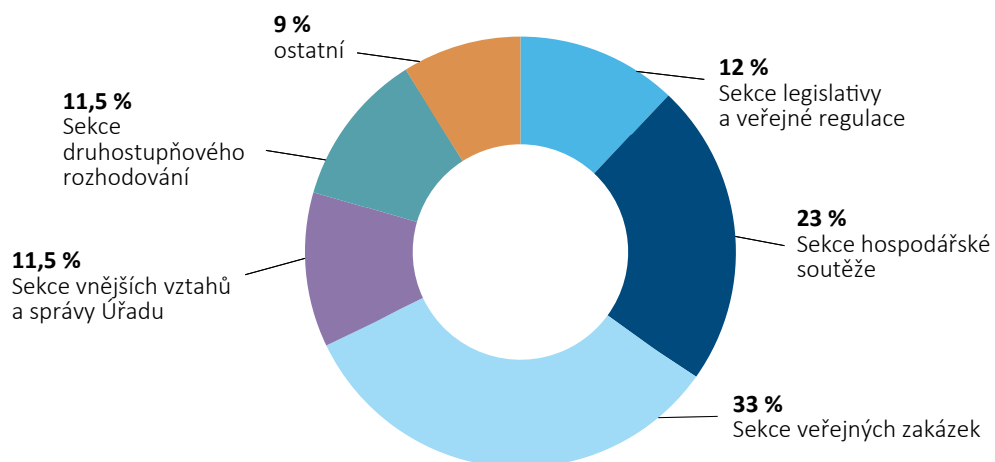
Organizační struktura k 31. 12. 2016

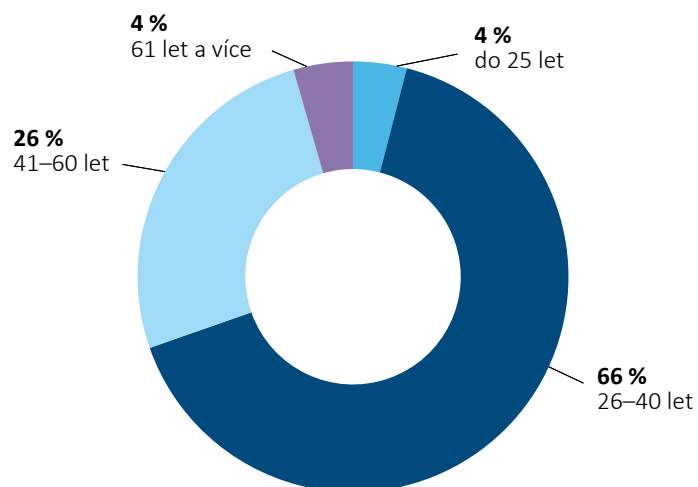
Struktura zaměstnanců

Celkový počet zaměstnanců k 31. 12. 2016 činil 224 (+ předseda ÚOHS)

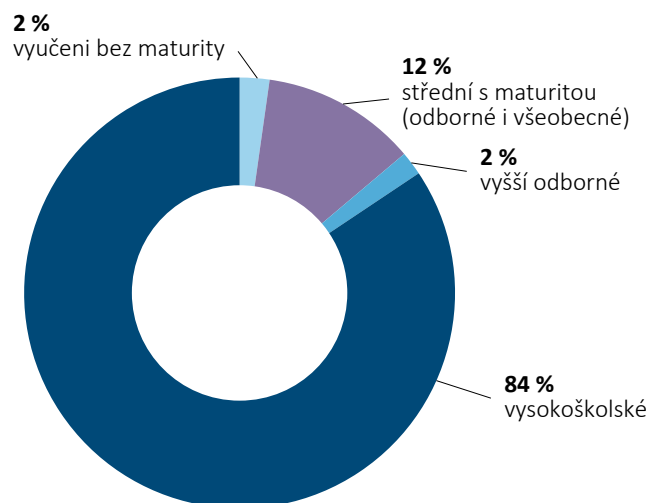
▪ podle sekcí

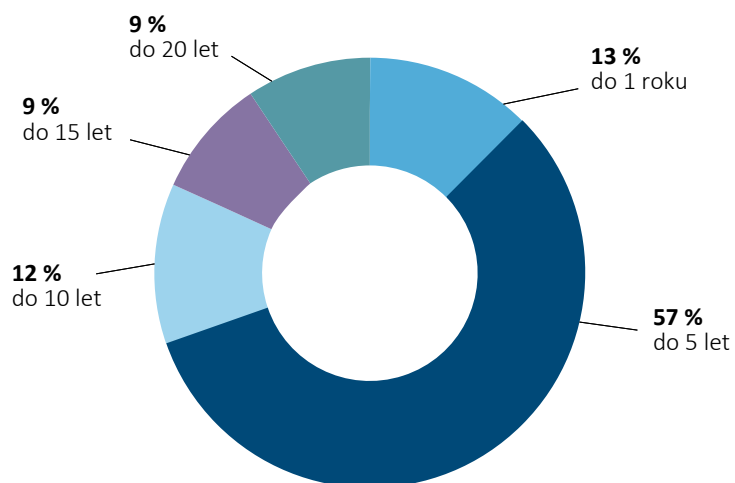
▪ podle věku (průměrný věk zaměstnanců činí 37,6 roku)

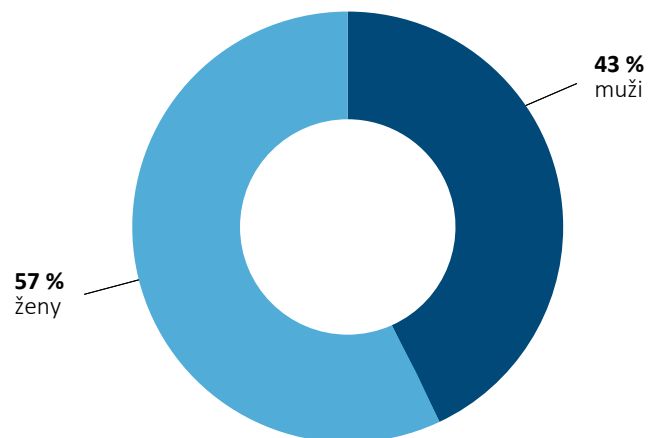
- podle nejvyššího dosaženého stupně vzdělání

- podle délky trvání pracovního poměru

- podle pohlaví

Informační činnost

Úřad v roce 2016 oslavil 25. výročí svého založení, které připomněl 26. května slavnostní konferencí věnovanou čtvrtstoleté historii zavedení soutěžního práva v České republice. Předseda Úřadu Petr Rafaj přivítal na konferenci řadu významných hostů, mezi nimiž byli například předseda Ústavního soudu Pavel Rychetský, ministryně pro místní rozvoj Karla Šlechtová, rektor Univerzity Karlovy Tomáš Zima, nejvyšší státní zástupce Pavel Zeman. Ze zahraničních hostů na konferenci vystoupili předseda rakouského soutěžního úřadu Theodor Thanner, předsedkyně slovenského úřadu pro veřejné zakázky Zita Táborská, místopředseda slovenského soutěžního úřadu Boris Gregor, zástupce Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj Antonio Capobianco. V publiku se objevili někdejší předsedové ÚOHS Martin Pecina a Josef Bednář, stejně jako zástupci advokátních kanceláří a akademických odborníků spolupracujících s Úřadem.

25 LET CHRÁNÍME HOSPODÁŘSKOU SOUTĚŽ
25 YEARS PROTECTING COMPETITION

Pavel Rychetský zavzpomínal na vznik prvního soutěžního zákona, jehož autorkou byla právnička Jindřiška Munková. Rovněž konstatoval, že činnost Úřadu je „evidentně velmi úspěšná, protože při pohledu na judikaturu Ústavního soudu jsem zjistil, že prakticky neexistují úspěšné stížnosti, které by k nám doputovaly. To znamená, že vaše rozhodnutí jsou kvalitní a přeji vám, ať to tak zůstane.“ Rektor Univerzity Karlovy Tomáš Zima připomněl roli univerzit při výchově odborníků zabývajících se soutěžním právem a význam otevřenosti Úřadu pro jejich vzdělávání. Nejvyšší státní zástupce Pavel Zeman vyzvedl spolupráci Úřadu a orgánů činných v trestním řízení, která se odehrává zejména v oblasti vzájemných školení a konzultací. Předseda rakouského soutěžního úřadu Theodor Thanner připomněl obecné principy soutěžního práva a nezávislosti soutěžních úřadů a pohovořil také o některých výzvách a prioritách soutěžních úřadů v blízké budoucnosti – jsou jimi zejména digitální trhy, big data, soukromoprávní vymáhání a vzrůstající koncentrace trhů. Ostatní hosté se ve svých prezentacích zaměřili na spolupráci své instituce s ÚOHS. Na konferenci vystoupili kromě předsedy Petra Rafaje rovněž místopředsedové Hynek Brom, Josef Chýle a Petr Solský.

Petr Rafaj, Pavel Rychetský, Theodor Thanner, Jiří Zmatlík, Tomáš Zima

Petr Rafaj

Daniel Stankov, Josef Chýle, Karla Šlechtová, Pavel Zeman, Zita Táborská

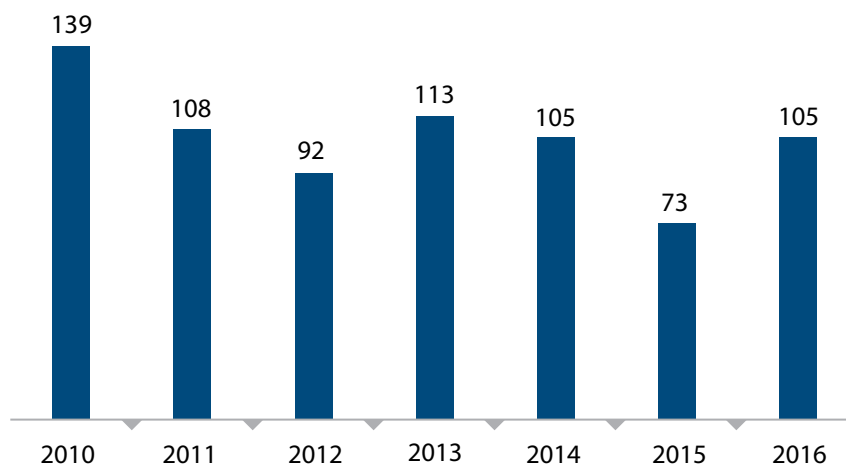

Martin Pecina, Josef Bednář

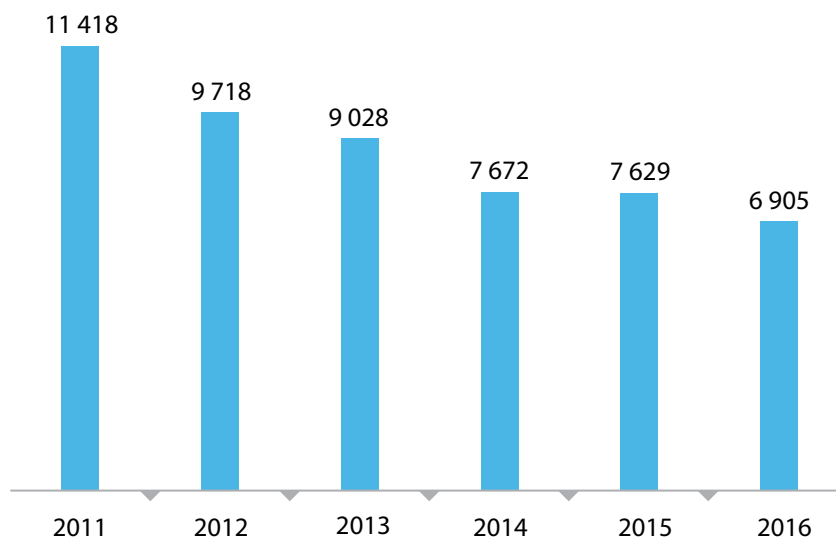
Úřad pro ochranu hospodářské soutěže informuje odbornou i širší veřejnost prostřednictvím svých internetových stránek www.uohs.cz, kde kromě aktualit zveřejňuje ve sbírce rozhodnutí pravomocná rozhodnutí Úřadu v prvním i ve druhém stupni, a to jak v oblasti hospodářské soutěže, tak i v oblastech veřejných zakázek a významné tržní síly. Zveřejněny jsou zde rovněž rozsudky správních soudů související se soudním přezkumem případů šetřených Úřadem a informace poskytované podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

V roce 2016 Úřad vydal 105 tiskových zpráv a v monitoringu médií zachytil 6 905 příspěvků vztahujících se k činnosti Úřadu. Dle analýzy zpracované dodavatelem monitoringu médií převažovala neutrální publicita (93 %), negativní publicita byla v rozsahu šesti procent (příspěvky se převážně týkaly reakcí Ministerstva dopravy a firem zúčastněných ve stavebním kartelu na pokuty uložené Úřadem) a pozitivní publicita dosáhla jednoho procenta (články se týkaly zrychlení správních řízení v oblasti veřejných zakázek). Nejintenzivněji byl Úřad zmiňován v MF Dnes, převážně redaktorem Janem Sůrou. Dalšími tištěnými médii dle četnosti příspěvků o Úřadu jsou Lidové noviny (Kateřina Surmanová) a Právo (Jiří Novotný). Nejčastějším tématem v médiích byla správní řízení v oblasti veřejných zakázek. Pozitivní publicita se týkala především tendru na zajištění autobusové dopravy v Královéhradeckém kraji, negativní potom výběru provozovatele mýtného systému. Média se zajímala rovněž o fúze, kartely a zneužití dominantního postavení. Ke kauzám, kterým média věnovala největší pozornost, patří kromě již zmíněných tendry na leteckou záchrannou službu a veřejné zakázky Lesů ČR, zakázané dohody mobilních operátorů z let 2000–2003, Opencard, zahájení správního řízení s Českou poštou pro možné zneužívání dominantního postavení či možné kartelové dohody dodavatelů plynu.

Počet vydaných tiskových zpráv

Počet příspěvků v monitoringu médií

Publikační činnost

Kromě výroční zprávy za rok 2015 vydal Úřad pro ochranu hospodářské soutěže v roce 2016 pět informačních listů na aktuální témata. První infolist, v jehož názvu je slogan výročních oslav 25 let chráníme hospodářskou soutěž, mapuje čtvrt století dlouhou historii Úřadu spojenou se zavedením soutěžního práva v České republice. V publikaci je obsáhle zmapován vývoj právních úprav jednotlivých kompetenčních oblastí ÚOHS, kromě ochrany hospodářské soutěže také dozor nad zadáváním veřejných zakázek, dohled nad zneužíváním významné tržní síly a oblast veřejné podpory.

Informační list Významná tržní síla po novele zákona shrnuje výrazné změny, které vnesla do původní právní úpravy zákona č. 395/2009 Sb., o významné tržní síle při prodeji zemědělských a potravinářských produktů a jejím zneužití, dlouho diskutovaná novela (zákon č. 50/2016 Sb.), jež vstoupila v účinnost na počátku března 2016. Infolist podává výklad, jakým způsobem hodlá Úřad tyto úpravy ve své rozhodovací praxi interpretovat. Konkrétně jde mimo jiné o stanovení limitů na peněžní plnění za služby poskytované odběratelem, množstevní slevy, smluvní náležitosti a další.

Den před nabytím účinnosti (1. říjen 2016) nové právní úpravy veřejných zakázek, zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, vydal Úřad pro ochranu hospodářské soutěže z titulu orgánu dozoru nad dodržováním zákona informační list nazvaný Veřejné zakázky v novém. Infolist obsahuje přehled nejdůležitějších provedených změn oproti dosavadnímu právnímu předpisu i detailní popisy některých nově upravených institutů, například výjimky na právní služby, předběžné konzultace, využití opce, in house zadávání či inovačního partnerství.

Informační list Veřejná podpora dva roky od modernizace shrnuje novelizovaná pravidla a zkušenosti s jejich fungováním během dvouletého období postupné aplikace Evropskou komisí modernizovaných pravidel veřejné podpory. Informační listu obsahuje výklad revize obecného nařízení o blokových výjimkách (GBER), povinnosti transparentnosti veřejných podpor, lokálnosti účinku podpory, principu tržního investora a podpory de minimis. Seznamuje rovněž čtenáře s významnými případy řešenými Úřadem v posledních dvou letech a s aktuální statistikou, jež přináší i srovnání některých statistických údajů za období let 2011–2016.

Příručka Bid rigging stručně a výstižně charakterizuje zakázkový kartel, uvádí typické indikátory napomáhající k identifikaci kartelu a radí zadavateli, jak se v případě podezření zachovat.

Konference

Kromě již zmíněné konference 25 let soutěžního práva v České republice pořádané v květnu 2016 uspořádal Úřad čtyři další konference, a to ve všech svých kompetenčních oblastech: hospodářské soutěži, významné tržní síle, veřejných zakázkách a veřejné podpoře.

Svatomartinská konference

Desátý ročník Svatomartinské konference ve dnech 9. a 10. listopadu 2016 již tradičně formou diskuze s odbornou veřejností prezentoval nejnovější události v oblasti soutěžní politiky v České republice, na Slovensku i na úrovni Evropské unie. První místopředseda ÚOHS Hynek Brom prezentoval výsledky činnosti Úřadu v oblasti hospodářské soutěže. Výsledky slovenského soutěžního úřadu představil jeho místopředseda Boris Gregor. Petr Zákoucký (AK Clifford Chance) představil nejdůležitější judikaturu na úrovni Evropské unie. Advokát David Anderson se ve speciální přednášce zaměřil na vliv soukromoprávního vymáhání na účinnost leniency programů, možnou změnu limitů pro notifikaci fúzí a zohledňování tzv. compliance programů při ukládání pokut za protisoutěžní jednání. Další program byl věnován soukromoprávnímu vymáhání soutěžního práva, digitální ekonomii a významné tržní síle. Součástí konference byly rovněž tři paralelní workshopy o ukládání pokut, protisoutěžním jednání orgánů veřejné správy dle § 19a zákona o ochraně hospodářské soutěže a workshop na téma významné tržní síly. Konference se zúčastnila řada významných panelistů a hostů z tuzemska i zahraničí.

Hynek Brom, Boris Gregor, Petr Zákoucký

David Anderson, Daniel Stankov

Petr Solský, Markéta Chýlková, Petr Kadlec, Marta Nováková, Ivan Višňovský

Dohled nad zadáváním veřejných zakázek v České republice

Šest dní poté, co vešel v účinnost nový zákon o zadávání veřejných zakázek, pořádal Úřad pro ochranu hospodářské soutěže konferenci nazvanou Dohled nad zadáváním veřejných zakázek v České republice (6. října 2016). Nový zákon o zadávání veřejných zakázek přilákal na ÚOHS více než 150 účastníků konference, mezi nimiž byla i delegace slovenského Úradu pre verejné obstarávanie, řada předních tuzemských odborníků na předmětnou problematiku i zástupci mnoha zadavatelů. Místopředseda Úřadu Josef Chýle se po úvodním slově věnoval v prvním bloku konference společně s ředitelem Mojmirém Florianem ochraně proti nesprávnému postupu zadavatele v novém zákoně a posílení pozice dodavatele, institutu námitek, jenž byl v novém zákonu rehabilitován a posílené ochraně zadavatele omezením šikanózních návrhů a podnětů. Poradce ministryně pro místní rozvoj Pavel Herman dále hovořil o metodikách vydaných ministerstvem k novému zákonu a společných stanoviscích vydaných ve spolupráci s ÚOHS. Na konferenci dále vystoupil Tomáš Machurek, Jaroslav Kračún, působící v současné době na DG GROW (Generálním ředitelství pro vnitřní trh, průmysl a podnikání a malé a střední podniky) Evropské komise, Jana Korytářová, vedoucí Ústavu stavební ekonomiky a řízení při Fakultě stavební VUT, Michal Fiala z Nejvyššího státního zastupitelství a Marek Stavinoha z DG MOVE (Generálního ředitelství pro mobilitu a dopravu) Evropské komise. Na konferenci navázaly paralelní workshopy. Kulatý stůl s Josefem Chýlem a Pavlem Hermanem se týkal úlohy ÚOHS a MMR v procesu zadávání a jeho dozoru s důrazem na práva a povinnosti zadavatelů.

Tomáš Machurek, Josef Chýle, Mojmir Florian, Pavel Herman, Jan Havlíček, Petr Milas, Jana Korytářová, Michal Fiala, Marek Stavinoha

Kulatý stůl o roli a úloze ÚOHS v procesu dozoru nad dodržováním ZZVZ s důrazem na práva a povinnosti zadavatelů

Jarní a podzimní konference v oblasti veřejné podpory

Jarní konference v oblasti veřejné podpory (18. 5. 2016) byla zaměřena především na seznámení poskytovatelů s novou povinností spočívající ve zveřejňování informací o jednotlivých podporách převyšujících 500 tisíc eur a poskytnutých po 1. 7. 2016 na souhrnné internetové stránce a na poskytnutí praktických rad a doporučení pro administraci podpor poskytovaných v režimu podpory de minimis, včetně problematiky zápisu do registru de minimis. Místopředseda Petr Solský, pověřený řízením Sekce legislativy a veřejné regulace, do jejíhož rámce spadá i problematika veřejné podpory prezentoval aktuální agendu Úřadu v oblasti veřejné podpory. Libuše Bílá uvedla aktuální informace o revizi GBER. Jako hosté na konferenci vystoupili ředitel Auditního orgánu Ministerstva financí Stanislav Bureš, Martin Fott ze Stálého zastoupení České republiky při Evropské unii a Michael Kincl z Nejvyššího soudu České republiky.

Podzimní konferenci v oblasti veřejné podpory (23. 11. 2016) zahájily dva interaktivní semináře zaměřené na administrativní postup při poskytování podpory de minimis a zápis do registru de minimis a dále na proces poskytování podpor dle obecné blokované výjimky. Místopředseda ÚOHS Petr Solský prezentoval Úřadem vydaná stanoviska ke specifickým otázkám poskytovatelů veřejných prostředků, zmínil vysoký počet správních řízení týkajících se nesprávných zápisů do registru podpor de minimis a informoval o seminářích pořádaných Úřadem v letošním roce ve většině krajů, jež byly zaměřeny mimo jiné na novou povinnost poskytovatelů vztahující se k transparentnosti poskytování veřejné podpory. Libuše Bílá představila zásadní aktuality z oblasti veřejné podpory, upozornila zejména na Evropskou komisi chystané změny a rozšíření v obecné blokované výjimce (GBER) o investiční podporu pro letiště a přístavy, dále na změny v regionální provozní podpoře pro nejvzdálenější regiony, úpravu některých definic či zvýšení oznamovacího limitu pro podporu kultury a kulturního dědictví a opětovně upozornila na novou povinnost zapisovat některé typy podpor do příslušného systému TAM, dále na v Úředním věstníku (EU) publikované Sdělení o pojmu veřejná podpora, které poskytuje vodítko k identifikaci jednotlivých znaků veřejné podpory. Michael Kincl z Nejvyššího soudu ČR se zabýval rozhodnutími příslušných orgánů Evropské unie kompetentními v oblasti veřejné podpory. Eliška Mamdaniová ze sekce Státní pomoc v dopravě na Generálním ředitelství pro hospodářskou soutěž Evropské komise se zaměřila na veřejnou podporu a politiku Evropské unie v oblasti letecké dopravy. Martin Fott ze Stálého zastoupení České republiky při Evropské unii prezentoval nové zaměření Evropské komise na pojem selektivity v oblasti veřejné podpory ve světle postupu Evropské komise proti některým daňovým rozhodnutím.

Petr Solský, Libuše Bílá, Stanislav Bureš, Gabriela Kinclová, Jakub Šram

Petr Solský

Petr Solský, Eliška Mamdaniiová, Martin Fott

Ukazatele kapitoly 353 státního rozpočtu – Úřad pro ochranu hospodářské soutěže pro rok 2016

		v Kč
Souhrnné ukazatele		
Příjmy celkem		5 500 000
Výdaje celkem		242 431 117
Specifické ukazatele – příjmy		
Daňové příjmy ¹⁾		4 000 000
Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem		1 500 000
v tom:	příjmy z rozpočtu Evropské unie bez společné zemědělské politiky celkem	0
	ostatní nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem	1 500 000
Specifické ukazatele – výdaje		
Výdaje na zabezpečení plnění úkolů Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže		242 431 117
Průřezové ukazatele		
Platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci		115 519 383
Povinné pojistné placené zaměstnavatelem ²⁾		39 276 590
Převod fondu kulturních a sociálních potřeb		1 702 743
Platy zaměstnanců v pracovním poměru vyjma zaměstnanců na služebních místech		16 162 234
Platy zaměstnanců na služebních místech dle zákona o státní službě		91 019 167
Platy zaměstnanců v pracovním poměru odvozené od platů ústavních činitelů		6 334 800
Zajištění přípravy na krizové situace podle zákona č. 240/2000 Sb.		0
Výdaje spolufinancované zcela nebo částečně z rozpočtu Evropské unie bez společné zemědělské politiky celkem		0
v tom:	ze státního rozpočtu	0
	podíl rozpočtu Evropské unie	0
Výdaje vedené v informačním systému programového financování EDS/SMVS celkem		39 000 000

1) bez příjmů z povinného pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

2) povinné pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění

Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, za rok 2016

1. Počet podaných žádostí o informace podle zákona č. 106/1999 Sb. a počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti:

oblast	počet podaných žádostí	počet vydaných rozhodnutí
Hospodářská soutěž	52	27
Veřejné zakázky	49	20
Veřejná podpora	2	2
Významná tržní síla	5	2
Legislativně-právní	5	0
Všeobecné	10	1
celkem	124	52

2. Počet podaných odvolání proti rozhodnutím Úřadu podle zákona č. 106/1999 Sb.: 6 odvolání

3. Počet podaných stížností na postup při vyřizování žádosti podle zákona č. 106/1999 Sb.: 3 stížnosti

4. Rozsudky soudu ve vztahu k Úřadu v oblasti poskytování informací:

- rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 17. 8. 2016, č. j. 62 Af 61/2015-48 – rozhodnutí předsedy Úřadu a rozhodnutí Úřadu zrušeno a věc vrácena Úřadu k dalšímu řízení;
- rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 7. 4. 2016, č. j. 30 Af 70/2014-55 – rozhodnutí předsedy Úřadu zrušeno a věc vrácena Úřadu k dalšímu řízení; Úřadem podána kasační stížnost, která byla zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2016, č. j. 2 As 125/2016-34;
- rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 3. 2016, č. j. 30 Af 85/2014 – rozhodnutí předsedy Úřadu zrušeno a věc vrácena Úřadu k dalšímu řízení; Úřadem podána kasační stížnost, která byla zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 8. 2016, č. j. 4 As 96/2016-36;
- rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 20. 4. 2016, č. j. 62 Af 80/2013-281 – rozhodnutí předsedy Úřadu zrušeno a věc vrácena Úřadu k dalšímu řízení; Úřadem podána kasační stížnost, která byla zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2016, č. j. 9 As 100/2016-167.
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2016, č. j. 9 As 155/2015-195 – rozsudek Krajského soudu v Brně dne 17. 6. 2015, č. j. 62 Af 80/2013-223, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.
- Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 28. 7. 2016, č. j. 29 A 147/2015-35, řízení zastaveno vzhledem k uspokojení žadatele.
- Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 5. 5. 2017, č. j. 30 Af 17/2015-50 – rozhodnutí předsedy zrušeno a věc vrácena Úřadu k dalšímu řízení. Úřadem podána kasační stížnost, která byla zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 9. 2016, č. j. 2 As 126/2016-32.
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 4. 2016, č. j. 3 As 66/2015-30 – kasační stížnost ÚOHS zamítnuta.

5. Výsledky řízení o sankcích za nedodržování zákona č. 106/1999 Sb.: Nebylo vedeno žádné řízení.

6. Výčet poskytnutých výhradních licencí: Nebyla poskytnuta žádná výhradní licence.

Agenda 2017

Hospodářská soutěž

V roce 2017 bude činnost Úřadu v první řadě zaměřena na potírání zakázaných dohod typu bid rigging. Od února budou pořádána pravidelná školení pro pracovníky veřejných zadavatelů, počínaje zástupci ústředních státních orgánů, které tímto způsobem investují největší objemy veřejných prostředků. Úřad pro tyto účely vydal přehlednou informační brožuru, což je jednoduchou pomůckou pro každodenní orientaci pracovníků veřejné správy v dané oblasti. Současně bude odbor kartelů pokračovat ve vedení sankčních správních řízení, jejichž předmětem jsou nedovolené praktiky soutěžitelů v souvislosti s účastí ve výběrových řízeních u zadavatelů, počítaje v to i zakázky nehranzené z veřejných rozpočtů. Na nových metodách detekce bid riggingu spolupracuje Úřad aktivně i s brněnskou Ekonomicko-správní fakultou Masarykovy univerzity.

Cílem Úřadu není ukládat co nejvyšší sankce za zakázané dohody, ale rychle a efektivně dovádět své kauzy do konce, často s využitím institutu narovnání tak, aby bylo možno využít omezené personální zdroje na řešení dalších výzev tuzemské soutěžní reality. Zcela novou oblastí, která od roku 2017 spadá do gesce Odboru kartelů, bude dohled nad některými subjekty podílejícími se na mezibankovních karetních transakcích, jak vyplývá z novelizovaného zákona o platebním styku, jenž tímto způsobem do českého právního řádu adaptoval příslušnou legislativu Evropské unie.

Oblastmi národního hospodářství, jimž bude z hlediska hospodářské soutěže věnována zvýšená pozornost, jsou zejména stavebnictví, informační a telekomunikační technologie a služby, doprava, odpadové hospodářství a strojírna výroba. Úřad se rovněž dlouhodobě zaměřuje na sektor tzv. svobodných povolání a oblasti, kde jedním z účastníků transakce je konečný spotřebitel. Pokračovat se bude v řešení případů týkajících se protisoutěžního jednání orgánů veřejné správy.

Významná tržní síla

V legislativní oblasti bude nejdůležitějším cílem Úřadu dokončení legislativního procesu týkajícího se chystané novely zákona o významné tržní síle, připravované v souvislosti s tzv. změnovým zákonem (zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích). Od července 2017 se přitom počítá s účinností nového zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

Prioritou Úřadu bude i v následujícím období dozor nad dodržováním zákona o významné tržní síle a zejména postihování nekalých obchodních praktik v odběratelsko-dodavatelském řetězci. Úřad se v roce 2017 hodlá zaměřit na efektivnější odhalování nekalého jednání a následného účinnějšího postihování protizákonných praktik. V roce 2017 je již možné očekávat výsledky soudního sporu ve věci Kaufland. Od závěrů správních soudů se budou následně odvíjet další postupy Úřadu v dosud neukončených správních řízeních.

V rámci své dozorní pravomoci bude Úřad rovněž pokračovat ve spolupráci s jinými orgány státní správy a oborovými sdruženími či asociacemi. Zájem Úřadu je přispět svou činností ke kultivaci odběratelsko-dodavatelských vztahů. Problematice významné tržní síly bude opět věnována část programu v rámci Svatomartinské konference.

V mezinárodní oblasti bude Úřad aktivněji podporovat iniciativy vzniku jednotného evropského rámce pro sjednocení základních zásad férového obchodního styku a sjednocení administrativní spolupráce.

Veřejné zakázky a koncese

Rok 2017 bude pro Sekci veřejných zakázek rokem intenzivní práce s novým zákonem o zadávání veřejných zakázek, ale i rokem, který bude ovlivněn plánovanými legislativními změnami v oblastech, jež souvisí s dozorem nad zadáváním veřejných zakázek. Bude to tedy rok představující nové výzvy nejen pro zadavatele a dodavatele, ale i pro sekci veřejných zakázek. Na podzim 2017 je naplánována konference, na které budou shrnuty poznatky a praxe z roční aplikace zákona o zadávání veřejných zakázek. Úřad chce i prostřednictvím dalších akcí přispět k informovanosti veřejnosti o pravidlech aplikovaných sekcí veřejných zakázek, proto dále připravuje vzdělávací akci spojenou se zcela novými pravidly o přestupkovém řízení.

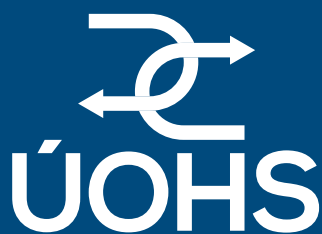
V oblasti veřejných zakázek Úřad hodlá v roce 2017 plně realizovat pravomoci mu svěřené zákonem, zejména se bude jednat o plnohodnotnou realizaci jeho kontrolních pravomocí a provádění kontrol dle kontrolního řádu. Zjištění vyplývající z provedených kontrol se tak stanou dalšími podklady, na základě kterých bude moci Úřad zahájit správní řízení z moci úřední, případně jinak vyhodnocovat aplikaci nového zákona o zadávání veřejných zakázek.

Veřejná podpora

Úřad se bude i nadále intenzivně zaměřovat na výkladovou a metodickou činnost ve vztahu k modernizovaným předpisům Evropské unie. V souvislosti s novou povinností poskytovatelů zapisovat určité podpory do systému Evropské komise TAM bude nadále úzce spolupracovat s Evropskou komisí a poskytovateli podpor za účelem řádného plnění uvedené povinnosti. S ohledem na skutečnost, že veřejná podpora je jednou z tzv. předběžných podmínek pro financování ESI fondů (EU), bude poskytovat maximální součinnost řídicím orgánům při aplikaci a interpretaci pravidel veřejné podpory. Bude pokračovat spolupráce s řídicími orgány v rámci jednání pracovní skupiny vytvořené pro tento účel. Aktivně se bude účastnit také dalších pracovních skupin na úrovni Evropské unie, zabývajících se zejména výkladem a harmonizací uplatňování nových předpisů v členských státech Evropské unie a vytvořených po dokončení modernizace veřejné podpory (během níž došlo v letech 2012–2014 k rekodifikaci všech významných předpisů k veřejné podpoře). Velká pozornost bude věnována na rok 2017 avizovanému ukončení revize obecného nařízení o blokových výjimkách a jeho následné aplikaci v praxi, s čímž bude souviset poskytování součinnosti poskytovatelům podpory při interpretaci nových ustanovení. V rámci prenotifikačních a notifikačních řízení vedených u Evropské komise bude Úřad nadále aktivně spolupracovat s poskytovateli a bude usilovat o úspěšné ukončení zmíněných řízení. Pozornost bude třeba také zaměřit na řešení poměrně složitých případů v souvislosti s vedením správních řízení ve věci zápisů do centrálního registru podpor malého rozsahu (de minimis).

Na základě informační povinnosti o výši vyplacených veřejných podpor za uplynulý kalendářní rok, kterou jsou povinni poskytovatelé podpory splnit vůči Úřadu vždy do 30. dubna, bude Úřad sestavovat a předkládat Evropské komisi výroční zprávu. Po modernizaci pravidel veřejné podpory a především díky rozšíření oblastí, na které lze uplatnit obecnou blokovou výjimku, se rozrostl okruh poskytovatelů, na které se daná povinnost vztahuje, jakož i počet podpor poskytovaných na základě obecného nařízení o blokových výjimkách.

V rámci osvětové činnosti je oproti dosavadní praxi na rok 2017 naplánována pouze jedna, avšak dvoudenní konference k problematice veřejné podpory. Na konferenci budou pozváni zástupci Evropské komise, vnitrostátních institucí a vystoupí na ni také zástupci Úřadu. Díky svému širokému zaměření je konference určena nejen zástupcům z řad poskytovatelů veřejných prostředků (ministerstev, krajů, měst, obcí či jiných státních institucí), ale také odborné veřejnosti (ať již zástupcům z řad příjemců, akademiků či advokátů). Svoji poradenskou a konzultační roli bude i v roce 2017 Úřad vykonávat také prostřednictvím řady dalších vzdělávacích akcí zaměřených především na novou povinnost transparentnosti veřejných podpor či další aktuální témata.

ÚŘAD
PRO OCHRANU
HOSPODÁŘSKÉ
SOUTĚŽE